

İnovasyon Yolculuğunun Mihenk Taşı Türkiye Innovation Week

Zengin Kültürlü
Gökuşağı Ulusu:
Güney Afrika

İhracatın Lokomotif
Sektörü Hazır Giyim ve
Konfeksiyon

Madalyonun Öteki Yüzü
Dijital Cephe
Savaşlar

YAPARLAR

yaparlar.com

77 yıllık üretim tecrübesinin son ürünü:
YAPAR Manuel Transpalet

YPT 25G

GALVANİZLİ TRANSPALET

▲ **2500 KG**

YPT 25S

TERAZİLİ TRANSPALET

▲ **2500 KG**

FLEX FPT 25

MANUEL TRANSPALET

▲ **2500 KG**

YPT 25 / YPT 30

MANUEL TRANSPALET

▲ **2500 KG / 3000 KG**

yaparistif.com

f @ /yaparmaterialhandling

YAPAR

İSTİF MAKİNELERİ

MANUEL TRANSPALET

İÇİNDEKİLER

10

EKİM AYINDA 23,6 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Ekim ayında 23,6 milyar dolar ihracat yapan Türkiye'nin, 10 aylık ihracatı 216,4 milyar dolar, son 12 aylık ihracatı ise 262,3 milyar dolar olarak kaydedildi.

18

2025 KÜRESEL BÜYÜME TAHMİNLERİ

2025 yılında sıkı para politikalarının gevşemesi ve faiz oranlarının düşeceği varsayımına rağmen küresel ekonominin genelinde büyüme tarafı zayıf kalmaya devam edecektir.

20

TÜRKİYE INNOVATION WEEK 2024

"Out of the Box: Human, Culture, Model" temasıyla gerçekleştirilen Türkiye Innovation Week 2024, yerli girişimcilerden global inovasyon devlerine kadar çok geniş yelpazede katılımcıyı İstanbul'da bir araya getirdi.

54

ZENGİN KÜLTÜRLÜ GÖKKUŞAĞI ULUSU: GÜNEY AFRİKA

Küresel ticaretteki rolü ile dünya sahnesinde kendine yer bulmayı başaran Güney Afrika, gelişmekte olan ekonomisini canlandırarak adımlar atmaktan çekinmiyor.

62

ENERJİ SEKTÖRÜNDE YERLİ KAYNAKLARIN PAYI YÜKSELİYOR

Toplam kurulu enerji kapasitesi 109,5 gigavat seviyesine yükselen Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 56,6 seviyesine ulaştı.

68

DİJİTAL CEPHEDEKİ SAVAŞLAR

Artık ulusal güvenliği tehdit eden bir konuma ulaşan siber saldırılar, özellikle İsrail örneğiyle birlikte riskin ne kadar büyük olduğunu gözler önüne seriyor.

72

İHRACATIN LOKOMOTİFİ: HAZIR GİYİM

Türkiye'nin net ihracatçı sektörlerinden olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, ihracat performansı ve istihdam ile Türkiye ekonomisinin itici gücü konumundaki sektörlerden biri olmayı sürdürüyor.

82

DOĞANIN AHENGİNİ GÜNÜMÜZE TAŞIYAN KÖYLER

Paylaşmanın, kültür çeşitliliğinin ve doğallığın birer timsali olan köyler, büyük şehirlerin kalabalığı ve karmaşasından bunalanlar için birer huzur vahası niteliğinde.

Türkiye, bugün kurulu gücünün yüzde 50'den fazlasını yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyor.

Şölen CEO'su Erdoğan Çoban: "İleri teknoloji, lezzet ve kalite bizim olmazsa olmazımız; en güçlü kaslarımız. Kurulduğumuz günden bu yana bu alanlara kesintisiz şekilde yatırım yaparak katma değerli ürünlerle dünyanın en gelişmiş pazarlarında rekabette öne geçmeyi başarıyoruz."

TİMREPORT

TİM ADINA SAHİBİ BAŞKAN
Mustafa GÜLTEPE

YAYIN KURULU
Adil PELİSTER
Bırol CELEP
Melisa TOKGÖZ MUTLU
F. Sevdâ MALKOÇ
Yıldırım ÖZCAN

EDİTÖR
Tayyip YAHYAĞLU
Okan UKAV

YÖNETİM YERİ
TİM Dış Ticaret Kompleksi
Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No:
3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL
444 0 846 (TİM)
tim@tim.org.tr • www.tim.org.tr

v i y a m e d y a
AJANS BAŞKANI
Selda YEŞİLTAŞ

YAYINLAR KOORDİNATÖRÜ
Murat ERDOĞAN

ART DİREKTÖR
Serpil YENİHAYAT

GRAFİK TASARIM
Hira DOLGUN

EDİTÖR
Gizem İRİS

REKLAM MÜDÜRÜ
İlknur ULUSOY
ilknur@viyamedya.com

REKLAM SORUMLUSU
Aysima KAYA

İLETİŞİM
Şafak Sokak No 45, Yunus Apt.
Kat: 3 (Rumeli Pasajı içi)
Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
+90 212 236 00 50

www.viyamedya.com | viya@viyamedya.com

/viyamedya

Türkiye İhracatla Yükseliyor

MUSTAFA GÜLTEPE

TİM Başkanı

Üretim ve İhracat İhmal Edilmemeli

Ekim aylarının bizim için farklı bir anlamı var. Her yıl 29 Ekim'de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bize emaneti Cumhuriyetin kuruluş yıl dönümünü büyük bir coşku ve gururla kutluyoruz. Cumhuriyetimizin 101. yaşını kutlarken yine aynı coşkuyu ve gururu tüm yüreğimizde, benliğimizde hissettik.

İhracat ailesi olarak böylesine anlamlı bir ayda üç önemli başarıya imza attık. 23,6 milyar dolarla bugüne kadarki en yüksek ekim ayı ihracatını gerçekleştirdik. 10 aylık ihracatta 216,4, 12 aylıkta ise 262,3 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek değerlerine ulaştık. Rekabetçiliğimizin zayıfladığı bir dönemde elde ettiğimiz bu başarıda emeği olan tüm ihracatçılarımızı kutluyor ve şükranlarımı sunuyorum.

Küresel talepteki zayıflamaya ve girdi maliyetleri ile kur arasındaki makasın açılmasına rağmen ihracatımızın artıda olması elbette çok önemli. Ama yeterli değil. Çünkü biz Cumhuriyetimizin ikinci 100 yılına başlarken Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına çıkarma vizyonu ve hedefi ile başladık. Bu hedefe ulaşabilmemiz için vites arttırmamız, ihracatımızı çift haneli büyütecek koşulları hazırlamamız gerekiyor.

TİM Delegeler Çalıştay'ımızın açılışında bir kez daha dile getirdiğim gibi ihracat ailemizin önünde kısa vadede çözüm bekleyen iki sorun bulunuyor. Birincisi rekabetçiliğimizin zayıflaması, ikincisi ise yüksek finansman maliyetleri.

Türkiye, bugün Avrupa ülkelerinden bile daha pahalı duruma geldi. Dolayısıyla birçok sektörde rekabetçiliğimizi kaybettik. Önceliğin enflasyonla mücadele olduğunu biliyoruz. Ama bir konu maa-lesef karıştırılıyor. Ülkemizdeki enflasyonun nedeni

üretim değil. Türkiye'de tüketim enflasyonu var. Geldiğimiz noktada en büyük problemimiz bu. Veriler ortada. 10 aylık TÜFE artışı yaklaşık yüzde 40. Aynı dönemde dolar kurundaki artış sadece yüzde 15 civarında. Demek ki enflasyonun sorumlusu sadece kur değil. Enflasyonla mücadeleye odaklanılırken üretim ve ihracat bir süredir ihmal ediliyor.

Finansmana erişim konusu büyük ölçüde çözüldü. Ticaret Bankasını da çok yakında oyuna dâhil edeceğiz. Ancak kredi maliyeti hâlâ çok yüksek. Reeskont kredisinde bileşik faiz, yüzde 37-38'e geliyor. Diğer kredilerde yüzde 50'nin üzerinde. Kârlılığın çok düştüğü hatta olmadığı bir süreçte yüzde 50'lik finansman maliyetini karşılamak elbette mümkün değil.

Dolayısıyla faiz konusunun artık yeni bir bakışla ele alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Yukarıda bahsettiğim bu iki sorunu ve ihracatımızı ilgilendiren tüm konuları, Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat ve kurmaylarının da katıldığı delegeler çalıştayımızda tüm boyutlarıyla ele aldık. Sektör bazında sorunlarımızı ve beklentilerimizi birinci ağızdan kendilerine iletme imkânı bulduk.

Sorunlarımızı, taleplerimizi ve çözüm önerilerimizi her düzeyde dile getirirken bir yandan da pazar çeşitliliğimizi artırmak için aralıksız çalışıyoruz. Ocak-ekim döneminde 15 alım heyeti, 114 ticaret heyeti düzenledik ve 339 fuara katıldık. Yıl sonuna kadar 1 alım heyeti, 18 ticaret heyeti ve 49 fuar katılımını daha planladık. Bütün bu çalışmalarla 2024'te 264 milyar dolarlık hedefi yakalayarak 2025'e moralli başlamak istiyoruz.

Bu doğrultuda, ihracat hedefimize ulaşmak için tüm gücümüzle üretmeye devam edeceğiz.

DÜNYA TURU

DÜNYA

YENİLENEBİLİR ENERJİDE KÜRESEL İSTİHDAM 16,2 MİLYONA ULAŞTI

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) tarafından yayımlanan 2024 Yenilenebilir Enerji ve İstihdam Raporu'nda yenilenebilir enerji sektöründeki istihdamın küresel olarak yüzde 18,2 arttığı ve toplam çalışan sayısının 16,2 milyona ulaştığı ifade edildi. İstihdamdaki artışın yüzde 46'sı Çin kaynaklı gerçekleşti. Sektörde 7,4 milyon çalışana sahip Çin'i 1,8 milyon çalışanla Avrupa Birliği ve 1,5 milyonun üzerinde çalışanla Brezilya izledi. ABD ve Hindistan da yaklaşık 1 milyon istihdamla yenilenebilir enerji sektöründe en fazla iş yaratan ülkeler oldu.

AB

TEKNOLOJİ GİRİŞİMLERİNE FİNANSMAN ARTACAK

Avrupa Yatırım Bankası (EIB), AB girişim sermayesi ve özel sermaye piyasalarına destek yoluyla Avrupa'da büyümeyi hedefleyen yeni kurulan yenilikçi şirketlerin finansman açığını kapatmaya ve bu şirketleri Avrupa'da tutmaya yardımcı olmayı önerdi. EIB, ayrıca öz sermaye ve risk sermayesi yatırımlarını artırmayı ve Avrupa firmalarının teknoloji girişimlerini satın almaları ve listelemeleri için yeni bir özel fon oluşturmayı teklif etti. EIB'nin oluşturduğu finansman stratejisinin ayrıca AB'nin 2050 yılına kadar net sıfır karbon emisyonuna ulaşma gibi iddialı iklim hedeflerini gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu yenilikçi ve iklim dostu teknolojilerde Avrupa'nın Çin ve ABD'ye karşı rekabet gücünü korumasına yardımcı olması amaçlanıyor.

ÇİN

BÜYÜK BİLGİ İŞLEM MERKEZLERİNE 6,1 MİLYAR DOLAR YATIRIM

Çin "doğu verisi, batı bilişimi" adı verilen mega veri projesinin bir parçası olan sekiz bilgi işlem merkezinin inşasına doğrudan 6,1 milyar dolar yatırım yaptı. Çin, projenin bir parçası olarak 10 ulusal veri merkezi kümesine sahip olmayı planlıyor. Yetkililer, doğu ve batı merkezleri arasındaki ağ gecikmesinin genel olarak 20 milisaniye gereksinimini karşıladığını, yeni kurulan veri merkezlerinin güç kullanım etkinliğinin ise 1,04'e kadar düşürüldüğünü belirtti. Çin, 2025 yılı sonuna kadar kapsamlı bir ön bilgi işlem gücü altyapı sistemi oluşturmayı hedefliyor.

JAPONYA

YENİLENEBİLİR ENERJİ PAYINDA ARTIŞ YAKALANABİLİR

Japonya Yenilenebilir Enerjiler Enstitüsü, Japonya'nın nükleer enerji ile kömürden elde edilen elektrik enerjisini aşamalı olarak tümüyle sonlandırmak için çabaladığını belirtirken 2022 mali yılında elektrik enerjisi üretiminde elde edilen yüzde 22 oranındaki yenilenebilir enerji payında keskin bir artış yakalayabileceğini vurguladı. Enstitünün sözkonusu çalışmasında önerilen enerji geçişinin elektrik faturalarında önemli bir artış ya da sanayi sektöründe üretim kesintileri olmaksızın uygulanabilir olduğu belirtiliyor. Çalışma, güç kullanım verimliliğinde beklenen iyileştirmelerin sonucunda yarı iletken üretimi ile veri merkezi işlemleri gibi sektörlerin büyümesine karşılık Japonya'nın güç tüketiminin sabit kalacağını varsayıyor.

İSPANYA

YEŞİL HİDROJEN ÜRETİM HEDEFİ ARTIYOR

İspanya, yüksek maliyetler ve belirsiz talep nedeniyle büyük ölçekli bazı enerji şirketlerinin ve ülkelerin hidrojen üretim planlarını küçülttüğü durumda sektöre yapılan yatırımlara duyulan güvenin bir göstergesi olarak yeşil hidrojen üretim kapasitesi hedefini artırdı. İspanya Enerji Bakanlığının yayımladığı belgeye göre İspanya hükümetinin stratejisini güncellemesiyle yeşil hidrojen üretiminde kullanılan elektrolizörler için 2030 hedefi 12 gigavata yükseltildi. Bu rakam, geçtiğimiz yıl oluşturulan taslakta 11 gigavat olarak belirlenmişti. İspanya, yenilenebilir elektrik kullanılarak üretilen yeşil hidrojen alanında Avrupa'da lider konuma ulaşmayı amaçlıyor.

MISIR

GÖNÜLLÜ KARBON PİYASASI RESMEN BAŞLADI

Mısır, Şarm El-Şeyh'teki 27. BM İklim Değişikliği Konferansı'ndan bu yana karbon piyasasındaki ilerlemeyi sürdürüyor. Mısır Borsası (EGX) içinde gönüllü bir karbon piyasası platformu için zemin hazırlayan 2022 tarihli 4664 sayılı Başbakanlık Kararnamesi ile başlayan süreç Mısır Finansal Düzenleme Kurumunun (FRA), karbon emisyonu azaltım sertifikalarının (CER) akreditasyonu, düzenlenmesi, listelenmesi, listeden çıkarılması ve ticareti için bir çerçeve oluşturmasıyla ivme kazandı. FRA, 13 Ağustos'ta resmen gönüllü karbon piyasasını başlattı. Bu gelişmeler, Mısır'ın sürdürülebilir kalkınmaya yönelik düzenlemeleri ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da emisyon ticareti pazarına liderlik etme isteğini gösteriyor.

Türkiye Ekim Ayında 23,6 Milyar Dolarlık İhracat Gerçekleştirdi

Ekim ayında 39 ülkede yüzde 50'nin, 98 ülkede yüzde 10'un üzerinde ihracat artışı kaydedildi. Genel tabloda ise Türkiye, 122 ülkeye ihracatını artırdı.

Türkiye'nin ekim ayı ihracatı 23,6 milyar dolar oldu. Ocak-ekim dönemindeki 10 aylık ihracat 216,4 milyar dolar, son 12 aylık ihracat ise 262,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Ekim ayı dış ticaret verileri Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe tarafından Antalya'da açıklandı.

"İTHALATTA AZALMA TRENDİ DEVAM EDİYOR"

Ekim ayında eylül ayında olduğu gibi altın ve enerji ihracatındaki aşağı yönlü seyrin devam ettiğini belirten Bakan Bolat, ithalatta azalma trendinin devam ettiğine dikkat çekerek, şunları söyledi: "Ekim ayı ithalatı yüzde 0,1 azalışla 29,3 milyar dolar olarak gerçekleşti, 43 milyon dolarlık bir gerileme var ama ihracatımız 800 milyon dolar artınca aylık dış ticaret açığımızdaki azalma

devam ediyor. 2024 Ekim ayında, dış ticaret açığımız ise yıllık bazda yüzde 13 azalış ile 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2023 Ekim ayında 6,6 milyar dolarlık dış ticaret açığı kaydedilmişti. Son 15 ayın 12'sinde dış ticaret açığımızın azaldığını görüyoruz. 2024 Ekim'de, ihracatın ithalatı karşılama oranında 3 puanlık bir artışla yüzde 80,4'e yükselmiş bulunuyoruz. 10 aylık ithalatımız yüzde 7,2'lik azalışla 282 milyar dolara geriledi."

Bolat sözlerine şöyle devam etti: "İlk 10 ayda mal ithalatında yaklaşık 22 milyar dolar tasarruf sağladık. Dış ticaret açığı, 2024 yılı ilk 10 ayında yüzde 30,4 azalışla 65,6 milyar dolar olarak kaydedildi. 2023 yılının ilk 10 ayında dış ticaret açığı 94,3 milyar dolardı. Hedefimiz bu açığı 80 milyar doların altında tutabilmek. İhracatın ithalatı karşılama oranı 8 puana yakın artışla yüzde 69'dan yüzde 76,7'ye yükseldi.

2024 yılının ekim ayında yıllıklandırılmış ihracatımız yüzde 3,1 artış ile 262,3 milyar dolar olmuştur. Bu da Cumhuriyet tarihinin rekor rakamı konumundadır."

"İHRACATIN YÜZDE 57'Sİ AVRUPA'YA YAPILDI"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, ihracatın bu yıl dalgalı bir seyir izlediğini hatırlattı. Eylüldeki yüzde 1,8'lik daralmanın ardından ekimde ibrenin yeniden yukarı döndüğünü belirten Gültepe, "Genel Ticaret Sistemi (GTS) kayıtlarına göre, ekim ayı ihracatımız geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 artışla 23,6 milyar düzeyinde gerçekleşti. Böylece en yüksek ekim ayı ihracatına imza atmış olduk. İhracatımız, Ocak-ekim dönemini kapsayan 10 aylık dönemde 216,4 milyar dolara, 12 aylık dönemde ise 262,3 milyar dolara ulaştı. 10 aylık ihracatta yüzde 3,2, 12 aylık ihracatta yüzde 3,1 artıdayız. Ekimde hizmet ihracatımızın da 11 milyar dolar civarında

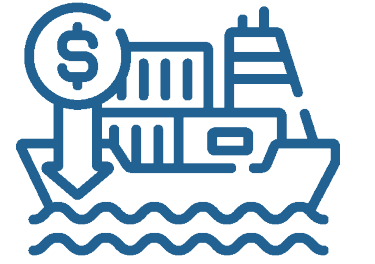
gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz.

Sektörler özelinde baktığımızda ilk sırada 3,6 milyar dolarla yine otomotivi görüyoruz. Otomotivi, 2,5 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1 milyar 580 milyon dolarla hazır giyim, 1 milyar 550 milyon dolarla elektrik-elektronik ve 1,3 milyar dolarla çelik takip etti. Geçen ay 19 sektörümüz ihracatını artırırken yedi sektörümüzde düşüş yaşandı.

Mustafa Gültepe, en çok ihracat yapılan ülkelerin Almanya, ABD, Birleşik Krallık, Irak ve İtalya şeklinde sıralandığını bildirdi. 39 ülkede yüzde 50'nin, 98 ülkede yüzde 10'un üzerinde ihracat artışı kaydettiklerini anlatan Gültepe, "Genel tabloda ise 122 ülkeye ihracatımızı artırdık. En çok ihracat yaptığımız ülke grupları arasında Avrupa Birliği (AB), 9,9 milyar dolarla yine ilk sırada yer aldı. Toplam ihracatımızın yüzde 41,8'ini AB ülkelerine gerçekleştirdik. Avrupa kıtasının toplam ihracatımızdaki payı ise yüzde 57 oldu." dedi.

"KOŞULLAR NE OLURSA OLSUN ÜRETMEYE DEVAM EDECEĞİZ"

İhracat performansında küresel talebin önemli rol oynadığını söyleyen Mustafa Gültepe, IMF tarafından hazırlanan raporda bu yıl ve 2025'te küresel büyümenin yüzde 3,2'de kalacağını öngörülüğünü hatırlattı. Gültepe, sözlerini şöyle noktaladı: "Bu tahminler ışığında küresel talebin gelecek yıl da zayıf seyredeceğini söyleyebiliriz. Nitekim Dünya Ticaret Örgütü, 2025 yılında küresel mal ticaretindeki artış beklentisini yüzde 3'le sınırlı tuttu. Biz üretim ve ihracatın ülke ekonomisi için ne anlama geldiğini biliyoruz. Sorumluluğumuzun farkındayız. Koşullar ne olursa olsun, üretmeye devam edeceğiz. İhracatımızı artırmak için var gücümüzle çalışacağız. 2024 gibi zor bir yılda 10 ayı geride bıraktık. Geçen yıla göre artıda olmamız önemli."

23,6
milyar dolar

Ekim ayında gerçekleştirilen ihracat

%3,6

Geçen yılın aynı ayına göre ihracattaki artış oranı

216,4
milyar dolar

Ocak-Ekim döneminde gerçekleştirilen toplam ihracat

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "10 aylık ihracatta yüzde 3,2, 12 aylık ihracatta yüzde 3,1 artıdayız. Ekimde hizmet ihracatımızın da 11 milyar dolar civarında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz."

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "Eylül-ekim ayında ihracatta başlayan yükseliş ivmesinin kasım- aralık aylarında da devam edeceğini ümit ediyoruz."

Balkan Ülkeleri İş Birliği için Edirne'de Buluştu

Balkan ticaretinde önemli rol üstlenen paydaşların bir araya geldiği "Balkanlar İş ve Yatırım Forumu", 31 Ekim-1 Kasım 2024 tarihlerinde Edirne'de düzenlendi.

Balkan ülkeleriyle iş birliğini güçlendirmek ve kalıcı ortaklıklar oluşturmak amacıyla 2023 yılında kurulan Balkan Şehirleri İş Birliği Platformunun faaliyetleri çerçevesinde, Edirne Valiliği ev sahipliğinde, Ticaret Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde, TİM ve DEİK destekleriyle, Balkan ticaretinde önemli rol üstlenen paydaşların bir araya geldiği "Balkanlar İş ve Yatırım Forumu", 31 Ekim-1 Kasım 2024 tarihlerinde Edirne'de düzenlendi.

Forumun açılışına, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Kosova Bölgesel Kalkınma Bakanı Fikrim Damka, Bosna Hersek Dış Ticaret ve Ekonomik İlişkiler Bakanı Stasa Kosarac, Bulgaristan Yenilik ve Büyüme Bakanı Rosen Karamidov, Arnavutluk Ekonomi, Kültür ve İnovasyon Bakan Yardımcısı Blerta Rama, Kuzey Makedonya Dışişleri ve Dış Ticaret Bakan Yardımcısı Zoran Dimitrovski, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, DEİK Başkanı Nail Olpak, valiler, milletvekilleri, belediye başkanları, büyükelçi-

ler, iş dünyası temsilcileri, çok sayıda yurt içi ve yurt dışından iş insanları katıldı.

"BALKAN ÜLKELERİ ÖNEMLİ BİR TİCARİ PARTNER"

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, açılış konuşmasında Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Kosova ve Kuzey Makedonya'dan bakanlar ve iş insanlarının foruma katılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Balkan ülkelerinin Türkiye için önemli bir ticari partner olmaya devam ettiğine vurgu yapan Bolat, 2023 yılına bakıldığında bölge ülkeleriyle toplam ticaret hacminin 34,3 milyar dolara yükseldiğine dikkati çekti. Bolat, 2024'ün üçüncü çeyreği itibarıyla bölge ülkeleriyle ticaret hacminin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 artışla 27,2 milyar dolar olarak gerçekleştiğini, bu rakamların Balkan ülkeleriyle güçlü işbirliğine işaret ettiğini dile getirdi.

Türkiye'den özel sektör tarafından 11 Balkan ülkesine bugüne kadar 3 milyar 131 milyon dolar yatırım yapılarak üretim-istihdam imkânları

sağlandığını belirten Bolat, şunları kaydetti: "11 Balkan ülkesinden Türkiye'ye gelen doğrudan yatırım ise 182 milyon dolar olmuştur. Balkan ülkelerinin Avrupa kurumlarıyla bütünleşme perspektifi, bölgede istikrar ve reformların sürdürülmesi açısından önemli bir teşvik unsuru olmayı sürdürmektedir. Türkiye, Balkan ülkelerinin bu perspektifini desteklemektedir. Balkanlar'da gerek altyapı gerek üstyapı itibarıyla, havaalanları, otoyollar ve köprülerden hidroelektrik ve yenilenebilir enerji santrallerine, atık su arıtma tesislerine kadar birçok önemli projeyi hayata geçirmiştir. AB Büyüme Planı kapsamında açılacak ihalelere AB üye ülkeleri, ülkemiz de dâhil olmak üzere AB aday ülkeleri ve Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması'na taraf ülkeler katılım sağlayabileceklerdir."

BAKAN KACIR'DAN BALKAN ÜLKELERİNE İŞ BİRLİĞİ DAVETİ

Forumda konuşma yapan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ise dünyada küresel, bölgesel tektonik hareketlerin yaşandığı, politik, askeri, ekonomik ve sosyal pek çok sınamayla karşı karşıya olunan zor bir dönemden geçildiğini belirtti.

Kacır, "Türkiye olarak son yıllarda Balkan coğrafyasında pek çok yeni iş birliği mekanizması tesis ettik. Diyalogo ve ortak faydayı önceleyen bir duruş sergiledik. Balkanların en büyük ekonomisi olarak; güçlü üretim ve teknoloji geliştirme altyapımızı inşa sürecinde elde ettiğimiz deneyim ve birikimi de her daim paylaşmaya hazır olduk. Çünkü ekonomide elde edilen kazanımların, tecrübenin, kapasitenin ancak iş birlikleriyle gelişeceğine inanıyoruz." dedi. Kıta Avrupası'nda kişi başı milli gelirlerin 50 bin dolar seviyesindeyken yanı başındaki

Balkanlar'ın 15 bin dolar civarında kalmasını kabul etmediklerini söyleyen Bakan Kacır, "Gelin birlikte üretelim, birlikte kazanalım. Keza, coğrafya ve hudut tanımayan yeni teknolojiler ve start-up evreni hepimiz için paha biçilmez fırsatlarla dolu." ifadelerini kullandı.

"BALKAN ÜLKELERİNE İHRACATIMIZDA ÇİFT HANELİ BİR ARTIŞ VAR"

TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise konuşmasında bu değerli buluşmanın hem Balkanlarla olan ticaret hacmini artırmak hem de ekonomik iş birliklerini daha da güçlendirmek adına önemli bir adım olduğunu ifade etti. Gültepe, "Balkanlar, Türkiye'nin hem diplomatik hem ticari ilişkilerinde stratejik konuma sahip. İhracat ve yatırımların artış trendi, bu stratejik bağın ne kadar derin olduğunu ortaya koyuyor." dedi.

Geçen yıl 31 bin 583 Türk firmasının, Balkanlar'daki 11 ülkeye ihracat yaptığını kaydeden Gültepe, şöyle devam etti: "2023 yılında 11 Balkan ülkesine toplam 22,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Bu yılın Ocak-Eylül dönemindeki ihracatımız 19,5 milyar dolara ulaştı. Geçen yıla göre yüzde 15,5 artıydık. Aynı dönemde, Balkanlara ihracatımızın toplam ihracatımızdaki payı yüzde 8,8'den yüzde 10,1'e yükseldi.

Balkan ülkelerine ihracatımızda çift haneli bir artış var. Ancak 2023'e baktığımızda potansiyelin çok gerisindeyiz. Balkan ülkelerinin toplam ithalatında Türkiye'nin payı sadece yüzde 5. Geçen yıl dış ticaret hacmimiz 32 milyar dolardan biraz üzerindedir. Yani istediğimiz hacmin uzağındayız. Oysa biz kapı komşusuyuz. Aramızda yüzyıllara dayanan tarihi, kültürel bağlar, hatta akrabalık ilişkileri var. Bu bağları karşılıklı 'kazan-kazan' ilkesi çerçevesinde ticaretimizi geliştirip, büyütme için kullanabilmeliyiz."

Balkan ülkelerinin Avrupa kurumlarıyla bütünleşme perspektifi, bölgedeki istikrar ve reformların sürdürülmesi açısından önemli bir teşvik unsuru olarak dikkat çekiyor. Türkiye, Balkan ülkelerinin bu perspektifini destekliyor.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: "Balkanlar, Türkiye'nin hem diplomatik hem ticari ilişkilerinde stratejik konuma sahip. İhracat ve yatırımların artış trendi, bu stratejik bağın ne kadar derin olduğunu ortaya koyuyor."

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır: "Coğrafya ve hudut tanımayan yeni teknolojiler ve start-up evreni hepimiz için paha biçilmez fırsatlarla dolu."

Hazır Giyimin Zorlu Sınavı: Yeşil Mutabakat

Türkiye ve dünyadan sektörün öncü isimlerin katıldığı 17. İstanbul Hazır Giyim Konferansı'nda, sektörün gündemindeki konular ele alındı.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) tarafından bu yıl "Yeniden Tanımla, Hizalan, Şekillendir" temasıyla düzenlenen 17. İstanbul Hazır Giyim Konferansı 16-17 Ekim tarihleri arasında Cırağan Palace Kempinski'de gerçekleştirildi. Türkiye ve dünyadan sektörün öncü isimlerin katıldığı konferansta sektörün gündemindeki konular ele alındı. Konferansın açılışında konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "32 yılda moda endüstrisi için dönüm noktası diyebileceğimiz gelişmelere tanıklık ettik. Gümrük Birliği ilk devreye girdiğinde olumsuz etkileneceğimiz yönünde kaygılar vardı. Aksine çok güzel iş birliği ortamı gelişti. Kotaların kaldırılması da bizim için önemliydi. Avrupa'ya yakınlığımızla o süreci de avantaja dönüştürmeyi bildik." dedi.

"YOLCULUĞUN EN ZOR AŞAMASINDAYIZ"

Bugün yolculuklarının belki de

en zor aşamasında olduklarını vurgulayan Gültepe, şöyle devam etti: "Yeni rotamız AB'nin 2050 hedefi. Sınavın adı Yeşil Mutabakat. Bu aşamayı yüz akıyla geçerse, önemli bir avantaj elde edeceğimizi söyleyebilirim. Çünkü Avrupa Birliği, Türkiye için en büyük pazar. Bu pazarda daha da güçlenebileceğimiz potansiyele sahibiz. Türkiye'nin hazır giyimde fiyat odaklı rekabet şansı giderek azalıyor. Türkiye, pahalı olmanın ötesine geçerek, çok çok pahalı hale geldi. Ülke olarak bu sarmaldan en kısa zamanda çıkarak yüksek katma değerli üretim kulvarına geçmeliyiz."

Yıllardır dijital ve yeşil dönüşüm üzerinde çalıştıklarını, projeler geliştirildiğini dile getiren Gültepe, Yeşil Mutabakat'ın dinamik bir süreç olduğunu söyledi. Gültepe, "2027'den itibaren dijital ürün pasaportuyla tanışacağız. Ardından sınırda karbon mekanizmasıyla karşı karşıya kalacağız. Her düzenleme, her direktif bizim

için yeni ev ödevi anlamına geliyor." şeklinde konuştu.

"SERMAYEMİZ VE ENERJİMİZ SINIRLI"

TGSD Başkanı Ramazan Kaya ise şunları söyledi: "Özellikle üreticiler olarak kârlılıklarımızı giderek kaybediyoruz. Sermayemiz ve enerjimiz de son derece sınırlı. Bu nedenle kaynaklarımızı daha doğru ve pozitif kullanmamız gereken bir dönemdeyiz. Bununla birlikte sektörümüzün yeniden yükselişe geçmesi için krizlerin içindeki fırsatlara odaklanılması gerektiğine inanıyoruz. Bunun için de artık 'benim başarıım' değil, 'bizim başarıımız' demeli, stratejik iş birlikleri geliştirmeliyiz. Bu iş birlikleri, tedarik zincirimizin dayanıklılığını artırırken aynı zamanda inovasyon ve sürdürülebilirlik alanlarında da güçlenmemizi sağlayacaktır. Birlikte çalışarak hem maliyetleri optimize edebilir hem de üretim süreçlerimizi daha verimli hale getirebiliriz."

"Küresel Lojistik Endeksi'nde İlk 10'u Hedefliyoruz"

Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneğinin (UTİKAD) düzenlediği en büyük lojistik buluşması "Türkiye Logistics Summit", İstanbul'da gerçekleştirildi. Türkiye'yi lojistikte merkez haline getirebilmek hedefiyle düzenlenen ve 100 milyar dolarlık sektörü buluşturan programa katılan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, açılış konuşmasında üretim, pazarlama, inovasyon, markalaşma ve tasarım alanlarında olduğu gibi, lojistik süreçlerinde de ihracatçıların yanında olduklarını belirtti.

"KÜRESEL LOJİSTİK ENDEKSİ'NDE 38'İNCİ SIRAYA YÜKSELDİK"

İhracat ile lojistiğin bir bütün olduğunu vurgulayan Gültepe, ihracat ailesi olarak lojistik sektörünün gelişimine büyük önem verdiklerini ifade etti. Bu önemin bir göstergesi olarak 17 Mayıs 2024 tarihinde, TİM Gümrük ve Lojistik Çalıştayı'nı gerçekleştirdiklerini dile getiren Gültepe, "Çalıştayımızın çıktılarını bakanlığımıza ilettik. Diğer yandan, Yatırım Ortamını

İyileştirme Koordinasyon Kurulu çerçevesinde Türkiye'nin, Küresel Lojistik Endeksi'nde sıralamasının iyileştirilmesi adına destek veriyoruz. Geçtiğimiz yıl Küresel Lojistik Endeksi'nde 38'inci sıraya yükseldik. Hedefimiz, Küresel Lojistik Endeksi'nde ilk 10 ülke arasında yer almak." dedi.

Türkiye'nin yükselen dış ticaret hacmi sürecinde gümrük ve lojistik altyapısının önemli bir sınav verdiğini söyleyen Gültepe, konuşmasına şöyle devam etti: "Özel Ticaret Sistemi'ne göre geçtiğimiz yıl toplam 149 milyon 361 bin ton ürün ihraç ettik. Son 10 yılda ihracat yükümüz de yüzde 51'in üzerinde arttı. Yeni OVP'de belirtilen ihracat hedeflerimiz çerçevesinde 2024 yılı için 264 milyar dolar, 2027 yılı için ise 319,6 milyar dolar mal ihracatı hedeflerimiz var. Yükümüzün yüzde 74'ünü deniz yoluyla, yüzde 21'ini karayoluyla ve yüzde 1'e yakın bir kısmını da demiryoluyla gerçekleştiriyoruz. Bu anlamda, yeni dönemde gümrük ve lojistik kapasitemizi geliştirdiğimiz ölçüde ihtiyaçlara cevap verebileceğiz."

Yeni dönemde gümrük ve lojistik kapasitemizi geliştirdiğimiz ölçüde ihtiyaçlara cevap verebileceğiz.

Türk Firmaları Hindistan'da E-İhracat Potansiyellerini Artırdı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından Hindistan'a yönelik düzenlenen E-İhracat Ticaret Heyeti kapsamında, Türk firma temsilcileri, bölgenin önde gelen e-ticaret platformları ve sektör temsilcileriyle bir araya geldi.

İhracatçı firmalar, heyet aracılığıyla bölgenin en büyük e-ticaret platformlarının temsilcileriyle görüşmeler yaparak Hindistan'a yönelik e-ihracat potansiyellerini artırma imkânı yakaladı.

Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda ve Türkiye İhracatçılar Meclisi organizasyonu ile, 13-18 Ekim 2024 tarihleri arasında Hindistan'a yönelik tüm sektörleri kapsayan E-İhracat Ticaret Heyeti programı gerçekleştirildi. Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi ile ülkenin teknoloji merkezi olarak görülen Bangalor şehirlerinde düzenlenen heyet aracılığıyla katılımcı Türk ihracatçı firmalar, bölgenin en büyük e-ticaret platformlarının temsilcileriyle görüşmeler yaparak, Hindistan'a yönelik e-ihracat potansiyellerini artırma imkânı yakaladı.

Hindistanlı Nykaa, TradeIndia e-ticaret platformları ve Hindistan Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu (FICCI) E-Ticaret Komitesi ile Yeni Delhi'de yapılan toplantılarla başlayan programda Türk firmaları, Hindistan'daki e-ticaret ekosisteminin nasıl işlediğini yerinde gözlemleyerek, pazarın ihtiyaç ve beklentileri hakkında detaylı bilgiler aldı.

Devamında, PayU India, Sho-

pify, Increff, Shiprocket India ve ONDC E-Ticaret Birliği ile çeşitli toplantılar düzenlendi. Toplantılarda, e-ticaret alanındaki çalışmalar kapsamlı bir şekilde ele alınırken, firmalar, Hindistan'daki e-ticaret operasyonlarını yönetme ve operasyonel verimliliklerini artırma yolları konularında bilgilendirildi.

Program, Türk firma temsilcilerinin, Hindistan'ın "Silikon Vadisi" olarak bilinen Bangalor şehrinde faaliyet gösteren Myntra, Amazon India, Ekart, Flipkart ile Valuekart e-ticaret platformlarının temsilcileriyle yaptıkları görüşmeler ile devam etti. Toplantılarda pazar stratejileri ve lojistik çözümleri konusunda bilgi alınırken, firmaların bu pazarda nasıl güçlü bir yer edineceklerine dair paylaşımlar yapıldı. DHL Express India ve Reliance Retail, Clickpost, Target, Ajio ve KrazyFox ile yapılan toplantılar sonucunda tamamlanan program kapsamında Türk firmaları toplamda 19 kurum ile görüşme gerçekleştirmiş oldu.

Kadın Girişimciler TİM Wings ile İhracatta Sınırları Aşıyor

Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Akbank Dönüşüm Akademisi iş birliğiyle, kadın girişimcilerin ihracatta rekabet gücünü artırmak amacıyla hayata geçirilen "İhracatta Kadını Destekleme" projesi kapsamında düzenlenen "İhracatta Sınırları Aş" eğitim serisinin beşincisi, TİM İstanbul Dış Ticaret Kompleksi'nde gerçekleştirildi.

Etkinlikte, Türk Standardları Enstitüsü, İhracatı Geliştirme AŞ ve Türk Eximbank gibi önemli kuruluşlar tarafından kadın girişimcilere sunulan destek ve fırsatlar hakkında bilgilendirmeler yapıldı. Bununla birlikte program-

da, TSE K 645 Belgesi ile kadın girişimcilere sağlanan destekler ve "İhracatta Kadını Destekleme Paketi"ne ilişkin detaylar ve başarı hikâyeleri katılımcılara aktarıldı. Hız kesmeden devam edecek olan eğitim serisinin altıncısı ise Antalya'da gerçekleştirilecek.

"İhracatta Kadını Destekleme" projesi kapsamında düzenlenen "İhracatta Sınırları Aş" eğitim serisinin beşincisi, TİM İstanbul Dış Ticaret Kompleksi'nde gerçekleştirildi.

İhracat Talebi Ortalamaya Yaklaştı

Önemli pazarlarda talebi yaratan koşullar ile global ekonomideki talep ve risklerin takip edildiği İhracat Pazar Monitörü'nün eylül ayı sonuçları açıklandı. Buna göre, eylülde her iki endekste de bir önceki aya göre artış, yıllık bazda ise azalış görüldü. İhraç edilen ürünlere olan talep koşullarını, ihracat yapılan pazarlar üzerinden, temel makroekonomik göstergeler ve öncü makroekonomik göstergeleri kullanarak takip eden İhracat Talep Endeksi, eylülde önceki aya göre yüzde 0,2 artış, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 0,3 azalışla 100 oldu ve uzun dönem referans değerine ulaştı.

Eylülde özellikle tüketici

güveni ve sanayi üretimindeki gerilemeye karşın enflasyon beklentilerindeki ciddi iyileşmeler talep endeksinin uzun dönem ortalamasına ulaştırdı. Ancak enflasyon beklentilerindeki düzelmelere rağmen tüketici güveni ve sanayi üretimindeki olumsuz hava yatırım iştahını negatif etkilemeye ve endekste iyileşme üzerinde baskı oluşturmaya devam etti. Uzun ve kısa vadeli sosyal, ekonomik ve politik göstergelerden yararlanılarak oluşturulan ve ihracat pazarlarının risklere karşı direncini ölçen Pazar Dayanıklılık Endeksi de eylülde önceki aya göre yüzde 0,2 artış, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,4 azalışla 99,6 puan oldu.

İhracat talep endeksi ve küresel jeopolitik risk endeksindeki kısmi iyileşme, Türkiye'nin ihracat pazarları genelinde dayanıklılığı olumlu etkiledi.

2025 KÜRESEL BÜYÜME TAHMİNLERİ

2025 yılında sıkı para politikalarının gevşemesi ve faiz oranlarının düşeceği varsayımına rağmen küresel ekonominin genelinde büyüme tarafı zayıf kalmaya devam edecektir. Olası ticaret savaşları, çatışmalar, küresel ayrışma gibi gelişmeler büyüme üzerinde para politikalarından daha belirleyici olacağına benzemektedir.

CAN FUAT GÜRLESEL

YAZARIN NOTU

2025 yılında sıkı para politikalarında önemli gevşeme ve faizlerde düşüşler öngörülmesine karşın büyümelerin yine ortalamaların altında kalacağı tahminleri yapılmıştır. Uluslararası kurumlar, ABD seçimleri sonrası oluşabilecek ticaret savaşları ile savaşlar ve küresel ayrışma gibi riskler nedeniyle büyüme tahminlerinde temkinli davranmışlardır.

2025 yılında ihracatımız açısından önemli belirleyicilerden biri dünya ekonomisi ve ticaretindeki büyüme olacaktır. 2024 yılında dünya ekonomisinde beklenen büyümenin gerçekleşmemiş olması nedeniyle küresel ticaret yavaşlamış ve ihracat pazarlarımızın büyük bölümünde durgunluk yaşanmıştır. 2024 yılında dünya ekonomisinde büyüme yüzde 2,8'den yüzde 2,7'ye inmektedir. 2024 yılında bir yandan geciken faiz indirimleri, diğer yandan küresel ayrışma ve jeopolitik gerginlikler büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Küresel ekonomi ve ihracat pazarlarımızdaki bu gelişmeler çerçevesinde 2024 yılı ihracatımızda da sınırlı bir artış olabilmektedir.

2025 yılına ilişkin büyüme beklentileri ise büyük ölçüde şekillenmiştir. Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi kurumlar 2025 dünya ekonomisi ve ticaretine ilişkin büyüme tahminlerini ekim ayı raporlarında açıklamıştır. Uluslararası kurumlar 2025 yılında da zayıf ekonomik büyüme tahminlerinde bulunmuştur. 2025 yılında sıkı para politikalarında önemli gevşeme ve faizlerde düşüşler

öngörülmesine karşın büyüme-lerin yine ortalamaların altında kalacağı tahminleri yapılmıştır. Uluslararası kurumlar, ABD seçimleri sonrası oluşabilecek ticaret savaşları ile savaşlar ve küresel ayrışma gibi riskler nedeniyle büyüme tahminlerinde temkinli davranmışlardır.

Uluslararası Para Fonu (IMF) tüm ülkelerin birbirilerine olan etkilerini de dikkate alarak dünya ekonomisinin geneli için büyüme hesaplamaları ve tahminleri yapmaktadır. 2023 yılında yüzde 2,8 olan dünya ekonomisinde büyüme 2024 yılında yüzde 2,7'ye inmektedir. 2025 yılında ise büyüme yüzde 2,8 olarak tahmin edilmektedir. IMF, 2025 yılında dünya ekonomisi büyümesinde çok sınırlı bir toparlanma beklemektedir.

Gelişmiş ülkelerde 2023 yılında yüzde 1,7 olan büyüme, 2024 yılında yüzde 1,8 olarak gerçekleşmektedir. 2025 yılında da büyüme yine yüzde 1,8 olarak tahmin edilmektedir. Türkiye'nin ihracatı açısından başta Avrupa Birliği (AB) pazarı olmak üzere gelişmiş ülkelerde büyümenin toparlanması önem taşımaktadır. Gelişmiş ülkelerde beklenen faiz indirimlerine rağmen 2025 yılı büyüme

beklentileri düşük tutulmuştur. AB'de 2024 yılında yüzde 1,1 olan büyüme 2025 yılı için yüzde 1,6 olarak öngörülmüştür. Resesyon eşiğinde olan ve 2024 yılında büyümeyecek olan Almanya için 2025 yılı büyüme tahmini yüzde 0,8 olmuştur.

ABD'de 2024 yılında yüzde 2,8 olan büyümenin 2025 yılında yüzde 2,2'ye ineceği tahmin edilmektedir. Beklenen faiz indirimlerinin ABD ekonomisi büyümesinde katkısının 2026'ya kalacağı tahmin edilmiştir. ABD'de seçimler sonrası uygulanacak politikalar da büyüme için belirsizlikler yaratmaktadır. Donald Trump ile başlayacak ticaret savaşları büyümeyi olumsuz etkileyecektir.

Gelişen ülkeler 2023 yılında yüzde 4,4 büyüdükten sonra, 2024 yılında büyüme yüzde 4,2'ye düşmektedir. 2025 yılında büyüme tahmini ise yüzde 4,2'dir. Gelişen ülkelerdeki büyüme performansında gerileme Çin'deki yavaşlamadan kaynaklanmaktadır. Çin ekonomisinde büyüme 2024 yılında yüzde 5,2'den yüzde 4,8'e inmektedir. 2025 yılında ise büyüme yüzde 4,5 olarak tahmin edilmektedir. Çin ekonomisinde yapısal sorunlar büyümeyi yavaşlatmaktadır ve henüz bu sorunlar için kalıcı adımlar atılamamıştır.

Türkiye için önem taşıyan ve yaşanan çatışmalar nedeniyle büyümenin yavaşladığı Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde 2025 yılında büyümenin hızlanması beklenmektedir. 2023 yılında yüzde 1,9 büyüyen bölge, 2024 yılında yüzde 2,1 büyümektedir. 2025 yılında büyüme yüzde 4,0 olarak tahmin edilmektedir. Özellikle

Gelişmiş ülkelerde 2023 yılında yüzde 1,7 olan büyüme, 2024 yılında yüzde 1,8 olarak gerçekleşmektedir. 2025 yılında da büyüme yine yüzde 1,8 olarak tahmin edilmektedir. Türkiye'nin ihracatı açısından başta AB pazarı olmak üzere gelişmiş ülkelerde büyümenin toparlanması önem taşımaktadır.

Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde yüzde 4,6 ve yüzde 4,5 büyüme beklenmektedir. Orta Doğu'daki çatışmaların nereye evrileceği, enerji talebi ve enerji fiyatları gibi gelişmeler bölgede büyümeleri etkilemeye devam edecektir.

Orta Avrupa ile Rusya'nın da dâhil olduğu Doğu Avrupa ülkelerinde büyüme savaşan etkilenmeye devam etmektedir. 2024 yılında yüzde 3,2 olan büyümenin 2025 yılında yüzde 2,2'ye düşeceği tahmin edilmektedir. Özellikle Rusya'da savaş ekonomisi ile 2023 ve 2024'te hızlanan büyüme 2025 yılında yüzde 1,3'e kadar düşecektir. Yaptırımların artan etkisi görülecektir. Rusya-Ukrayna savaşı belirsizliği de sürmekte-

dir. ABD seçimlerinde Trump'ın kazanması halinde savaşın sona ermesi olasılığı bulunmaktadır. Ancak savaşın hangi koşullarda sona erebileceği ve özellikle Avrupa'da nasıl etkiler yaratabileceği önem taşımaktadır.

2025 yılında sıkı para politikalarının gevşemesi ve faiz oranlarının düşeceği varsayımına rağmen küresel ekonominin genelinde büyüme tarafı zayıf kalmaya devam edecektir. Olası ticaret savaşları, çatışmalar, küresel ayrışma gibi gelişmeler büyüme üzerinde para politikalarından daha belirleyici olacağına benzemektedir. Bu çerçevede orta vadeli programda 2025 yılı için açıklanan yüzde 5,9 ihracat artışı hedefi de gerçekçi görülmektedir.

İnovasyon Yolculuğunun Mihenk Taşı Türkiye Innovation Week

"Out of the Box: Human, Culture, Model" temasıyla 10-12 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilen Türkiye Innovation Week 2024, yerli girişimcilerden global inovasyon devlerine kadar çok geniş yelpazede katılımcıyı İstanbul'da bir araya getirdi.

İhracatta inovasyonun önemi günümüz küresel ticaret dinamiklerinde her geçen gün daha da artıyor. İnovasyonun, ihracattaki sürdürülebilirliği ve küresel rekabetteki başarıyı belirleyen en kritik unsurlardan biri olduğunun farkında olan Türkiye de bu alanda sahip olduğu vizyon ve attığı adımlarla dikkat çekiyor. Türkiye Innovation Week 2024, bu vizyonun en önemli vitrini olarak hem ulusal hem de uluslararası alanda inovasyonun gücünü vurguluyor.

Yerli girişimcilerden global

inovasyon devlerine kadar çok geniş yelpazede katılımcıyı bir araya getiren etkinlik, 11'inci yılında görkemli bir açılış yaptı. Ticaret Bakanlığının desteği ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye Innovation Week 2024 (TIW24), 10-12 Ekim tarihleri arasında Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

11 yılda 500 binden fazla katılımcının ağırlandığı organizasyon kapsamında, bugüne dek 1.034 konuşmacı yer aldı. Aynı coşku bu yıl da devam etti. 120'nin

Türkiye Innovation Week 2024, Türkiye'nin inovasyon vizyonunun en önemli vitrini olarak hem ulusal hem de uluslararası alanda inovasyonun gücünü vurguluyor.

üzerinde konuşmacının dâhil olduğu TIW24; yenilikçi paneler, zenginleştirici masterclasslar, çalıştaylar ve çözüm odaklı grup çalışmalarından oluşan program akışıyla inovasyonun dönüştürücü gücünü derinlemesine keşfetme imkânı sundu.

“MİLLÎ TEKNOLOJİ HAMLESİYLE HER ALANDA YENİLİKLERE İMZA ATIYORUZ”

Organizasyonun açılış konuşmasını yapan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Türkiye Innovation Week'in Türkiye'nin ve yakın coğrafyanın en büyük, en kapsamlı, en dinamik inovasyon etkinliği olduğunu hatırlattı ve ekledi: “TİM olarak 2012'den bu yana ülkemizde özgün fikirleri yeşerten, rekabetçi ve sürdürülebilir bir ekosistem oluşturmak için çalışıyoruz. Küresel inovasyon liginde adım adım yükseliyoruz. 12 yıl önce 74'üncüyken, şimdi 37'nci sıraya yükseldik. Genç beyinlerimizle inovasyon geliştiriyor, millî teknoloji hamlesiyle her alanda yeniliklere imza atıyoruz. Yüksek teknolojlili ürün ihracatımızı 10 yılda 2 katna çıkarttık. Orta-yüksek ve yüksek teknolojlili ürün ihracatında 100 milyar dola-

ra koşuyoruz. Tüm bu başarıların yanında, hala kat edeceğimiz mesafemiz olduğunu biliyoruz. Bu nedenle Türkiye Innovation Week'e büyük önem veriyoruz.” dedi.

“TÜRKİYE'Yİ İNOVASYON EKOSİSTEMİNİN MERKEZİNE TAŞIMAK İSTİYORUZ”

“TİM olarak uluslararası iş birliklerimizi pekiştirerek Türkiye'yi inovasyon ekosisteminin merkezine taşımak istiyoruz” diyen Gültepe, “Etkinliğimizin bu yılki temasını 'Out of the Box: Human, Culture, Model' olarak belirledik. Bu yıl paydaş ülkelerimiz küresel inovasyon liginde en üst sıralarda bulunan ABD, Çin ve İsviçre oldu. 120'den fazla konuşmacı ve yenilikçi panellerle dolu dolu bir program hazırladık. Zenginleştirici masterclass'lar, çalıştaylar ve çözüm odaklı grup çalışmaları hazırladık. Sizlere, inovasyonun dönüştürücü gücünü derinlemesine keşfetme imkânı sunacağız. Next Generation Zone'da genç girişimcilerimizi destekliyoruz. Üniversitelerimizle birlikte, sektörler arası iş birliği imkânlarını artırıyoruz. İnovatif çalışmaların ticari ürüne dönüşmesi bizim için kuşkusuz ödüllerin en büyüğü. İnovaLİG yarışmamız 2 bin 300 başvuruyla

rekor kırdı. İhracat ailesi olarak, potansiyelini gerçekleştirmek isteyen her gencimiz için biz burdayız, hazırız ve başarmak zorundayız.” ifadelerini kullandı.

İNOVASYON EKOSİSTEMİNE HER ALANDA TAM HİZMET

Üç günde 140 konuşmacıyı ağırlayan TIW24, inovasyonun sanata yansımaları, yapay zekânın sanat üzerindeki etkilerini, dijital sanatın sunduklarını ve kreatif endüstrilerin nasıl şekillendiğini gösteren sergilere ev sahipliği yaptı. Katılımcılar, yeni medya, dijital sanatlar, ileri dönüşüm ve yapay zekâ gibi çağdaş konuların bir araya getiren ve dijital sanatın tanıtımında aktif rol oynayan 30 sanatçının eserlerinin yer aldığı sergi alanlarını gezme imkânı buldu. Sanat ve teknoloji entegrasyonunu öne çıkaran; “Eskizden Piksele Dijital Sanat”, “Zirvede Bir Efsane”, Ekotopya Vol II”, “Seyyah: Anadolu Medeniyetleri”, “Human (Re) Verse”, “Thinking Outside of the Box”, “Yapay Zekâ Film Afişleri” adlı sergiler de üç gün boyunca Haliç Kongre Merkezi'nde sanatseverlerle buluştu.

TIW24'te her yıl olduğu gibi bu yıl da girişimci, yatırımcı ve endüstri liderlerinin bir araya geldiği etkileşimli bir ortam yaratıldı. Organizasyon kapsamında, girişimcilik ekosistemi için özel olarak kurulan “InnovaZone” alanında teşvik ve desteklere ilişkin bilgilerin paylaşıldığı oturumlar ile girişimcilerin yatırımcılarla buluştuğu “S2C Buluşmaları” düzenlenirken girişimcilerin kendilerini temsil edebildikleri standlar üç gün boyunca misafirlerini ağırladı.

Üniversitelerin, Teknoloji Transfer Ofisleri ile Teknopark ve Teknokent'lerin yenilikçi projeleri de TIW24 kapsamındaki geleceğin liderlerinin buluşma noktası olan Next Generation Zone'da sergilendi.

GALATA ALPI
TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş.

WE ALWAYS FIND A WAY

ON THE ROAD WITH TRUST AND QUALITY

Türkiye'nin Geleceği İnovasyonun Gücüyle İnşa Ediliyor

Türkiye Innovation Week, üçüncü ve son gününde coşkulu bir ödül törenine sahne oldu. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile birlikte altı bakanın katıldığı törende kazananlara ödülleri, TİM Başkanı Mustafa Gültepe ile bakanlar takdim etti.

Ana stratejik partneri Trendyol, stratejik partnerleri ise Türk Ekonomi Bankası (TEB), Turkcell, Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halkbank, Türkiye Sigorta, İhracatı Geliştirme AŞ (İGE), Türkiye Teknoloji Fonu (TTF) ve Hayat Holding'den oluşan Türkiye Innovation Week 2024'ün son günü inovasyon ruhuna yakışır bir coşkuyla gerçekleşti.

Etkinliğin son gününde Türkiye'nin Girişimcileri, İnovaTİM İnovasyon Yarışması ile İnovaLİG Şampiyonları Ödül Törenleri'nde şampiyon firmalar ödülleri kavuştu. Ödül Töreni, Cumhurbaş-

kanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ile Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Kazananlara ödülleri, bakanlar ile TİM Başkanı Mustafa Gültepe ve TİM İnovasyon Komitesi Başkanı Kutlu Karavelioğlu takdim etti.

"İHRACATÇILAR, TÜRK EKONOMİSİNİN AKINCILARI"
Türkiye Innovation Week kap-

samında düzenlenen İnovaLİG Şampiyonları Ödül Töreni'nde konuşan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, ihracatı geliştirmek, Türkiye'nin gurur kaynağı olan şirketleri teşvik etmek amacıyla başlatılan İnovaLİG programının, 2014 yılında 460 başvuruyuyla başladığını, her sene bir önceki yıldan daha fazla teveccüh olduğunu ifade ederek sözlerine başladı. Geçen yıl ilk kez 2 bin sınırının aşılmasının sevinicini yaşadıklarını, bu yıl ise 67 farklı ilden 2 bin 302 firmanın başvuru yaptığını belirtti.

Firmalarda, inovasyona dayalı ihracat bilincinin her yıl daha faz-

la yaygınlaştığını aktaran Yılmaz, geçen yılın inovasyon şampiyonu 30 firmanın 2023'te toplamda 6,8 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiğini kaydetti. Yılmaz, "Türk ekonomisinin akıncıları" olarak gördükleri ihracatçıları her zaman desteklediklerini vurguladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde verdikleri mücadelenin neticelerini her alanda görmenin haklı sevincini yaşadıklarını belirten Yılmaz, "Son 22 yılda dolar bazında Türkiye ekonomisi hacim olarak yaklaşık beş kat büyüdü. Kişi başına gelirimiz 3 bin 600 dolardan, geçen sene sonu itibariyle 13 bin 243 dolara çıktı. Bu yılın rakamları henüz çıkmış değil ancak Orta Vadeli Program'mızda bu yıl sonu itibariyle çok ciddi bir büyüklüğe ulaşacağız. 1,3 trilyon doları aşan bir milli gelir, 15 bin dolar kişi başı gelir bekliyoruz." dedi.

"İNSANSIZ HAVA ARAÇLARINDA DÜNYADA İLKLER ARASINDAYIZ"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı liderliğinde yürütülen "Milli Teknoloji Hamlesi" yaklaşımıyla bugün ileri teknolojileri kendi imkân ve kabiliyetiyle geliştirip üretebilen bir noktaya ulaştıklarını anlatan Yılmaz, Türkiye'nin Küresel Yenilik Endeksi sıralamasında son 11 yılda 31 basamak yükseldiğini, üst orta gelir grubunda en yenilikçi üçüncü ülke olduğunu, 2024-2028 dönemini kapsayan 12. Kalkınma Planı'ndaki hedeflerden birinin de Küresel Yenilik Endeksi'nde ilk 10 ülke arasında yer almak olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, savunma sanayisinde karşılaştıkları tüm engellere, gizli-açık pek çok ambargoya rağmen gelinen noktayı ihracatçıların çok iyi bildiğine dikkat çekti ve şöyle devam etti: "Yüzde 80'leri bulan dışa bağımlılığımızı yüzde 20'lere kadar düşürdük. İnsansız hava

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz: "İnovaLİG programı 2014'te 460 başvuru ile başladı. Her yıl bir önceki yıldan daha fazla teveccüh var. Gelecek yıl 2 bin 500 başvuruyu geçeceğimize inanıyorum."

araçlarında dünyanın ilk 3-4 ülkesi arasındayız. İHA ve SİHA satış sayısında ise zirvede en fazla satış, ihracat yapan ülke olarak Türkiye olarak biz yer alıyoruz. Geçen yıl bu alanda dünya genelinde satışların yüzde 65'ini ülkemiz tek başına gerçekleştirdi. İnsansız hava sistemlerindeki başarımızı, sektörün diğer alanlarına teşmil etmek için yoğun çaba harcıyoruz. İnşallah füze, roket, hava savunma sistemleri, elektronik harp sistemleri, gemi ve denizaltı teknolojisi ile savaş uçaklarında da benzer gurur verici başarılarla imza atacağız."

"TEK BİR KURUŞ BİLE BÜTÇEYE GİTMEYECEK"

Her alandaki başarıların, ülkeyi geleceğe hem daha müreffeh hem daha güvenli taşımak durumunda olduklarının altını çizen Yılmaz, Savunma Sanayii Destekleme Fonu için katılma payı alınmasına ilişkin düzenlemeyi içeren teklifin TBMM'ye sunulmasını da değerlendirdi. Yılmaz: "Bu kapsamda meclisimize bir paket teklif edilmiş durumda. Özellikle Savunma Sanayii Fonu'na destek amaçlı bir paket. Burada tek bir kuruluş bile bütçeye gitmeyecek. Bu son pakette ortaya konan tüm unsurlar savunma sanayiini

Türkiye'nin Girişimcileri 2024 Ödüllerinin Sahipleri

- En Hızlı Büyüyen Girişimci
Shipentegra
- En Fazla Ülkeye İhracat Yapan Girişimci
Toffu
- Hedefim Küresel Başarı
DRN Lojistik
- Kadın Teknoloji Girişimcisi
GC Savunma
- Çevre ve Sürdürülebilirlik Dostu Girişimci
Tumurly
- Genç Girişimci
Neuraturk

Yapay Zekâ Kategorisinde Ödül Alan Firmalar

1. Sağlıklı Tarlam
2. Hemix
3. Effiorbit
4. Lintech
5. Havade

güçlendirmeye dönük olarak bu alandaki çalışmalarımıza tahsis edilecek. Çelik Kubbe projemizden diğer kritik teknolojilere kadar bu alandaki varlığımızı daha da güçlendireceğiz. Bölgemizde yaşananlar son 20 yılda bu alanda yaptıklarımızın ne kadar kıymetli olduğunu, ne kadar doğru kararlar verildiğini göstermektedir. Burada bir Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak değil Türkiye Cumhuriyeti'nin bir vatandaşı olarak ortaya koyduğum sağlam irade, savunma sanayiinde bizi taşıdığı bu nokta için sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyorum."

"İNOVASYONDA DA ÖNCÜ OLMAK İSTİYORUZ"

İnovasyon ve teknolojik dönüşümün üretim ve ihracat hedefleri için kilit öneme sahip araçlar olduğunu belirten Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, "Bu kapsamda, 2012 yılından bu yana yüksek teknoloji ürün ihracatını

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat: "2012 yılından bu yana yüksek teknoloji ürün ihracatımızı iki katına çıkardık. İnovasyon ve teknolojik dönüşüm, üretim ve ihracat hedeflerimiz için kilit öneme sahip araçlar."

iki katına çıkardığımızı, orta ve yüksek teknoloji ürün ihracatında ise 100 milyar dolar seviyesine yaklaştığımızı gururla ifade etmek isterim." dedi.

Bolat, girişimci ruhunun ve yenilikçi kapasitenin bir göstergesi olan bu tür organizasyonlar sayesinde Türkiye'nin AR-GE faaliyetleri, teknoloji girişimleri ve inovatif çözümleriyle dünyaya

örnek olduğunu belirtti. Bu tür organizasyonların Türkiye Yüzyılına yakışır şekilde ülkenin teknolojik ve entelektüel kapasitesinin gelişmesine katkıda bulunduğunu kaydeden Bolat, "Tarihte görülmemiş bir biçimde inovatif dönemin içinden geçmekteyiz. Şirketler ve endüstriler yapay zekâ, kuantum, biyoteknoloji, nanoteknoloji, blok zinciri, sanal ve artırılmış

gerçeklik gibi teknolojiler ile daha önce yaşanmamış bir dönüşümden geçiyor. Bu süreç, inovasyon odaklı ilerleyenler ve AR-GE'ye daha çok yatırım yapanların önde koştuğu, kazandığı bir dönemdir. Biz de bu bilinçle, ülkemizin inovasyon ekosistemini daha cazip hale getirmek için tüm kaynaklarımızı seferber ederek çalışmalarımızı sürdürüyoruz." ifadelerini

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır: "Son 22 yılda oluşturduğumuz etkin ve bütüncül AR-GE teşvik mekanizmamızın girişimcilik ekosistemimizi taşıdığı nokta, yüksek teknoloji ve katma değerli üretimde atacağımız yeni hamleler için bizleri cesaretlendiriyor."

kullandı.

Bolat, "Türkiye Yüzyılı" vizyonu çerçevesinde ülkeyi her alanda olduğu gibi inovasyonda da öncü konuma taşımak için çabalamaya devam ettiklerini ifade ederek, "Amacımız, ülkemizi hem bölgesel hem de küresel çapta pek çok start-up, unicorn hatta decacorn ev sahipliği yapan, ileri teknolojiler üreten inovatif firmalar açısından bir cazibe merkezi hâline dönüştürmektir." dedi.

"AKIL VE ALIN TERİNE GÜVENEN BİR TÜRKİYE VAR"

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır da konuşmasına dünyada ezberlerin değiştiği, alışkanlıkların terk edildiği bir dönemin içinde olduğunu belirterek başladı. Kacır: "Bu yeni döneme teknoloji üretme ve geliştirmede yapamazlar, başaramazlar diyenlere inat, artık kendi evlatlarının kabiliyetlerine, akıl ve alın terine güvenen bir Türkiye var. Bölgesinde güç sahibi, dünyada söz sahibi, olana bitene seyirci kalmayan, kuvveti tesirli bir Türkiye var artık. Afrika'dan Orta Doğu'ya, Avrupa'dan Uzak Asya'ya köprü kuran, yeni iş birlikleriyle geliştiren, oyun değiştiren bir Türkiye var. Nitelikli, genç ve üretken beşeri sermayesiyle, eşsiz ticari bağları ve lojistik imkânlarıyla yatırımcıların gözdesi bir Türkiye var. Cumhurbaşkanımızın vizyoner liderliğinde, Milli Teknoloji Hamlesi hedeflerimiz doğrultusunda, Türkiye'yi AR-GE'de, teknoloji ve inovasyonda

Sürdürülebilirlik Kategorisinde Ödül Alan Firmalar

1. Retile
2. Nature's Renewables
3. Biotexura
4. Fondöten İstasyonu
5. Ecocrate

dünyanın sayılı ülkelerinden biri haline getirmek adına çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.” şeklinde konuştu.

“TÜRKİYE, TEKNOLOJİ GİRİŞİMCİLİĞİNDE ALTIN ÇAĞINI YAŞIYOR”

Teknoloji girişimciliğinin, Türkiye Yüzyılı’nda ülkenin her alanında yazacağı yeni başarı hikâyelerinin ana aktörü olduğuna işaret eden Kacı, sözlerine şöyle devam etti: “Teknoloji odaklı ürün ve hizmetler sunma kabiliyetinin, sürdürülebilir başarı ve rekabet avantajını belirlediği bu yeni dönemde iş dünyası için inovasyon, dijitalleşme ve AR-GE’ye yatırım yapmak artık bir tercih değil zorunluluktur. Genç ve dinamik nüfusumuz, küresel üretim zincirinde sahip olduğumuz rol, Türkiye için teknoloji girişimciliğinin açacağı fırsat pencerelerinin nişanesidir. 208 üniversitemizde ve araştırma altyapılarımızda yüzbinlerce araştırmacımızın geliştirdiği bilgiyi ekonomik değere dönüştürecek olan da teknoloji girişimciliğidir. Bu anlayışla, Türkiye’yi teknoloji girişimciliğinde devler ligine ulaştırmayı hedefleyen çok boyutlu politikalar ve girişimcilik ekosistemimizin ihtiyaçlarını adresleyen düzenlemeler ile ülkemizde yeni teknoloji girişimlerinin yeşermesi ve ölçeklenmesi için çalışıyoruz. Son 22 yılda adım adım oluşturduğumuz etkin ve bütüncül AR-GE teşvik mekanizmamızın girişimcilik ekosistemimizi taşıdığı nokta, yüksek teknoloji ve katma değerli üretimde atacağımız yeni hamleler için bizleri cesaretlendiriyor.”

İnovaTİM İnovasyon Yarışması’nda gençlerin yapay zekâ ve sürdürülebilirlik alanlarında özgün fikirlerinin ürün ve hizmete dönüşme serüveninin heyecanını deneyimlediğini ifade eden Bakan Kacı, teknolojik dönüşüm rüzgârının tarihte hiç olmadığı kadar hızlı ve kuvvetli estiğini ifade etti

Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak: “ABD’de Silikon Vadisi varsa Türkiye’de Gebze Yüksek Teknoloji Üniversitesi, ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi var. Bizim gücümüz var. Bu yüzyıl, ‘Türkiye Yüzyılı’ olacak.”

ve ekledi: “Geleneksel iş modelleri ve süreçlerin yenilikçi teknolojilerle süratle dönüştüğü; eş zamanlı olarak da bu teknolojileri odağına alan inovatif girişimlerin kısa sürede büyüyüp köklü firmaları yerinden ettiği bir döneme hep birlikte şahitlik ediyoruz.”

“YÜKSEK TEKNOLOJİ VE KATMA DEĞER ÜRETEN TÜRKİYE’Yİ İNŞA EDECEĞİZ”

İçinde bulunulan çağda, teknoloji geliştirme kabiliyetine ve altyapısına sahip olan ülkelerin kalkınma yarışında bir adım önde yer aldığını kaydeden Bakan Kacı, teknolojinin insanlığın huzur ve refahını artıracak çözümlerin adresi olarak görüldüğünü dile getirdi. Kacı, “Ahlaki bir zeminde yükselmeyen, tekerci teknoloji geliştirme anlayışının insanlık tarihi açısından bir ilerleme değil aksine gerilemeye sebep olduğu gerçeğini bizzat yanı başımızda Filistin’de, Lübnan’da görüyoruz.” ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde “Dijitalleşen dünyada pazar değil, yüksek teknoloji ve katma değer üreten Türkiye”yi inşa yolculuğunda son yıllarda önemli kazanımlar elde ettiğini aktaran Kacı, şunlara vurgu yaptı: “Milli Teknoloji Hamlemizin işaret fişeğini yakan savunma sanayimizin milli ve

özgün ürünleri bugün savaş paradigmasını değiştiren ve jeopolitik dengeleri belirleyen unsurlar haline geldi. Artık kritik ve stratejik savunma teknolojilerine ulaşmak için el kaptırarak bekleyen bir Türkiye yok. Aksine kendisine uygulanan örtülü ambargoları nitelikli insan kaynağıyla, uluslararası kalitede üretim, AR-GE ve proje yönetimi kabiliyetleriyle yeni yerli ürün, sistem ve alt sistemleri geliştirmek için fırsata dönüştüren bir Türkiye var. Teknolojide paradigma değişimlerinin teknoloji yarışında geriden başlayan ülkelere için tehdit değil aksine küresel ölçekte iddia sahibi olma yolunda bir fırsat olduğu yaklaşımını benimseyen bir Türkiye var.”

“GENÇLERLE ÇOK ŞEYLER BAŞARACAĞIZ”

Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak konuşmasına, genç ve dinamik Türkiye’nin teknolojide, dijitalde ve yapay zekâda da güçlü olması gerektiğinin altını çizerek başladı. Adana’daki TEKNOFEST’in başarısına değinen Bak: “Bu sene TEKNOFEST muhteşemdi. Adana’da güzel işler oldu. 1 milyon 100 bin kişi ziyaret etti. Heyecan ve coşku, her şey var. İşte Türkiye’nin gücü burada. Sizlere inanıyoruz ve güveniyoruz. Genç ve dinamik bir ülkeyiz. Teknolojide, dijitalde ve yapay zekâda da güçlü olmamız lazım.” dedi.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile yaptıkları protokol çerçevesinde yaklaşık 950 bin gence yapay zekâ eğitimi vereceklerini vurgulayan Bak, “Hayallerinizin peşinde koşun. Yapmak istedikleriniz için kapılar kapansa da yolunuza devam edin. Engeller sizi durdurmasın. ABD’de Silikon Vadisi varsa Türkiye’de Gebze Yüksek Teknoloji Üniversitesi, ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi var. Bizim gücümüz var. Gençlerle çok şeyler yapacağız.

Çok şey başaracağız. Bu yüzyıl, ‘Türkiye Yüzyılı’ olacak.” ifadelerini kullandı.”

“TÜRKİYE, İLK 10 İNOVATİF ÜLKE ARASINDA YER ALMALI”

Organizasyonun ev sahipliğini üstlenen TİM Başkanı Mustafa Gültepe, ödül töreninin açılışında gerçekleştirdiği konuşmasında Türkiye’nin yerinde saymakla yetinecek bir ülke olmadığını belirterek, “İhracat ailesi olarak üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle, çalışmalarımızı bu ilke doğrultusunda gayretle sürdürüyoruz.” dedi.

Mevlana’nın “İnsanın kanadı, gayretidir” sözüne atıfta bulunan Gültepe, “Biz de ülkemizin yenilik yolunda attığı her adımda devletimizin gayretini görüyoruz. Diplomasiden ekonomiye, spordan dış ticarete kadar her alanda, Türkiye’yi muasır medeniyetlerin üzerine taşımak için çalışıyoruz. Bizim varmak istediğimiz hedefler, aşmak istediğimiz ufuklar var. Ve bu yüzden 150 bin ihracatçımızla diyoruz ki; Türkiye, ilk 10 inovatif ülke arasında yer almalıdır. Türkiye, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer almalıdır. Türkiye, ilk 10 ihracatçı ülke ara-

sında yer almalıdır. Her başarıda bu büyük hedeflere bir adım daha yaklaşıyoruz.”

Etkinliğin ilk iki günde inovasyonun farklı yönlerini keşfederek pek çok etkinlikte bir araya geldiklerini söyleyen Gültepe, şöyle devam etti: “Hem ana sahnemizde hem de diğer etkinlik alanlarımızda dolu dolu bir programa tanıklık ettik. İnovasyonu tüm boyutlarıyla ele aldık. Yenilikten, denemekten, yanılmaktan korkmayacağız. Sizi bugünlere getiren azminiz, bundan sonrasında size yol gösterecek olan ise cesaretinizdir. Yakın gelecekte aranızdan, ülkemizi müreffeh yarınlara taşıyacak girişimciler, projeleriyle dünyada ses getirecek mühendisler, geleceğe yön verecek ekonomistler çıkacak.”

TİM Başkanı Mustafa Gültepe: “Diplomasiden ekonomiye, spordan dış ticarete kadar her alanda, Türkiye’yi muasır medeniyetlerin üzerine taşımak için çalışıyoruz.”

KOBİ Ölçeğinde Kazananlar

İnovasyon Stratejisi

1. S.Y.K. Tekstil
2. Dof Robotik Sanayi
3. Sanver Mühendislik

İnovasyon Organizasyonu ve Kültürü

1. SBS Bilimsel Bio Çözümler
2. Tunay Gıda
3. Netpak Ambalaj

İnovasyon Döngüsü

1. SMS Sanayi Malzemeleri
2. Bioclean Çevre Teknolojileri
3. Destek Patent

İnovasyon Kaynakları

1. Termo Isı Sistemleri
2. Etkin Tıbbi Cihazlar
3. Simsoft Bilgisayar Teknolojileri

İnovasyon Sonuçları

1. Milvus Robotics Teknoloji
2. Ubc Kimya İnşaat ve Madencilik
3. Saykal Elektronik

Formula 1 Efsanesinin Zirveye Giden Hikâyesi

Türkiye Innovation Week'in birinci gününün ilk oturumunda dünyaca ünlü bir ismi ağırladı. "Zirveye Giden Yol: Liderlik, Dayanıklılık ve Rekabet" başlıklı oturumda, iki kez F1 Dünya Şampiyonu olan eski Formula 1 Pilotu Mika Pauli Häkkinen konuşmacı olarak yer aldı. "Uçan Fin" lakabıyla tanınan McLaren sürücüsü Häkkinen'in, hayata dair tecrübelerini paylaştığı oturumun moderatörlüğünü ise Türkiye Otomobil Sporları Federasyonu (TOSFED) Genel Sekreteri ve F1 Yorumcusu Serhan Acar üstlendi.

Formula 1'in efsanesi Mika Häkkinen'in başarı dolu kariyer yolculuğunun hikâyesi, izleyiciler ve özellikle de gençler tarafından büyük ilgi gördü. Kariyerine beş yaşında başlayan Häkkinen, gençlik döneminde birçok bölgesel ve ulusal şampiyonluk kazandı. Uzun yıllar süren istikrarlı çalışmaları sonucunda da 1998 ve 1999 yıllarında, arka arkaya iki kez Formula 1 Dünya Şampiyonu oldu.

Kariyerinin dönüm noktalarını, Formula 1'in rekabet dolu dünyasını ve kendisini iki kez

şampiyonluğa taşıyan süreci anlatan Häkkinen, hiçbir başarının, hiçbir şampiyonluğun tesadüfen kazanılmadığını vurguladı.

"EN İYİSİ OLMAK İÇİN BIKMADAN ÇALIŞMAK GEREKİYOR"

Sıra dışı bir hedefte başarılı olabilmek için bireysel yetenek tek başına yeterli değil. Ben yarış kariyerim boyunca deha düzeyinde diyebileceğimiz, benimle aynı dili konuşan, yaratıcılıkta sınır tanımayan harika bir ekiple çalıştım. Tabii ki başarı için bu tek başına yeterli değil, ekibin yanı sıra birçok faktörün bir araya gelmesi gerekiyor. Örneğin, ekibi ve sizi her koşulda motive edecek bir lider olmalı. Teknolojinin tüm imkânlarını kullanmak gerekiyor. Elbette bütün bu çalışmalar için gerekli bütçeyi sağlayacak bir finansör olmalı. Bunların tümü gerekli faktörler ancak hepsinden önemlisi bıkmadan, yorulmadan çalışmak durumunda olmamız gerçeği. Çünkü herhangi bir işte başarıyı hedefleyen biri çok çalışmalı. Eğer yaptığınız işte alanının en iyisi olmak istiyorsanız günde en az 10 saat çalışmanız gerekiyor.

Mika Pauli Häkkinen:
"Yaptıkları işte başarılı olmayı hedefleyenler çok çalışmalı. Eğer yaptığınız işte alanının en iyisi olmak istiyorsanız günde en az 10 saat çalışmanız gerekiyor."

Wome Prime'in Özel Kış Konsepti ile Kışın Keyfini Çıkartın!

Sınırlı Sayıda Oda ve Ayrıcalıklı Hizmetler İçin Yerinizi Hemen Ayırtın!

444 8 330 | wome.com.tr

İnovasyon Diplomatik İlişkilerde Güç Kazanıyor

Türkiye Innovation Week'in ilk gününde düzenlenen "Uluslararası İş Birliği ve İnovasyon: Küresel Geleceği Şekillendiren Ortaklıklar" başlıklı panelde, günümüz dünyasında teknoloji ve sürdürülebilirlik alanındaki yeniliklerin, ülkeler arası iş birliğinde ne kadar kritik bir rol üstlendiği üzerinde duruldu. İnovasyon ve diplomasi kesişiminde doğan küresel ortaklıkların ve yapay zekâ ile dijitalleşmenin, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) ulaşma noktasında sunduğu katkıların önemi konuşuldu.

Küresel zorluklarla başa çıkabilmek için inovasyon ve diplomasi arasında güçlü bir iş birliği olması gerektiğine vurgu yapılan panelde, kamu, özel sektör ve akademik iş birliğinin inovasyon ile buluştuğunda uluslararası başarının kaçınılmaz olduğunun altı çizildi.

Johanna Strömquist
İsveç İstanbul Başkonsolosu
"İŞ BİRLİĞİ DİPLOMATİK ALANDAKİ ÇATIŞMALARINI AZALTTIYOR"

Gezegen önemli bir değişimin eşliğinde. Yakın gelecekte karşılaşılabilecek sorunlara ve gezegeni bekleyen tehlikelere inovasyon aracılığıyla çözümler geliştirebiliriz. Bu çözümler için tüm sektörlerle iş birliği yapılmalı. Çünkü iş birliği konusu artık günümüzün gerçeği haline gelmiş durumda. İş birliğinin, köprüler kurduğu gibi diplomatik alanda çatışmaları azaltma gibi bir misyonu var. Tabii ki biz de bu değişime katkıda bulunduğumuz için gurur duyuyoruz. İsveç, milli gelirin yüzde 3'ünü Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) ayıran nadir ülkelerden biri. Ve bu yeni başlamadı, İsveç için 1800'lerde başlayan bir süreç.

Örneğin, İsveç'teki yeşil çelik üretiminde kömür kullanılmaya çalışıyoruz. Yine benzer olarak tekstil üretiminde de ağaçlardan faydalanıyoruz.

Bu uygulamalarımızla döngüsel ekonomiye ülke olarak katkıda bulunuyoruz. Ancak bunlar dışında bireysel olarak da çaba göstermeliyiz. Bu noktada da yine iş birliğinin önemini görüyoruz. Avrupa Birliği sürdürülebilir kalkınma hedeflerini ve iş birliğini önceleyen adımlar atıyor. Ben umutluyum, eğer birlikte çalışır ve iş birliği yaparsak bizi ileriye götürecektir yol mevcut. Bu artık bir zorunluluk, farkına varmalı ve üzerimize düşenleri yapmak için hemen harekete geçmeliyiz.

İnovasyonda iş birliği kilit görevi görecek. SKA hedeflerine ulaşmak için her alanda seferber şekilde birlikte çalışılmalı ve özel sektör mutlaka bu sürece dâhil edilmeli. Devlet, akademi ve özel sektör bir arada hareket edildiğinde daha etkili sonuçlar alınıyor. İsveç'te bunun örneklerini görmek mümkün.

Shang Jian
Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolos Yardımcısı
"ÇİN HER ALANDA İNOVASYONUN ÖNÜNÜ AÇMAYA ÇALIŞIYOR"

2015 yılında Birleşmiş Milletler'e (BM) üye ülkeler, yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek hedefiyle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarındaki 17 hedefi belirledi. Üç alana yayılan bu hedefler, elbette diğer ülkelerin de önünü açtı. Günümüzde çok fazla zorlukla karşılaşıyoruz. Bu zorluklara karşı durabilmek için inovasyon ve iş birliğinin önemi çok büyük. Her alanda inovasyonun önünü açmaya çalışıyoruz. Bu da tabii yeni üretken süreçlerin daha efektif ilerlemesini sağlayacak.

Dünya, yaşanan savaşlar nedeniyle zor bir dönemden geçiyor ve uluslararası sistem bundan oldukça etkileniyor. Artık yeni cephelelere bakmak zorundayız.

Yapay zekânın iklim değişikliğine çözüm olabilecek inovatif gelişmelerine daha açık olmalıyız. Çin hükümeti bu konuya fazlasıyla önem veriyor. Şanghay'da hibrit güç santralının kurulması için çalışmalar devam ediyor. Karbon emisyonunun azaltılmasına yönelik girişimlerde de gelişmeler sağlanıyor.

Fleur Cowan
ABD Başkonsolosluğu Yardımcısı

"İNOVASYON, ÜLKELER ARASI ORTAKLIKLARIN ARTIRILMASINI SAĞLIYOR"

Yapay zekâ ve inovasyon, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma konusunda önemli bir rol üstlendiği gibi dünya tarihi için de büyük önem taşıyor. İnovasyon, diplomaside son derece önemli bir yer tutuyor. Yenilenebilir enerjiden otonom araçlara uzanan yeni teknolojiler, Amerika ve Türkiye arasındaki ortaklıkların daha da artırılmasına yardımcı oluyor. İnovasyon ön planda olduğunda topluluklar, şirketler ve devletler daha da güçlenecek. Bu sebeple Amerika ve Türkiye arasında başta siber güvenlik olmak üzere birçok alanda iş birliği yapılmalı. Bunun için de diplomatlar ile devletlerin bir arada olması çok önemli.

Küresel zorluklarla başa çıkabilmek için inovasyon ve diplomasi arasında güçlü bir iş birliği olması gerektiğine vurgu yapılan panelde, kamu, özel sektör ve akademik iş birliğinin inovasyon ile buluştuğunda uluslararası başarının kaçınılmaz olduğunun altı çizildi.

Konuşmacılar, hem uluslararası iş birliği hikâyelerini anlattı hem de inovasyonun geleceğin küresel iş modellerinde nasıl dönüştürücü bir rol oynayacağından bahsetti.

E-İhracatın Geleceği İnovasyonla Şekilleniyor

Etkinliğin ilk gününde düzenlenen "E-İhracatın Yeni Ufukları: Yenilikçi Yöntemler ve İş Modelleri" başlıklı panelde, e-İhracatın geleceğine ışık tutan son trendler kapsamlı bir şekilde ele alındı. Dijital ticaretin öncülerinin bulunduğu panelin moderatörlüğünü, Nasıl Bir Ekonomi Gazetesini Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldağ üstlendi. E-ticaret ve e-İhracatın hızla gelişen dinamiklerinin ele alındığı panelde, Trendyol Satış ve İş Geliştirme Direktörü Özkan Çokaygil, LC Waikiki E-Ticaret Genel Müdürü Ömer Barbaros Yiş, PTTAVM CEO'su Hakan Çevikoğlu ve Sunucu, Prodüktör ve Influencer Burcu Esmersoy konuşmacı olarak yer aldı.

Özkan Çokaygil
Trendyol Satış ve İş Geliştirme Direktörü

"E-İHRACAT TÜRKİYE İÇİN BİR MEMLEKET MESELESİ"

Dünyada ve Türkiye'de e-ticaret

ve e-İhracatın en önemli kırılma noktası, 2020 yılında yaşanan pandemiyle gerçekleşti. Bu süreçte tüketicilerin davranış modelleri büyük bir değişim gösterdi. Dijital platformlara geçiş eğilimi ortaya çıktı. Pandemi sonrasında ülkelerin kendi iç pazarlarındaki e-ticaret ekosistemleri ciddi şekilde büyümeye başladı. Özellikle sınır ötesi ticaret olarak bilinen e-İhracatın günümüzde çok hızlı bir gelişim gösterdiğini gözlemliyoruz.

Trendyol olarak bu gelişmeleri yakından takip ediyor ve yurt dışındaki pazarlarda Türk üreticilerinin ürünlerini sunabileceğimiz fırsatları değerlendiriyoruz. Özellikle üzerinde durduğumuz metriklerden biri, nüfusun önümüzdeki 10 yıl içindeki değişimi. Bugün dünya genelinde 55 yaş üstü nüfus, toplam nüfusun yüzde 20'sini oluşturuyor. Bu yaş grubunun önümüzdeki 10 yıl içinde ekonomiye olan etkisinin azalması

bekleniyor. Öte yandan dünya nüfusunun yüzde 30'u 18 yaş ve altındaki gençlerden oluşuyor ve bu gençler tamamen dijital dünyada yetişiyor. Sosyal hayatlarını, eğitimlerini ve alışverişlerini internet üzerinden sürdüren bu kitle, önümüzdeki 10 yıl içinde ekonomide önemli bir rol oynamaya başlayacak.

10 yıl içinde şirketlerin yönetiminde de söz sahibi olmaya başlayacak olan bu kitle, kendi alışkanlıklarını iş dünyasına ve iş modellerine entegre ederek dijital dönüşümü hızlandıracaklar. Bu dönüşümün yaşandığı dönemde, rekabetin de büyük ölçüde değişeceğini öngörüyoruz. Eğer bugün dijitalleşmeye yatırım yapmaz ve e-ticaret ile e-İhracatın bir parçası olmazsak, gelecekte bu rekabetin gerisinde kalma riskiyle karşı karşıya kalabiliriz. Bu nedenle, Türkiye'de e-İhracatın bir memleket meselesi olarak ele alınması gerektiğine inanıyoruz.

Ömer Barbaros Yiş
LCW E-Ticaret Genel Müdürü
"E-TİCARET VE İNOVASYON BİRBİRİNE HİZMET EDİYOR"

E-ticaret ve inovasyon, birbirine hizmet eden iki kavramdır. Biz diyoruz ki inovasyon olmadan İhracatta ilerleme kaydedemeyiz; ancak e-İhracat da inovasyonun önünü açan önemli bir unsurdur. Bir ürünü inovatif bir yaklaşımla geliştirdiğinizde, ona uygun bir pazar bulmanız gerekir. Pazar olmadan, o ürün ya da hizmetin bir anlamı kalmaz. Ne kadar çok pazara yayılırsanız, inovasyonun değeri o kadar artar. Bu değer arttıkça üretim maliyetleriniz düşer, kâr marjlarınız yükselir ve genel olarak verimlilik artar. Verimlilik artışıyla birlikte kalkınmayı konuşmaya başlarız, bu aşamada İhracat kilit bir rol oynar.

E-İhracat yalnızca perakende ve pazar yerleri için değil, aynı zamanda birçok start-up ekosistemi için de kritik önemdedir. Fikirlerin hayata geçebilmesi için geniş coğrafyalarda varlığımızı oluşturmamız gerekiyor. Türk ürünlerini, hizmetlerini ve inovasyonlarını dünya çapında duyurabilmek için bu pazarlarda gücümüzü ve birliğimizi sergilememiz gerekiyor. E-İhracat, bu pazarlara erişim sağlarken inovasyonu da tetikleyen unsurlardan biridir.

İnovasyonun e-İhracat üzerindeki etkisine baktığımızda, kültür ve insan faktörünün ön planda olduğunu görüyoruz. İnovasyonun merkezinde insan vardır; insan olmadan fikirler ortaya çıkmaz. Tarihe baktığımızda da bu her zaman böyle olmuştur. Bu noktada en önemli unsur, inovasyon kültürünü oluşturabilmektir. E-İhracatın ülkemize nasıl katkı sağlayacağını hepimizin benimsemesi çok önemli. Bu anlayışla birlikte, e-İhracatın verimliliğe olan katkısını ve kalkınma üzerindeki etkisini kavramalıyız.

Panelde sadece büyük ölçekli firmalar için değil, küçük ve orta ölçekli işletmelerin de dünyada rekabet avantajı elde etmesini sağlayacak stratejiler paylaşıldı.

Hakan Çevikoğlu
PTTAVM CEO'su

"TÜRKİYE'DE 20 PAKETTEN BİRİ YURT DIŞINA GİDİYOR"

Dünyada e-ticaret perakendesi 6 trilyon dolarlık devasa bir pazar haline gelmiş durumda ve bu pazarın yüzde 50'si Çin'de gerçekleşiyor. E-İhracatın perakende içindeki payı globalde yüzde 20 civarındayken, Türkiye'de bu oran yüzde 15-20 aralığına ulaşmış durumda. Dünya genelinde e-İhracat oranına baktığımızda, yaklaşık yüzde 25 seviyelerinde olduğunu görüyoruz; bu da her dört paketten birinin başka bir ülkeye gönderildiği anlamına geliyor. Türkiye'de ise bu oran yaklaşık 20 paketten birine denk geliyor. Oysaki Türkiye, Çin'in ardından dünyada e-ticaret olarak satılabilecek mal olarak ürün çeşitliliği çok olan bir ülke. Ürünlerimizin kalitesi, uygun fiyatı ve Türk mallarına yönelik olumlu küresel algı oldukça iyi durumda. Bu güçlü

algıyı korumamız gerekiyor.

Burcu Esmersoy
Sunucu, Prodüktör ve Influencer
"TÜRK ÜRETİCİLERİNİN ÜRÜNLERİNİ TERCİH EDİYORUM"

Yapay zekânın birçok alanda yaygınlaşmasıyla, bazı mesleklerin tehlikeye girdiği bir gerçek. Ancak uzun vadede, "influencer"lık mesleği yapay zekâ tarafından ele geçirilemeyecek gibi görünüyor. Influencerlar, çevrim içi ortamda üreticilerin ürünlerinin pazarlamasını kolaylaştırıyor. Eskiden yurt dışındaki influencer'ların sunduğu ürünleri tüketmeye çalışırken şimdi daha çok kendi içimize yöneldik. Çünkü Türk üreticileri, aynı kalitede ve daha uygun fiyatlı ürünler sunabiliyor. Ben de yurt dışına gittiğimde, Türk üreticilerinin ürünlerini tercih ediyorum. İnsanların bu ürünlere ilgisini görebiliyorum ve bu şekilde ürünlerin bilinirliğine katkı sağlıyorum.

İnovatif Markaların DNA'sında Neler Var?

Kariyeri boyunca edindiği tecrübeleri dinleyicilerle paylaştan Lego'nun eski Global Marka ve İş Geliştirme Başkanı Christian Majgaard, "Başarılı şirketler, ezber bozan konulara çok iyi yanıt verir ve en büyük başarıları da buradan gelir." dedi.

Organizasyonun ikinci günündeki ilk oturumunun konuğu, dünyanın en büyük inovatif şirketlerinden Lego'nun eski Global Marka ve İş Geliştirme Başkanı Christian Majgaard oldu. "İnovasyonla Yaratılan Markalar" başlıklı oturumda konuşan Majgaard, 25 yıl çalıştığı Lego markasının uzun yıllara dayanan başarısının arkasında yatan sırlardan örnekler verdiği bir sunum gerçekleştirdi.

Kariyeri boyunca edindiği tecrübeleri paylaştan Majgaard, başarılı şirketlerin ezber bozan konulara çok iyi yanıt verdiğini ve en büyük başarılarının da bu olduğunu söyledi.

Lego'nun bu dinamikleri çok iyi şekilde uyguladığını söyleyen Majgaard, şöyle devam etti: "Lego, her zaman ezber bozan yeniliklere çok iyi yanıt veren bir şirket oldu. Bir aile şirketi olarak yeniliklere açıklıktır ama aile değerlerine sahip çıkmayı bildiler. Kaliteye ve değerlerine verdiği önem ile müşteri odaklı yaklaşımı Lego'ya başarıyı

getiren unsurlar oldu."

"KUTUNUN DIŞINA ÇIKIN VE FARKLI DÜŞÜNÜN"

Büyük ölçekli bir şirket olmak için yayılmak ve yeniliklerin gerisinde kalmadan onlara ayak uydurmak gerekiyor. Yaratıcı olmak ve hayal gücünü kullanmak da çok önemli. Müşterilerin hayatlarını bilirsek daha inovatif ürünler üretebiliriz. Bu sebeple müşteri profilinin iyi analiz edilmesi gerekiyor. Böylece marka müşterisini tanıyıp müşteriye hitap eden ürünler ortaya koyabilir. Güçlü marka yaratmak ve pazara güçlü ürünler sunmak isteniyorsa orijinal olmak gerektiğini unutmamak lazım.

İyi bir şey hayata geçirmek istiyorsanız kendi jenerasyonunuzun önüne geçmek, geleceği düşünmek zorundasınız. Kutunun dışına çıkın ve farklı düşünün. Özellikle gençlere şu tavsiyeyi vermek istiyorum: İşinizin ilk yıllarını özellikle öğrenmeye ayırın ve öyle düşünün. Para ilk planda olmasın. Parayı sonra nasılsa kazanırsınız.

TİM İŞ BİRLİĞİYLE İHRACATÇILARA SUNULAN İLK VE TEK KREDİ KARTI: MAXİMİLES TİM İHRACATÇI KART

Hem alışverişlerde hem de İş Bankası aracılığıyla yapılan ihracatlarda mil kazandıran Maximiles TİM İhracatçı Kart'a başvurun; konaklama, restoran ve daha birçok konuda avantajlardan yararlanın.

Kredi kartı talepleri için son karar Banka tarafından verilecektir. Banka, kart talebini reddetme veya kefil ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

Ayrıntılı bilgi maximiles.com.tr ve şubelerimizde.

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TÜRKİYE
BANKASI
100

Geleceğin İş Modellerinde İnovasyonun Rolü Artacak

Modern ekonomilerin en dinamik güçleri arasında yer alan yaratıcı edüstrilerin Türkiye'deki yükselen rolleri derinlemesine incelendi.

Türkiye Innovation Week'in ikinci gününde düzenlenen "Yaratıcı Endüstrilerde İnovasyonun Gücü: Katma Değer Yaratma Fırsatları" başlık panel, dinleyicilerin yoğun ilgisıyla karşılaştı. Modern ekonomilerin en dinamik ve dönüştürücü güçleri arasında yer alan yaratıcı edüstrilerin Türkiye'deki yükselen rolleri derinlemesine incelendi. İnovasyonun, yaratıcı ekonominin evriminde üstlendiği katalizör görevin üzerinde duran panelin moderatörlüğünü Prof. Dr. Emre Alkin üstlendi. MEDYAPIM Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Fatih Aksoy, Revel Games Kurucu & CEO'su Ayşe İnal, Oyuncu Meltem Cumbul ve Görsel Sanatçı Can Büyükberber'in konuşmacı olduğu panel boyunca, inovasyonun geleceğin iş modellerinde nasıl kritik bir

rol oynayacağı tartışıldı.

Mehmet Fatih Aksoy
MEDYAPIM Yönetim Kurulu Başkanı

"MERAK ETMİYORSANIZ YENİ BİR ŞEY YAPMA İHTİMALİNİZ YOK"

Dünyada sekiz milyar insan yaşıyor. Bizim yaptığımız iş doğrudan insana dokunduğu için bir noktada ne sınırların ne de milliyetlerin önemi kalıyor. İnsan olma durumu, anne olma durumu ya da baba olma durumu bütün bu kavramlardan daha kıymetli. Şöyle bir örnek vereyim, Japonya'da bir yazar, Japon televizyonu için bundan 15 yıl önce bir hikâye yazıyor. Ben 10 bölümlük bu diziyi izledim ve Türkiye'de yapmak istedim. 10 bölümlük bu Anne dizisi, 50 bölüm olarak önce Türkiye'de ardından da dünyada 150'ye yakın ülkede yayımlandı. Dizi

yayımlandığı her ülkede aynı biçimde izlendi, Türkiye'de nasıl bir etki yarattıysa diğer ülkelerde de aynı etkiyi yarattı. Dünyanın her yerinde başarılı olmuş bu işin yazarı, böyle bir etki alacağını düşünmeden yazdı bu diziyi. Ben de yurt dışında yayımlanacağını, böyle bir başarı elde edeceğini düşünmedim.

Bu kişilerin hiçbirinin ruh sağlığı yerinde değil ve sayıları çok az. Çünkü yaratıcı insanların normal olmasını bekleyemezsiniz. Yaratıcı insanların, bir çocuk gibi merak etmesi gerekiyor. Merak etmiyorsanız yeni bir şey yapma ihtimaliniz yok. Çünkü varolanı olduğu sürdürmek bir şeydir. İyi ya da kötü demiyorum ama yeni bir iş yapmak istiyorsanız merak etmeniz şart.

Ayşe İnal

Revel Games Kurucu & CEO
"OYUN SEKTÖRÜNDE TÜRKİYE'NİN ÖNÜ AÇIK"

Biz çok yeni bir jenerasyonla çalışıyoruz. Oyun sektöründe olduğu gibi şirketimizde de herkes çok genç. Böyle olunca da herkesin farklı istekleri oluyor. Biz de bu beklentilere karşılık vermeye çalışıyoruz. Şirketimizde çalışan gençlere amaçlarımızı ve yapmak istediklerimizi anlatıp onları ortak amacımıza yönlendiriyoruz. Süreç içinde de onları sürekli duymaya çalışıyoruz. Bu bizim şirket kültürümüz.

Mobil oyun sektöründe Türkiye'nin önü çok açık. Şu an küresel oyun pazarı 200 milyar dolar ve her yıl yüzde 10'luk bir büyüme yaşıyor. Bu da eğlence sektöründe oyunu ilk sıraya taşıdığı gibi yatırımcıların bu pazara ilgisini çekmesini sağlıyor. Türkiye ise mobil oyundaki dünya sıralamasında ilk beşte yer alıyor. Bu yüzden de Türkiye'de çok iyi mobil oyun stüdyolarımız bulunuyor ve çok ciddi ihracat yapıyor.

Genç nüfusumuzun fazlalığı ve çalışkanlığımız bizim en büyük avantajlarımızdan. Bu ikisi birleştiğinde başarı kaçınılmaz oluyor.

Meltem Cumbul

Oyuncu

"OYUNCUNUN KENDİNİ GÜVENDE HİSSETMESİ YARATICILIĞINI BESLER"

Oyunculuk mesleğindeki kişiler her zaman çalışma olanağı bulamadığı için her gün en az üç saat egzersiz yapmalı. Oyuncunun çalışma alanı enstrüman ve işçilik olarak ikiye ayrılıyor. İşçilik sürecine geçilebilmesi için enstrüman hazır olmalı. Enstrüman hazırlık sürecinde de her gün düzenli egzersizler yapılmalı. Oyuncunun en büyük düşmanı stresdir. Stresli ve gerilimli alanlar oyuncunun çok çabuk bloke olmasına neden olur. Bu da oyuncunun, senaryonun zorunluluklarını yerine getirmesini engeller. Benim tiyatrodaki yönetmen olarak çok dikkat ettiğim konu, oyuncuların bloke olabilecekleri alanları önceden belirleyip bunun önüne geçmek oluyor. Çünkü bu, oyunculuk gibi önemli bileşenlerinden biri yaratıcılık olan meslekler için üzerinde durulması gereken bir konu. Sahne sanatlarında yaratıcı bir iş ortaya koyulabilmesi için oyuncunun enstrümanının rahat ve

güven altında olması çok önemli.

Can Büyükberber
Görsel Sanatçı & Yönetmen
"DİJİTAL SANATLAR HAYATIN İÇİNDE"

Dijital sanatın izole eden bir yanı var. Ama günümüzde zaten neredeyse herkes işlerinin ve hayatlarının bir kısmını dijital dünya üzerinde gerçekleştiriyor. Dolayısıyla dünya hiç olmadığı kadar birbirine bağlanmış durumda. Bu bir yandan iyi bir yandan kötü bir durum. Bu noktada dengeyi sağlamak için sorumluluk yine insana düşüyor.

Dijital sanat şu an çok geniş kitlelere hitap etmiyor, henüz deneysel bir alanda. Fakat bize insan beyninin nasıl çalıştığına dair ipuçları veriyor, bu açıdan biraz önemli. Çünkü teknolojik araçlar, tarihte hiç olmadığı kadar zihnimizdeki görüntüleri dışarı çıkarabilmemize ve görsel bir ifadeye dayandırabilmemize imkân kılıyor. Deneyimlerin mekân-sallaşmasıyla da seyirciye daha yoğun bir duygu yaşatılabiliyor. Bunu iyi kullandığınızda insanların stresini ve kaygısını azaltabilecek ortamlar yaratılabilir. Belli bir zaman diliminde de olsa insanların terapi ya da meditasyon yapmasını sağlayabilirsiniz. Ben yaptığım çalışmalarda işin biraz bu tarafına yoğunlaşıyorum.

Beyin Yapısı ve Yenilikçi Düşünce Arasındaki İlişki

Türkiye Innovation Week'in ikinci gününde düzenlenen "Beynin İnovasyon Haritası: Yaratıcılığı Etkileyen Güçler" isimli panelde, yaratıcılığın ve inovatif düşüncenin nörobilimsel haritasını derinlemesine incelendi. İnovasyonun temelinde hangi beyin süreçleri yatıyor? Beyin yapılarımız, yenilikçi düşünceyi nasıl tetikliyor ve zihinsel hazırlığımız farklı bakış açıları geliştirmek için nasıl optimize edilebilir? Gibi sorulara cevap arandı.

Moderatörlüğünü Teknoloji Yazarı Serdar Kuzuloğlu'nun üstlendiği panelin konuşmacıları, Polimat Bilim İnsanı ve Beyin ve Sinir Cerrahisi Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın ile TEB Genel Müdürü Ümit Leblebici konuşmacı oldu. Yoğun bir katılımı gerçekleştiren panelde, yaratıcılığın beyin tarafından nasıl işlenip geliştirildiği, beşeri sermayenin seçiminde zekâ ve yaratıcı düşüncenin nasıl de-

ğerlendirileceği kapsamlı şekilde ele alındı.

Polimat Bilim İnsanı ve Beyin ve Sinir Cerrahisi
Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın
"BİZİ BİZ YAPANIN GENLER DEĞİL NÖRONLARDIR"

Tarihi gelişim içinde Eflatun ve Aristo vücudu yönlendiren kalp olduğunu söylüyordu. Hatta Hipokrat da Hipokrat Külliyyatı'nda, her şeyin kalpte döndüğünü yazmıştır. Ancak milattan sonra 200'lü yıllarda ortaya çıkan Galen isimli tıp araştırmacısı, kalbin o kadar mühim olmadığını ve beyin tarafından yönetildiğini söylüyor. Beynimizde 100 milyar nöron bulunuyor ve her bir nöron ayrı bir beyin gibi çalışıyor. Eskiden bizi biz yapanın genlerimiz olduğu söyleniyordu. Ancak tek yumurta ikizi olan, her şeyin aynı olduğu iki DNA üzerinde yapılan çalışmalar bu tezi çürüterek bizi biz yapanın genler değil, nöron-

lar olduğu ortaya çıktı. Ayrıca nöronların kendi aralarında bağlantı kurabildikleri keşfedildi. Bu da her bir nöronun bir beyin olduğu anlamına geliyor.

"YAPAY ZEKÂ 2100 YILINDA İNSAN ZEKÂSINI GEÇECEK"

Bilgi işleyen her şey yeni bir bilgi üretir. Bu bakımdan yapay zekâlar kendi dilini ve kendi düşüncesini üretebilir. Fourier diye bir analiz var. Bu analizi dikkate aldığımızda ekonomi, ihracat, bankacılık ya da herhangi bir alanın geleceğinde neler olacağını hesaplayabiliyoruz. Fourier analizine göre hesaplandığında, eğer bu şekilde giderse 2100 yılında yapay zekâ insan zekâsını geçecek. Tabii zekânın farklı komponentleri var ama bugün yapay zekâlar bize sormadan, kendi aralarında zekâlarını bir araya getirerek iş yapabilir.

Yapay zekâ öyle gelişmiş duruma geldi ki artık düşünceleri bile algılayabiliyor. Bunun için herhangi bir çipe gerek bile yok. Yapay zekâ insana baktığı anda, insanın verdiği tepkiler ve birtakım parametreleri dikkate alarak düşüncelerinizi algılayabiliyor. Bugün Amerika'nın bazı pilot bölgelerindeki savcı ve hakimler yapay zekâdan. Aynı şekilde Çin'de sadece yapay zekâdan oluşan hastaneler var. Bunun için ülkemizde çok hızlı bir şekilde yapay zekâ üniversitesi kurulması gerekiyor. Ben çok uzun zamandır bu idealin peşindeyim, umarım yakın zamanda bu gerçekleşecek.

TEB Genel Müdürü
Ümit Leblebici
"İNOVASYON KÜLTÜRÜNÜN DEĞİŞTİRİLMELİ"

Beyinde nöronun olmasından ziyade nöronun nasıl kullanıldığının önemli olduğunu düşünüy-

yorum. Bizim işimiz bankacılık olarak biliniyor ama çok farklı bir iş yapıyoruz diye düşünüyorum. Arkamızda sadece bir data var. Bu datayı vücuttaki nöronlara benzetebiliriz. Her bir datanın bize verdiği bir etki var. Yani müşteriye dair tahmin yapabileceğimiz bir data seti. Bu data seti çok kıymetli olmakla birlikte son dönemde çok önemli bir değişim sürecinde. Çünkü dijitalleşme hız kazanmış durumda. Şöyle ki bugün elinizdeki herhangi bir dijital verinin işlenmesi ve bunun hayata geçirilmesiyle ilgili harcanacak marjinal maliyet sıfıra inmiş durumda. Bu da bize şunu gösteriyor, elimizde olan data seti doğru bir şekilde işlenirse çok başka yerlere gidilebilir. Bunun bankacılık sektörüne doğru bir şekilde uygulanabilmesi için inovasyon kültürünün değiştirilmesi gerekiyor. Kültürel değişim en zor işlerden birisi ve biz bunu yapabilmek için sürekli olarak içerde teşvikler yapıyoruz. Bununla birlikte teknik altyapının da geliştirilmesi gerektiğini biliyor ve bunun için de yatırımlar yapıyoruz.

Hayatımıza giren yeni teknolojiler çıkarım yapma özellikleriyle dikkat çekiyor. Bir sürü çıkarımı yapabilecek yeni bir dünyaya doğru gidiyoruz. Bu dünyada çok büyük kooperasyonlara ve

hepimizin aklına ihtiyaç var. Bu sebeple de inovatif fikirlere ihtiyacımız var.

"İNSANI GELİŞTİRMEMİZ GEREKİYOR"

Bankacılıkta her şey regüledir. Yani bankacılık kanunundaki her şey dijitale dönebiliyor. Dijitale döndüğünde ona bağlı olan hukuk da var. Böyle olunca da bizim işimiz de dönüşmeye başladı. Biz yapay zekâ ile birçok hukuk sorununu ve bankacılık uygulamasını, çok daha hızlı şekilde doğru yaklaşımla çözebilir hale geldik. Bunu yaparken de binlerce vakayı önceden inceleyip çıkarım yapabilir yapıya kavuştuk.

Buradaki en önemli nokta ise datanın sahibi. İnsanı geliştirmemiz gerekiyor. Türkiye özelinde yapay zekâ üniversitesi açılması konusuna kesinlikle katılıyorum. Yapay zekânın her yerde işin içine dâhil edilmeli ve düşünce yöntemi olarak eğitiminin verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bir de data işine geri dönmemiz gerektiğini düşünüyorum. Kendi datalarımızı dışarıya vermek istemiyorsak hepimizin bu data-lara sahip çıkması ve koruması gerekiyor. Çünkü fikir üreten insan değerlidir. Beyin çalıştığı zaman gençleşiyor ve çalışan beyni değerlendirebilmemiz için varolan datayı korumamız gerekiyor.

Türkiye'nin Hedefi

İnovasyona Dayalı Büyüme

Ekonomik kalkınmanın ve gelişmişliğin temelini yaratıcı yenilikçi fikirler ve inovasyon oluşturuyor. Bu doğrultuda uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü artırarak sürdürülebilir büyümeyi sağlamak için inovasyona dayalı büyüme modelini benimseyen Türkiye'nin, 11 yıllık inovasyon yolculuğu...

+540 bin katılımcı

Türkiye Innovation Week kapsamında II yılda ağırlanan katılımcı sayısı

Küresel İnovasyon Endeksi'nin 2024 yılı verilerine göre Türkiye, 133 ülke içinde 37'nci sıraya yerleşti.

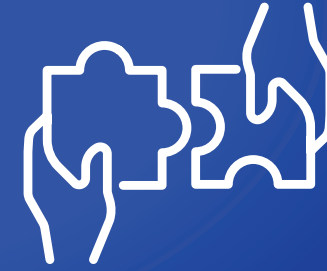
1326

Türkiye'deki AR-GE merkezi sayısı

6,8 milyar dolar

2023 yılında inovasyon şampiyonu olan firmaların gerçekleştirdiği ihracat

2 bin 302 firma

İnovaLİG programına bu yıl yapılan başvuru sayısı

Rakamlarla Türkiye Innovation Week

10 milyon izleyici

116 milyon etkileşim

1.034 konuşmacı

1.505 stand

114 atölye

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ NE ANLATIYOR?

Daron Acemoğlu, Simon Johnson ve James A. Robinson'un Nobel Ödülüne layık görülen çalışmasının; iktidarda kalmanın yollarını arayan değil, refahı artırmak ve adalet içinde dağıtmak isteyen siyasetçilerin dikkatle incelemesi gereken bir eser olduğuna inanıyorum.

PROF. DR. EMRE ALKIN

Nobel ekonomi ödülü bu yıl, aynı çalışmaya imza atmış üç değerli akademisyene verildi. Özetle coğrafyanın, kitleleri yöneten kurumların ortaya çıkarılma felsefesinin kalkınma ve diğer unsurlara doğrudan doğruya etki ettiğini anlatan bir çalışmaydı. Aslında ödülün zamanlaması da önemli. Çünkü küresel siyaset demokrasiyi sandıktan ibaret olarak düşünmeye başlamış, hatta otokrasi önlenemez bir yükselişe geçmişti. Nobel Komitesi'nin bu ödülü söz konusu çalışmaya layık görmeleri de "durdurun bu treni incek var" kıvamındaydı. Çünkü siyaset treninin gittiği yer doğru bir yer değil. Özgür iradeye saygı duymayan, durmadan beka meselesini ortaya atıp güvenlikçi politikaları dayatan iktidarlar sandıkta sürekli galip gelebilmek için âdeta bir huzursuzluk dönemi başlattılar.

Dünyanın bir ateş topuna dönmüş olması onlara yeterince argüman sağlıyor. Muhafazakâr iktidarların giderek aşırı sağa uca doğru hareket ettiği bu süreçte bir de başımıza "yeni muhafazakârlar" çıktı. Normalde muhafazakârlık çalışan müesseseleri koruyan, adı üstünde muhafaza eden anlamına gelirken yeni muhafazakârlar çalışan müesseseleri ortadan kaldırıp yerine yenilerini getirme meraklısı oldular. İşte tam bu esnada Nobel Ödülü alan

çalışmanın, kurumların oluşturulurken benimsenen felsefenin bir ülkenin geleceği ile doğru orantılı olduğunu anlatan önemli tespitleri içerdiğini söylemek lazım.

Otokratik ve merkezîyetçi iktidarlar belki kısa vadede bazı başarılar elde ediyorlar. Hatırlarsanız bu durumu, "seçimli demokrasi mi seçimli otokrasi mi" adlı makalemde aylar evvel dile getirmiştim. Ancak siyaset lehine fayda üretirken, toplum lehine fayda üretme fonksiyonunu giderek kaybeden kurumların oluşmasının da otokratik ve merkezîyetçi siyaset olduğunu unutmayalım. Açıkçası halkın refahı için çalışmayan, bir iktidarın ya da bir anlayışın sürekli egemen kalmasını sağlayan kurumların demokratik kurumlar olarak adlandırılmayacağı bilinmeli. Hâl böyleyken hükümetlerin bizzat düzeni bozan davranışları, her sabah sanki başkası yapmışçasına onlara ortalığı düzeltme hakkı da tanımakta. Çünkü düzeni bu şekilde tesis etmişler.

Esasında enflasyonun da işsizliğin de israfın da müsebbibi hükümetler, ancak sanki bunları başkası yapıyormuş ya da ortaya çıkarıyormuş gibi sürekli müdahale ederek siyasette bir hayatta kalma metodu bulmuş durumdadır. "Biz olmasak her şey berbat olur" iddiası da elbette peşi sıra geliyor. Hâlbuki berbat olan işlerin sorumlusu kendileri ama bunu

düzeltilme yetisini kendilerinde görüyorlar. "Terzi kendi söküğünü dikemez" denilen oldukça kadim örnekten yola çıkarsak, kendi elleriyle ortaya koydukları yeni kurumların nasıl oluyor da arzu ettikleri sonucu vermediğini anlamakta zorluk çekiyorlar...

Nobel alan çalışmanın belki de en önemli analizi şu üç noktada: Birincisi kaynakların kullanımı konusunda karar verme gücünün kimde olduğu çok önemli. İkincisi kitlelerin bazen iktidardakileri mobilize ederek veya tehdit ederek güç kullanma fırsatına sahip olmaları ihtimal var. Üçüncüsü ise iktidarı elinde bulunduran elitlerin karar verme yetkisini halka devretmekten başka herhangi bir alternatif olmaması ve seçeneksiz kalmaları durumu. Meseleye derinlikli şekilde baktığımızda, eğer iktidar gücünü elinde bulunduran elitler veya gruplar hatta kitleler, kaynakların kullanımı konusunda halkı isyan ettirmeyecek bir düzeni tesis edebilirse iyi ancak bu konuda bir hoşnutsuzluk yaşanıyor ise elbette vatandaş isyan ediyor ve yöneticileri farklı yöne bakmaları için baskı altına alıyor, nihayetinde gücü elinde tutanlar karar yetkisini halka devretmekten başka çare olmadığını görüyorlar. Ancak anlatılan bu sürecin kesintisiz veya sorunsuz devam ettiğini iddia etmek güç...

Yukarıda bahsettiğim gibi halkın gücüyle ve oylarıyla iktidara gelenlerin, "onlara soracak bir sebep kalmadı ben onların adına en iyisini düşünürüm" diyerek bu yaklaşımı meşru kılmaya çalışan kanuni düzenlemeler yapmaya ve bu çerçevede kurumlar oluşturmaya başlaması demokrasi tarihinde sıklıkla görülmüş hadiseler. Doğal olarak refah ve kalkınma da sürekli kesintiye uğruyor. Kaynakların paylaşımı ve ekonomik değere dönüşmesine karar vermek kritik bir karardır ve refahın

dağıtılmasında birebir rol oynar. Diğer taraftan söz konusu kaynakların ekonomik değere kimler tarafından dönüştürüleceğine karar vermek için bir başka kritik karardır. Siyasi elitlerin kendi iş elitlerini oluşturduğu yer burasıdır. Oluşan ekonomik değerden kimlerin faydalanacağına karar vermek yine ilk ikisi kadar önemli ve kritiktir. Dolayısıyla sadece kaynakların kendisi değil, nasıl kullanıldığı ve ne amaçla kullanıldığı, söz konusu kaynaklardan doğrudan ya da dolaylı olarak kimlerin menfaat elde ettiği halkın refahının artırılmasında büyük önem taşıyor.

Eğer bir ülkede en üst gelir seviyesindekiler haricinde toplam gelirden payını artıran başka bir katman yok ise devleti ve milleti yönetmek üzere kurulmuş kurumların doğru çalışmadığı söylenebilir. Bu durum, onların kuruluş felsefesinde bir çarpıklık olduğunu gösterdiği gibi, kuruluş felsefesine uymayan şekilde kullanılmalarından da kaynaklanmış olabileceği ihtimalini ortaya koymakta. Her iki durumda da işlerin ters gittiği ise apaçık bir gerçek. 1980'lerden itibaren siyasetin ekonomik değerler üzerindeki negatif etkisini azaltmak amacıyla yapılan "özelleştirme", "deregülasyon" gibi uygulamalar ve "özerk" düzenleyici otoriteler, seçimli demokrasilerde iktidarların, gücü tamamen ele almalarının yolunu açtığı, otokratik ülkelerin de söz konusu bu kurumları ve yaklaşımları sadece yabancı yatırımcı çekebilme için kullandığı ama temelden inanmadığı görülmekte. Özelleştirme, deregülasyon ve özerk kurumlar aslında farklı fikirdeki insanlardan bir ortak akıl oluşturmak için ortaya çıktı. Sanırım birçok ülkenin başaramadığı iş de bu. İktidar sahiplerinin "benim gibi düşünen ve benim dediğimden çıkmayacak en parlak

kişiyi atayayım" dediği ülkelerden toplum yararına bir iş çıkması pek mümkün değil...

Özetle, otokratik veya totaliter mantıkla kurulmuş ülkeler düzenlerini bozmayacak kadar demokratikleşirken, demokrasiyi geliştirerek bugünlere gelmiş olan ülkeler giderek otokratikleşmeye başladı. Yani yukarıda da belirttiğim gibi liberal demokrasi giderek seçimli demokrasiye, otokrasi de giderek seçimli otokrasiye dönüşmeye başladı... Daron Acemoğlu, Simon Johnson ve James A. Robinson'un Nobel Ödülüne layık görülen çalışmasının; iktidarda kalmanın yollarını arayan değil, refahı artırmak ve adalet içinde dağıtmak isteyen siyasetçilerin dikkatle incelemesi gereken bir eser olduğuna inanıyorum. Diğerleri zaten bu olumlu yaklaşımları benimsemiyor. Güç, amaç hâline gelmiş ise orada mantık değil menfaat çalışır... Unutmadan: Dünyada birçok kişi tüm bu olumsuzlukların düzelmesi için "iyi kalpli diktatörler" gerektiğini düşünüyor. Sanırım "beni ez, ama beni aç bırakma" felsefesinin zirve yaptığı noktadayız.

“İlk Günden Bu Yana Geleceğin Teknolojilerine Yatırım Yapıyoruz”

Köklerinden aldıkları gücü global vizyonları ile harmanladıklarını ifade eden Şölen CEO'su Erdoğan Çoban, Şölen'in inovasyon ve kalite odaklı yaklaşımına sadece yerel pazarda değil, küresel arenada da adından söz ettiren marka değerine sahip olduğunu söylüyor.

Kurulduğu günden bu yana şekerleme sektöründe gelişmişlik ve kaliteyi ön planda tutan Şölen, hem Türkiye'de hem de dünya çapında aranan bir marka hâline gelmeyi başardı. Klasik tatlardan modern trendlere uzanan geniş ürün yelpazesine sahip marka, aynı zamanda güçlü AR-GE yapısı ve inovasyona olan bağlılığıyla sürdürülebilirliğini koruyor.

“Bugün ulaştığımız başarının arkasında ileri teknolojiye, ileri seviyede gıda güvenliğine, yüksek kaliteye yaptığımız yatırımlar var.” diyen Şölen CEO'su Erdoğan Çoban, küresel çapta başarının, lezzet, kalite, verimlilik odaklı çalışma ve ileri teknoloji yatırımlarla mümkün olacağını altını çiziyor. Çoban ile 120'den fazla ülkeye ihracat yapan Şölen'in başarısının arkasındaki dinamikleri, markanın ileriye dönük hedeflerini ve küreseldeki konumunu dergimiz için konuştuk.

35 yıldır yenilikçi vizyon ve kaliteli üretim odağında çalışan ve Gaziantep'te başlayan hikâyesini global bir marka hâline getiren Şölen'in yakaladığı başarılı büyüme grafiği için neler söylersiniz?

1989 yılında başlayan serüveni-

miz, kendi sektörümüzde dünyanın en saygın ve örnek alınan şirketlerinden biri olma hayaliyle başladı. Bu hayali gerçekleştirmek için çıktığımız yolda ilk günden bu yana kazandığımızı daima yatırıma yönlendirme ilkesini benimsedik. Bu sayede, bugün dünyanın en gelişmiş pazarlarına ve kalite standartları üst seviyede ülkelere en yüksek kalitede inovatif ürünler sunan bir Şölen yarattık. Katıldığım yurt içi ve yurt dışı toplantılarda, fuarlarda, hatta basınla yaptığım röportajlarda her zaman bana yöneltilen ilk soru, “Şölen olarak dünya şirketi olmayı nasıl başardınız?” oluyor. Cevabı tek ve net: Biz ilk günden beri geleceğe, geleceğin teknolojilerine yatırım yapıyoruz.

Bugün ulaştığımız başarının arkasında ileri teknolojiye, ileri seviyede gıda güvenliğine, yüksek kaliteye yaptığımız yatırımlar var. Bu yatırımlar bize kusursuz bir üretim imkânı sunduğu gibi inovatif ürünler çıkartmamıza da imkân veriyor. İnanıyoruz ki küresel çapta başarı, ancak ve ancak lezzet, kalite ve verimlilik odaklı çalışma şekliyle ve ileri teknoloji yatırımlarıyla fark yaratan inovatif ürünlerle mümkün olabilir.

Şölen, Türkiye'de aile şirketi

kavramını başarılı şekilde sürdüren ender firmalardan biri. Şirketin üçüncü kuşak temsilcisi olarak bu sürdürülebilirliği sağlayan temel faktörler sizce neler?

Şölen'in başarılı hikayesini, geleceğe dönük olarak daha büyük başarılarla yazabilmek benim en büyük hayalim. Tüm alanlarda iki kat büyümeyi hedefledik ve bu hedeflere ulaşabilmek için cesaretle yeniliklere imza atıyoruz. Kurumsallaşma çalışmalarını tamamlayan ve aile anayasası olan bir şirketiz. Aile anayasamızda, aile üyelerinin ve profesyonellerin tanımları çok net şekilde bellidir. Şirket kültürü, hedefleri, ilkeleri, organizasyonel yapılıması ve yönetim prensipleri net olarak tanımlanmıştır.

Aile birliği, herkesin bilgi ve yetkinlikleri dâhilinde işe katılımı, profesyonellerin yönetime dâhil edilmesiyle liyakata ve çok sesliliğe verilen önem, herkesin işe aynı tutkuyla sahip çıkması, geleceğe yönelik kararlarda çağın ilerisinde bir vizyona sahip olunması buradaki önemli noktalar. Ancak daha da önemlisi, Şölen ailesi olarak itibarı her şeyin önünde tutuyor, finansal sağlamlığa ve tüm ekosistemimizde güven unsuru olabilmeye büyük değer veriyoruz... Köklerimizden ve değerlerimizden aldığımız gücü global vizyonumuzla harmanlamamız, sürdürülebilirliği sağlayan en önemli unsurlardandır.

Hazır gıda sektöründe küreselde nasıl bir rekabet var? Şölen

Şölen CEO'su Erdoğan Çoban: “İleri teknoloji, lezzet ve kalite bizim olmazsa olmazımız, en güçlü kaslarımız. Kurulduğumuz günden bu yana bu alanlara kesintisiz şekilde yatırım yaparak katma değerli ürünlerle dünyanın en gelişmiş pazarlarında rekabette öne geçmeyi başarıyoruz.”

bu rekabet ortamında nerede duruyor ve ülkemizin sektör özelinde globaldeki avantajları neler?

Dünyada atıştırmalık sektöründe rekabet son derece yüksek. Bu noktada Şölen olarak inovatif marka yaratma becerimize, yüksek verimlilikle çalışan ileri teknolojiye sahip fabrikalarımıza ve kusursuz üretim altyapımıza güveniyoruz. İleri teknoloji, lezzet

ve kalite bizim olmazsa olmazımız, en güçlü kaslarımız. Kurulduğumuz günden bu yana bu alanlara kesintisiz şekilde yatırım yaparak, katma değerli ürünlerle dünyanın en gelişmiş pazarlarında rekabette öne geçmeyi başarıyoruz.

Biscolata, Milango, Ozmo, Boombastic, Luppo, Papita ve Nutymax sadece Türkiye'de değil, dünya çapında tüketicilerin sevdiği, ödüllü markalar arasında

470
milyon dolar
2023 yılı toplam ciro

317
milyon dolar
2023 yılı toplam ihracatı

+120
İhracat gerçekleştiren ülke

+3
bin
İstihdam

Şölen, Türkiye gıda sektöründe tek tüzel kişilikte ve iki farklı lokasyonda AR-GE merkezine sahip ilk kuruluş.

yer alıyor. Çikolata denince ilk akla gelen Belçika'ya Türkiye'den yapılan ihracatın yüzde 62'sini, kakao ülkesi Kolombiya'ya çikolata ihracatının yüzde 65'ini Şölen gerçekleştiriyor. Amazon.com'da Biscolata en çok satılan ürünlerden biri ve Amerika'nın en ünlü gazetelerinden today.com'da da "Top Cookie" seçildi. Lidl ve Walmart gibi dünyanın önemli zincirlerine ürün veriyoruz. Bugüne kadar üretimimize 300 milyon doların üzerinde yatırım yaptık. Şölen dünya çikolata ve atıştırmalık pazarında en bilinen Türk markaları arasında yer alıyor. Bu başarıda AR-GE, gıda güvenliği, kalite ve inovasyon yatırımları önemli rol oynuyor.

Hem iç pazarda hem de global pazarda daha fazla tüketiciye ulaşmak ve pazar payımızı inovatif ürünlerle daha da artırmak istiyoruz. Şirketimizi kâr bazlı büyütürken farklı coğrafyalarda emin adımlarla ilerlemeye ve var olduğumuz pazarlarda derinleş-

meye devam edeceğiz. İlerleyen dönemde rekabetten farklılaşan yeni, inovatif ve iddialı ürünlerimizi hem ülkemizde hem de yurt dışında tüketicilerimize sunmayı sürdüreceğiz. Yeni ürünlerimizle tüketicimizi tekrar tekrar fethetmek istiyoruz. Ayrıca maksimum üç yıl içinde de yurt dışında üretim yapan bir şirket hâline gelmeyi hedefliyoruz.

Günümüzde tüketici tarafındaki bilincin de artmasıyla önemli konulardan biri hâline gelen gıda güvenliğinde nasıl bir yapılanmanız bulunuyor?

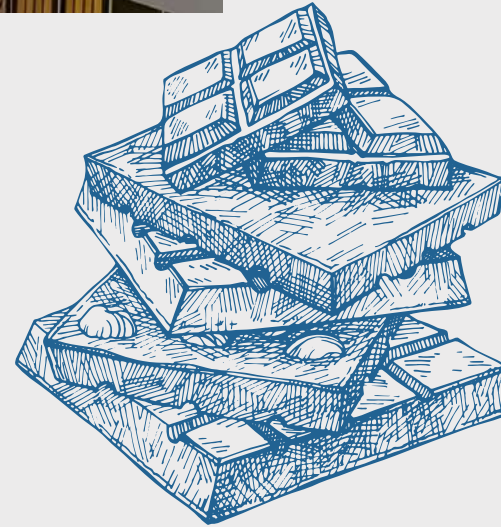
Gıda güvenliğine büyük önem veriyoruz. Bu alanda dünyanın en ileri sistemlerine sahibiz. Ham maddeden itibaren üretimin her aşamasında ürünlerimizi gelişmiş teknolojiye sahip laboratuvarlarımızda kalite kontrolden geçiriyoruz. Sektörümüzde, üretimin her aşamasında en fazla analiz yaptırılan ve benchmark kabul edilen şirket olduğumuzu söyleye-

bilirim. Tüm bu süreç ve çalışma ile dünyadaki birçok ünlü çikolata markasından bir adım öne çıkıyoruz. Bu da başarıyı beraberinde getiriyor.

Tüm dünyada denetim ve belgelendirme yapan kuruluşlardan biri olan SGS tarafından habersiz yapılan BRC ve IFS denetimlerinden üst seviye olan AA ve High Level kategorisinde en yüksek puan alan nadir şirketlerden biriyiz. Şölen ayrıca, stratejik iş birliği yaptığı global zincir marketlerin gerçekleştirdiği habersiz denetimlerden de 100 üzerinden 98 puan alabilen nadir gıda şirketlerinden biri.

Sanayi Bakanlığı'nın 2020 raporuna göre Türkiye'de gıda ve içecek sektöründe faaliyet gösteren 54 adet AR-GE merkezinden ikisi Şölen'e ait. Dijitalleşme ve inovasyon Şölen için ne ifade ediyor, bu alandaki güncel yatırım planlarınız var mı?

İstanbul ve Gaziantep'te AR-GE

Gaziantep'teki endüstri 4.0'ın tüm gerekliliklerine sahip, 72 üretim hattı ve 450 adetten fazla robotun bulunduğu akıllı depomuz dijital anlamda çağın çok ilerisinde.

Şirketimizin 10 faydalı modeli, 13 Avrupa patenti, 20 uluslararası patenti ve 35 ulusal patent başvurusu bulunuyor. Şölen, "Patent Şampiyonu Firmalar" listesinde yedinci, çikolata, şekerleme ve unlu mamuller kategorisinde ise liste başında yer alıyor.

merkezlerimiz bulunuyor. Şölen, Türkiye gıda sektöründe tek tüzel kişilikte ve iki farklı lokasyonda AR-GE merkezine sahip ilk kuruluş. Kendi sektörümüzde AR-GE'ye en fazla kaynak ayıran şirketlerden biriyiz. AR-GE ile birlikte cironun yüzde 4'ünü pazar araştırmalarına ayırıyoruz. Şirketimizin 10 faydalı modeli, 13 Avrupa patenti, 20 uluslararası patenti ve 35 ulusal patent başvurusu bulunuyor. "Patent Şampiyonu Firmalar" listesinde yedinci, çikolata, şekerleme ve unlu mamuller kategorisinde ise liste başıyız.

Gaziantep'te bulunan tesisimiz, endüstri 4.0'ın tüm gerekliliklerine sahip. Akıllı depo, yapay zekâ için hatlar ve robotların yer aldığı akıllı bir entegre tesis ve dijital anlamda çağın çok ilerisinde. 72 üretim hattı ve 450 adetten fazla robot bulunuyor. Sahip olduğu robot sayısı birçok otomobil fabrikasından daha yüksek. 2007 yılından bu yana SAP'i kullanıyoruz. Dünyanın her yerinde farklı sektörlerde kullanılan SAP konusuna kendi kategorimizde ilk giriş yapan şirketlerden biriyiz. Hâlen mevcut tesisimizin akıllı deposu 55 bin paletlik. Devam eden yeni yatırımımızla ek 30 bin paletlik bir akıllı depoya daha sahip olacağız.

Üretim, ihracat ve yeni pazarlar özelinde değerlendirdiğinizde 2024'ün ilk dokuz ayı Şölen ve sektör özelinde nasıl geçti?

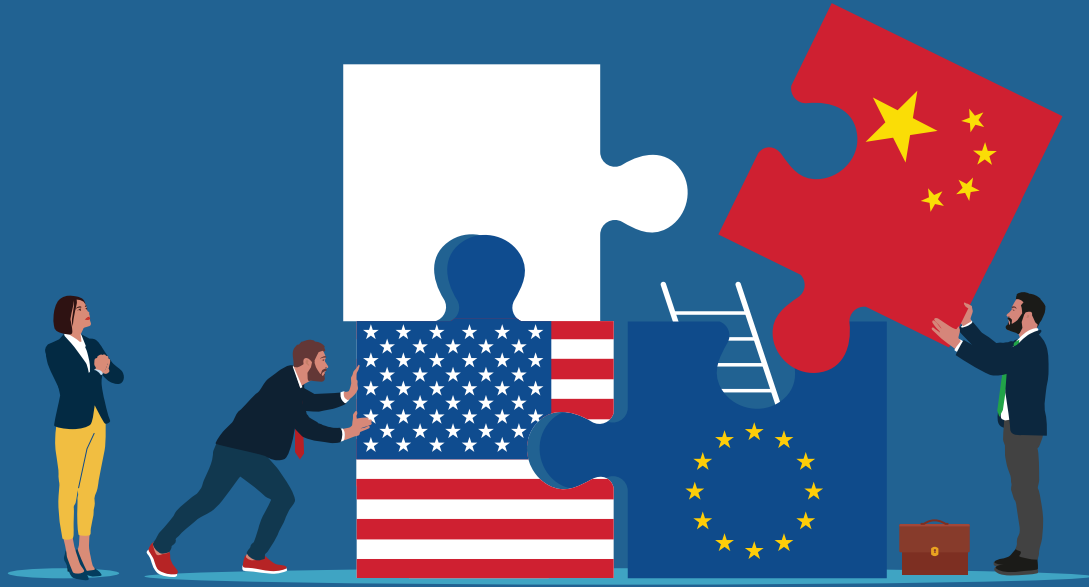
İstanbul ve Gaziantep'te bulunan üretim tesislerimizde yıllık 330 bin ton üretim kapasitesine

sahibiz. İstihdamımız 3 binin üzerinde. 2023 yılında 2022'ye göre dolar bazında yurt içi ve yurt dışı satışlarda yaklaşık yüzde 30 büyümeye gerçekleştirdik. Toplam yıllık ciromuz 470 milyon doları buldu. Türkiye'de en çok çikolata ihracat eden firmalardan biri olarak toplam tonajımızın yüzde 70'ini ihracat oluşturuyor. İhracatımız 2023 itibarıyla 317 milyon dolar oldu. Şölen bugün tüm dünya ülkelerine Türkiye'den ihracat yapabilir konumda. Hâlen 200 çeşit ürünümüzü Belçika'dan Maldivler'e, Kolombiya'dan Japonya'ya kadar 120'den fazla ülkede tüketicilerimizle buluşturuyoruz.

En çok çikolata ihracat eden firmalardan biriyiz. Türkiye sektör ortalaması kilogram fiyatı 2,99 dolar iken, kilogram başı fiyatımız 4,32 dolar. Çikolatanın ve çikolata ürünlerin daha çok tüketildiği, kalite ve gıda güvenliğinin çok önemli olduğu kritik pazarlarda büyümemizi başarıyla sürdürüyoruz. Bu yıl geçen yıla göre yüzde 30 büyümeye gerçekleştirerek 580 milyon dolarlık ciroyu yakalamayı hedefliyoruz. Geçen yıl tüm marka yatırımlarını iki katına çıkarma hedefimize ulaştık. Yeni ürün ve eklenen yeni lezzetler olmak yeni ürün lansmanlarımıza devam ediyoruz.

Ayrıca Gaziantep'teki toplam üretim alanımızı yüzde 70 büyütmeyi ve yeni tesis yatırımımızı da 2025 yılında faaliyete almayı planlıyoruz. Yatırım tutarı iki yılda 100 milyon euro olan bu yeni tesis, yaklaşık 500 kişilik yeni istihdam getirecek.

Küresel Ekonomik Rüzgârlar Arasındaki Fırsat ve Riskler

Jeopolitik belirsizlik ve ABD başkanlık seçimleri küresel ekonomide dalgalı bir seyir oluşturuyor. Üç büyük ekonomide yaşanan gelişmeler ve belirsiz ortam, Türkiye'nin ihracatını derinden etkiliyor.

Dünyanın, savaşlar ve krizlerle dolu 2024 yılını geride bırakmaya hazırlandığı şu sıralarda her şey hâlâ belirsizliğini korumaya devam ediyor. Bu belirsizlik, krizler ve savaşlarla birleştiğinde ekonomik düzlemdeki dalgalı seyir oluşturuyor. Nitekim 2024 de böyle bir yıl oldu. OECD Eylül ayında yayımladığı Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonominin 2024 yılının ilk yarısında dirençli kaldığını ve enflasyonun ılımlı seyrini sürdürdüğünü belirtti. Küresel ekonomik büyüme tahminini 2024 yılı için Mayıs ayında öngördüğü yüzde 3,1 seviyesinden yüzde 3,2'ye yükseltirken 2025 yılı için yüzde 3,2 olarak korudu.

OECD, Türkiye ekonomisi için 2024 ve 2025 yıllarını kapsayan büyüme tahminlerini ise aşağı yönlü revize etti ve sırasıyla yüzde 3,2 ve yüzde 3,1 olarak

açıkladı. Satın alma gücünün birçok ülkede henüz pandemi öncesindeki seviyelere ulaşamadığına dikkat çeken raporda, hizmet enflasyonunun yüksek seviyesi, finansal koşulların beklenenden uzun süre sıkı kalma ihtimali ve gelişmekte olan ülkelerdeki yüksek borçluluk, küresel ekonomi için risk faktörleri olarak belirlendi.

Özellikle dünyanın üç büyük ekonomisini oluşturan Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Avrupa Birliği (AB) ve Çin'de yaşanan gelişmeler, küresel ekonomi üzerinde belirleyici bir rol oynadığı gibi Türkiye'nin ekonomisi ve ihracatını da etkilemeye devam ediyor. ABD'deki seçim süreci ve Avrupa'da devam eden yüksek enflasyon ortamı, yatırım iklimini dalgalandırırken Çin'de yavaşlayan büyüme ve düşük iç tüketim, Türkiye'nin ihracat stratejilerini gözden geçirmesine neden oluyor.

ABD DENGELİ İLERLİYOR

2023 yılında gelişmiş ekonomilerin dünya GSYH'sindeki payı gerilemeye başlarken gelişmekte olan ekonomilerin payında artış görüldü. ABD'nin payını artırırken Avrupa Birliği'nde kaydedilen düşüş dikkat çekmişti. Aynı şekilde Çin de payını artıranlardan olmuştu. 2024 yılında ise IMF, dünyanın 2024 yılında yüzde 3,2 oranında büyüyeceği tahmininde bulundu. Bu büyümeye gelişmiş ekonomilerin yüzde 1,7'lik gelişmekte olan ekonomilerin de yüzde 4,2'lik katkı vereceğini tahmin ediyor.

ABD'de üçüncü çeyreğe ilişkin öncü veriler ekonomik aktivitenin ılımlı seyrini sürdürdüğüne işaret ediyor. Ülkede TÜFE enflasyonundaki düşüş eğilimi ağustos ayında da devam etti. Bu dönemde TÜFE aylık bazda yüzde 0,2 artış kaydederken yıllık TÜFE enflasyonu yüzde 2,5 ile Şubat 2021'den bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşti. Tüm bunlar ülkede enflasyonist baskıların hafiflemeye devam ettiğini gösteriyor.

AVRUPA İÇİN İŞLER PARLAK DEĞİL

Gelişmiş ekonomiler arasında en dengeli ekonominin, yüzde 2,7'lik büyüme oranıyla ABD olduğu görülüyor. Aynı şekilde enflasyonu da hedeflenen yüzde 2'lik orana çok yakın durumda. AB tarafından bakıldığında ise tablo bu kadar iyi değil. Büyüme oranı düşük seyreden AB'nin enflasyon da beklentilerin altında kalarak büyük bir şok yaratmış durumda. 2024 Eylül'de AB'nin yıllık enflasyon oranı yüzde 1,8 olarak açıklandı. Bölgenin enflasyonu, 2021 yılından bu yana ilk kez yüzde 2'nin altına düştü.

Avrupa Birliği'ndeki yüksek enflasyon oranları ve düşük büyüme hızı, Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan AB

ÜÇ BÜYÜK EKONOMİ VE TÜRKİYE'NİN 2023 EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

2023 (GSYH Hesapları SGAP'ye göre)	GSYH Payı (%)	İhracat Payı (%)	Nüfus Payı(%)
ABD	15,6	9,9	13,9
Euro Bölgesi	11,7	26,1	4,3
Çin	18,7	11,3	18,0
Türkiye	2,0	1,0	1,1

ile arasındaki dengelerin değişmesine neden oldu. AB'nin zayıf performansı, bu pazara ihracat yapan Türk firmalarının satışlarında baskı unsuru olarak görülebiliyor. Ancak AB'deki enflasyonun yarattığı yüksek fiyat ortamı, Türkiye'nin yakınlık avantajı ve uygun çeşitlilikte rekabet gücü korumasına olanak sağlıyor. Özellikle enerji, gıda ve tekstil sektörlerinde Türkiye, AB için düşük verimlilik ve güvenilir bir tedarikçi olarak ön plana çıkabilir.

TÜRKİYE'NİN YENİ STRATEJİLERİ

ABD'deki başkanlık seçimleri ve buna bağlı olarak ekonomik politikalarda devam eden belirsizlik, küresel ticaret üzerindeki etkisini sürdürüyor. ABD'nin Çin'den ithalatı azaltma ve alternatif tedarikçileri teşvik etme politikası ise Türkiye için yeni fırsatlar anlamı taşıyor. Aynı şekilde AB pazarındaki yüksek fiyatlar da Türkiye'yi daha kârlı bir seçenek

olarak öne çıkarıyor. Diğer taraftan Çin ekonomisinin yavaşlaması, Türkiye için hem avantaj hem de risk taşıyor. Çin kaynaklı tedarik zincirindeki bileşenlerin Türkiye tarafından doldurulması, özellikle tekstil, otomotiv yan sanayi ve gıda sektörlerinde Türkiye'yi alternatif bir tedarikçi olarak sunulabilir.

Küresel ekonomideki bu belirsiz ortam, Türkiye'nin ihracat stratejilerini dinamik ve çevik bir yapıya bürünmeye zorluyor. ABD'nin koruma politikalarına karşı Türkiye'nin pazar çeşitliliğini destekleme çabaları ve özellikle AB ekonomisinin rekabet gücünü sürdürmeyi kolaylaştırması, küresel ticaretin zorlu koşullarında Türk ihracatçıları için önemli bir sürdürülebilirlik sağlayacak gibi duruyor. Türkiye'nin petrol zincirindeki rolünü güçlendirmesi ve Avrupa ile ticari bağlarını derinleştirilmesi de küresel ticarete ülkeyi büyütme noktasında önemli bir potansiyel taşıyor.

ABD SEÇİMLERİ VE TİCARET POLİTİKALARI: NE DEĞİŞECEK Kİ?

Dr. Şahin Yaman
Dünya Ticaret Örgütü
Baş Müşaviri

Görünüşe bakılırsa 2024 ABD başkanlık seçimleri, küresel ticaret dinamiklerini yeniden şekillendirme potansiyeline sahip. Lakin asıl mesele ABD'nin, BRICS ile diğer gelişmekte olan rakip ülkeler karşısındaki göreceli gerilemesi ve rekabet gücünü kaybetmesidir. ABD ticaret politikaları mevcut hâliyle bile siyasi parti farklarından bağımsız olarak kurumsal bir denkleme girmiş görünüyor. Artık muhafazakârlar demokratlardan daha fazla "Laissez Fair" eğilimli liberal politikaları takip etmiyor. Donald Trump korumacıydı. Joe Biden hem korumacı hem de çatışmacı çıktı.

Trump'ın 2016'da iktidara yürüdüğü başkanlık seçimlerinden bu yana uygulanan korumacı politikalar, ABD'nin ticaret stratejilerini derinden sarstı. Ticaret politikalarında artık hiçbir gelenek kalmamış görünüyor. Biden yönetimi, Trump'ın başlattığı ticaret savaşlarını büyük ölçüde devam ettirerek Çin ile olan gerilimi daha da artırdı. Bu durum, pandemi kriziyle alevlenen tedarik zincirlerine, ek belirsizlikler yaratarak uluslararası ticareti daha da karmaşık hâle getirdi. Trump'ın yeniden iktidara gelmesi, bu agresif politikaların daha da sertleşmesine yol açabilir. Ancak demokratların kazanması durumunda da mevcut politikaların köklü değişim göstermesi pek muhtemel görünmüyor. Özetle mesele genel ve kurumsal. Vaşington politikalarının ardındaki asıl sorun, ABD'nin küresel ticaret arenasındaki rekabet gücünü kaybetmesidir.

Her iki adayın politikaları da ABD'nin sürekli gerileyen rekabet gücü kaybı ve korkusu sebebiyle muhtemelen ABD'nin uluslararası arenadaki ticaret politikalarını çok köklü şekilde etkilemeyecek. Trump'ın korumacı ve sert yaklaşımı, dünya genelinde daha fazla misillemeye ve ticaret savaşlarına neden olabilecekken, demokratların jeopolitik gerginliklere dayalı stra-

tejisi de daha fazla siyasi ve iktisadi belirsizlik yaratmaya devam edecek. Ancak bu politikaların BRICS ve diğer yükselen ekonomilere karşı ABD'nin pozisyonunu güçlendirmekten çok mevcut zayıflıkları daha da artırması muhtemel.

2024 seçimlerinin sonuçları, ABD'nin ticaret politikalarını bir ölçüde etkileyecek. Ancak her iki adayın da yaklaşımlarının temelde benzer kalması, küresel ticaretin dinamiklerini değiştirmeyecek gibi görünüyor. Çin, Rusya, Türkiye, İran ve Gelişmekte olan ülkelere yönelik yaklaşımlarında bir değişiklik olmadan ne değişebilir ki? Siyasi iktidardaki her yeni yönetimle birlikte bazı değişiklikler söz konusu olsa da ABD'nin hızlı göreceli gerileyişi ve temel ekonomik gerçekler ile jeopolitik durum mevcut çatışmacı dinamikleri sürdürecektir gibi görünüyor. ABD'nin BRICS ve diğer rakipleri karşısındaki göreceli gerilemesi, Vaşington'un bilinçaltındaki en önemli korku hâline halmış durumda. Aslında yeni iktidar dünya ekonomisinde yeni bir başlangıç yapma, yeni ve daha az çatışmacı, uyumlu politikalar izleyebilir. Bu her zaman mümkün. Ancak bunun için Vaşington'un bir miktar artık Küresel Almanya, Almanya'nın da küresel İsviçre gibi hareket küresel pasta paylaşımında oyunbozanlık yapmamaları gerekmektedir.

AVRUPA'NIN FAİZ İNDİRİMİ ÇIKMAZI

Doç. Dr. Filiz Eryılmaz
Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Avrupa'da enflasyon şu anda yüzde 1,7'ye kadar geriledi ve en son enflasyon oranları aşağı yönlü revize edildi. Üçüncü çeyrekte yıllık bazda yüzde 0,8, çeyrekte ise yüzde 0,2 büyümesi bekleniyor. Bu yılın geneli için büyüme beklentisi yüzde 0,8, önümüzdeki yıl ise 1,2.

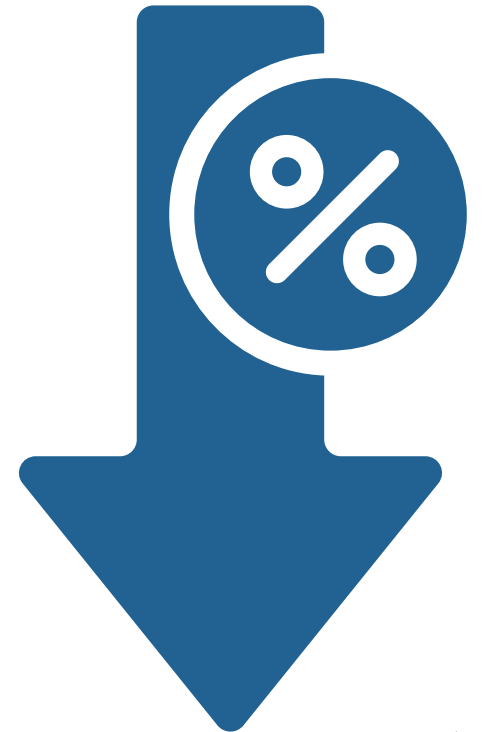
Avrupa'da çekirdek TÜFE değil ama manşet TÜFE beklentilerin altında seyrediyor. Fakat Avrupa Birliği, için manşet TÜFE'nin yüzde 2'nin altına gerilemesinin bir önemi yok. Çünkü daha çok çekirdek TÜFE'ye bakılıyor. Çekirdek tarafta da hizmet enflasyonunun çok güçlü olması ve ücretlerin görece olarak yüksek kalmaya devam etmesi AB'nin çekirdek enflasyonunu yukarıda tutuyor. Tüm bunlarla birlikte AB, manşet enflasyonunun baz etkisiyle yukarı yönlü büyüme bekliyor.

Avrupa'da demografik yapı yaşlı nüfustan oluşuyor ve Amerika gibi yapay zekâ hikâyesi yok. Dolayısıyla bu durgunluk uzunca bir süre devam edecek gibi. Faiz indirimleriyle ekonomiyi destekleyici bir politika izleniyor. Peki, bu nereye kadar gidecek? Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde, sürekli olarak faiz indirimini yapılamayacağını söylese de faiz indirimleri devam ediyor. Ancak her toplantı aynı şekilde sürecek mi ya da nereye kadar devam edecek bilinmiyor. ABD seçimlerinde kazancak ismin de bu konuya doğrudan etkisi bulunuyor. Donald Trump kazanırsa kuvvetle muhtemel ekonomileri daha zayıf bir noktaya gideceğinden güçlü faiz indirmeleri uygulanacaktır. Aynı zamanda eğer Trump seçilirse Avrupa için öngörülen, yüzde 1,2'lik 2025 büyüme beklentisinin gerçekleşmesinin mümkün olamayabileceğini düşünüyorum. Bir diğer taraftan, Avrupa'nın faiz indirimleri konusunda dolar endeksinin gücü de çok önemli olacak.

Avrupa'nın şu anki duruşuna göre çekirdek enflasyon biraz

yukarıda da kalsa da beklenenden daha güçlü faiz indirmek zorunda kalacaklarını düşünüyorum. Tabii bu bizim için önemli çünkü hâlihazırda iç talepteki durgunluğa bir de Avrupa'daki durgunluğun eklenmesi şirketleri negatif etkiliyor. Üçüncü çeyrek bilançolarında oldukça olumsuz etkilendiklerini görüyoruz. Türkiye'nin Avrupa'ya ihracatında ağırlıklı olarak imalat sanayisinin öne çıktığı görülüyor. Özellikle son yıllarda çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre, hidrojen, elektrik gibi sektörlerde Avrupa'ya ihracatında çok ciddi bir artış payı bulunuyor. Dolayısıyla bu sektörler bazında olumsuz etkilenme durumu söz konusu olabilir. Zaten bunu ilgili sektörlerin ikinci ve üçüncü çeyrek bilançolarına baktığımızda da çok net şekilde görebiliyoruz.

Bu sebeple Avrupa'nın nasıl hareket edeceği ve faiz indirimlerinde atacağı adımların bizim açımızdan önemi büyük.

Hâlihazırda iç talepteki durgunluğa bir de Avrupa'daki durgunluğun eklenmesi şirketleri negatif etkiliyor. Şirketlerin üçüncü çeyrek bilançolarında, olumsuz etkilendiklerini görüyoruz.

Trump'ın yeniden iktidara gelmesi, agresif politikaların daha da sertleşmesine yol açabilir. Ancak demokratların kazanması durumunda da mevcut politikaların köklü değişim göstermesi pek muhtemel görünmüyor.

Güney Afrika

Zengin Kültürlü
Gökkuşığı
Ulus

Mücadele dolu geçmişiyle özgürlüğün sembolü hâline gelen Güney Afrika, ekonomik ve çağdaş dinamikleriyle tarih boyunca derin bir dönüşüm sürecinden geçti. Küresel ticaretteki rolü ile başta Afrika kıtası olmak üzere dünya sahnesinde kendine yer bulmayı başaran ülke, gelişmekte olan ekonomisini canlandıracak adımlar atmaktan çekinmiyor.

Atlas Okyanusu ile Hint Okyanusu'na açılan kıyıları ile üç tarafı denizle çevrili bir yarımada, uçsuz bucaksız toprakları ve tarih sayfalarında derin izler bırakan geçmişiyle direnç, mücadele ve özgürlüğün sembollerinden Güney Afrika Cumhuriyeti... Afrika kıtasının en ucunda doğan Güney Afrika, 1488 yılında Portekizli denizci Bartolomeu Dias'ın Ümit Burunu'na ulaşmasıyla Avrupa tarafından keşfediliyor. Bu keşfe kadar Zulu, Xhosa ve Sotho gibi büyük kabilelerin hâkim olduğu Güney Afrika, Avrupalıların gelmesiyle Hollanda ve İngiltere arasında güç mücadelesinin esiri hâline geliyor. Uzun süren mücadeleler sonunda 1910 yılında Güney Afrika Birliği ve 1961 yılında Güney Afrika Cumhuriyeti kuruluyor. 1994 yılında da geçici anayasa ile demokrasiye geçilerek ülke yönetimi yerli halkın sorumluluğuna geçiyor.

Afrika Kıtasının güney uç bölgesini kaplayan ülke toprakları, merkezi bir ulusal devlet ve dokuz eyaletten oluşuyor. Yasal başkenti Cape Town olan Güney Afrika'nın eyaletlerini: Gauteng, Western Cape, Kwazulu Natal, Eastern Cape, Northern Cape, Limpopo, Mpumalanga, Free State and the North West oluşturuyor. Nijerya ve Mısır'ın ardından Afrika'nın üçüncü, dünyanın ise 31'inci büyük ekonomisi olan Güney Afrika, güçlü finansal, yasal ve ticari hizmetlere, kapsamlı bir ulaşım altyapısına, zengin yer altı kaynaklarına, stratejik bir coğrafi konuma ve bölge için önemli birçok limana sahip. Tüm bunlar

da Güney Afrika'yı bugün olduğu gibi gelecek için de önemli ve kritik bir pazar hâline getiriyor.

DIŞ TİCARETTE KONUMUNUN AVANTAJI BÜYÜK

Afrika kıtasının en gelişmiş ekonomilerinden biri olan Güney Afrika, başta Sahra altı Afrika olmak üzere kıtaya açılan bir ticaret kapısı görevi üstleniyor. Sahra altı Afrika için ticari, ekonomik ve kültürel merkez olan Güney Afrika, son yıllarda bölge ülkeleri ile olan ticari ilişkilerinin gelişmesi için yoğun bir çaba içinde. Serbest piyasa ekonomisine sahip ülke, gelişmekte olan pazarlar arasında yer alıyor. Ekonomisinin en önemli itici güçlerini ise finansman ve sanayi altyapısı, zengin yer altı kaynakları, alım gücü, bölgedeki merkezi konumu

%0,9
Büyüme Oranı

373,2
milyon
GSYİH

5.975
dolar
Kişi Başı GSYİH
(IMF, Nisan 2024)

ve tercihli ticaret anlaşma ve düzenlemeleri oluşturuyor. Özellikle Sahra altı Afrika ülkeleri ile AB ve ABD pazarlarına gümrüksüz ve daha kolay giriş olanağı sağlıyor olması Güney Afrika'yı önemli bir ülke konumuna getiriyor.

Kurumsal altyapısı, gelişmiş ve çeşitlendirilmiş sanayi altyapısı, esnek döviz kuru politikası, istikrarlı enflasyon oranları, esaslı olarak yerel para birimi üzerinden borçlanmaya imkân veren derinliği, yüksek yurt içi sermaye piyasaları gibi güçlü yanlarına rağmen; Güney Afrika ekonomisinin başlıca en temel sorunlarının başında yüksek borçluluk ve işsizlik geliyor. Nüfusun büyük bir bölümü yoksulluk sınırında yaşamını sürdürüyor ve ülkedeki gelir dağılımında büyük farklılıklar bulunuyor. Bu nedenle hükümetin temel önceliğini, istihdamın artırılması, teknoloji ve teknik bilgi transferinin sağlanması, iş gücünün beceri ve niteliklerinin yükseltilmesi gibi amaçlar doğrultusunda ülkeye doğrudan yabancı yatırım çekilmesi oluşturuyor.

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI GÜNEY AFRIKA'YI CAZİP KILIYOR

IMF'nin 2024 yılı için tahmin edilen 373 milyar dolarlık milli geliri ile 196 ülke arasında 41'inci büyük ekonomisi olarak konumlanan Güney Afrika, kişi başına düşen milli gelir ile de dünyada 111'inci sırada yer alıyor. IMF tahminlerine göre 2024 sonu itibarıyla işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında da ikinci sıraya yerleşecek. Ancak buna rağmen gelişmiş olduğu sektörler ve ham madde konusundaki zenginliği sayesinde iş yapma kolaylığı ile bilinen ülkelerden biri olarak yatırımcı çeken bir potansiyeli bulunuyor.

İhracatta birinci sırada demir,

Güney Afrika, güçlü finansal, yasal ve ticari hizmetlere, kapsamlı bir ulaşım altyapısına, zengin yer altı kaynaklarına, stratejik bir coğrafi konuma ve bölge için önemli birçok limana sahip.

platinler, taş kömürü ve altın yer alıyor. Bunların arkasından gelen diğer önemli ihracat ürünlerini ise şunlar oluşturuyor: Otomobiller, ferro alyajlar, petrol yağları, elmas, kurutma-filtre ve arıtma cihazları, manganez, işlenmemiş alüminyum, krom, turuncgiller, şarap, kimyasal odun hamuru, mısır, üzüm, titanyum, inşaat malzemeleri, paslanmaz çelik ile bakır. Güney Afrika'nın en önemli ihracat paralarının başında Çin, ABD ve Japonya geliyor. Bu üç ülkeyi Botsvana, Almanya, Namibya, İngiltere, Hollanda, Hindistan, Mozambik, Zambiya ve İsviçre takip ediyor.

İHRACATIN ÜÇTE BİRİ YER ALTI KAYNAKLARINDAN SAĞLANIYOR

Güney Afrika, yer altı madenleri açısından zengin bir ülke konumunda. Dünyanın en büyük platin, krom, manganez ve vanadyum ile önemli altın, kömür, demir ve değerli taşlar üreticisi olan ülkenin ihracatında maden ve değerli taşlar önemli bir kaynak olarak öne çıkıyor. İhracatının üçte birini maden cevherleri ve değerli taşlar ve metaller sektörlerinin oluşturduğu ülke, dünya krom ihracatının yüzde 40'tan fazlasını tek başına sağlıyor.

Gördüğü tüm baskılara rağmen birleştirici rolü ve Güney Afrika'daki ayrımcı kuralları içeren "apartheid" rejimine karşı mücadelesi ile tanınan Nelson Mandela, bir barış savunucusuydu ve 1993 yılında Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldü.

Güney Afrika'nın temel ekonomik politikası; yerli endüstrinin istihdamı artıracak ve sürdürülebilir büyüme hedeflerini yakalayacak şekilde geliştirilmesini, gerekli görülen durumlarda yerli sanayiye destekleyecek ithalat ve ihracat kısıtlamalarının getirilmesini ve yerleşme politikalarının özendirilmesini hedefliyor. Bu kapsamda da ülkenin en önemli hedeflerinin başında mevcut ham madde kaynaklarından en etkin şekilde yararlanmak geliyor. Ham madde ve emtia üretiminin ekonomideki ağırlığı sebebiyle fiyat dalgalanmalarına karşı kırılganlığın azaltılması, ara ve nihai ürün üretimine daha fazla ağırlık verilmesi de öncelikli görülüyor.

TÜRKİYE'NİN HEDEF ÜLKELERİ ARASINDA

Ticaret Bakanlığı'nun 2022-2023 yılları için belirlediği 24 hedef ülke ve 2022 yılında yayımladığı Uzak Ülkeler Stratejisi'nde yer alan 18 ülkeden birisi olan Güney Afrika, Sahra altı Afrika'daki en önemli hedef ülkelerden biri olarak dikkat çekiyor. Özellikle otomotiv, otomotiv yedek parça ve aksesuar sektörleri, makine ve aksamları, dizi ve film sektörü ile savunma sanayi sektörlerinde Türk firmaları açısından önemli fırsatlar olduğu görülüyor. Kitada bölgesel ve sektörel bazlı yapılan analizler sonucunda, başta Güney Afrika olmak üzere Sahra altı Afrika ülkelerinde inşaat mal-

62,467
milyon

Nüfus
(IMF, Nisan 2024)

1.213,090
kilometrekare
Yüz ölçümü

Güney Afrika, Ticaret Bakanlığının 2022-2023 yılları için belirlediği 24 hedef ülke ve 2022 yılında yayımladığı Uzak Ülkeler Stratejisi'nde yer alan 18 ülkeden birisi.

zemesi sektörü, makine ve ilaç sektörlerimizin ihracat potansiyeli olduğu kaydedildi. Bu kapsamda da belirlenen hedef ülkelere, bu sektörler özelinde çalışmalar planlanıyor.

Fakat bu fırsatların, Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) engeline takıldığı durumlar olabiliyor. Çünkü Türkiye ile Güney Afrika arasında STA ve Gümrük Birliği bulunmuyor ve ülkemizden yapılan ihracattan gümrük vergisi alınıyor. Bununla birlikte STA sahibi AB ülkelerinin pazardaki rekabet avantajı, Güney Afrika ile yakın ticari ilişkinin gelişmesinin önüne geçebiliyor. Bu nedenle Güney Afrika ile uzun dönemli proje iş birlikleri gibi sürdürülebilir işler

yapılması STA engelini aşılmasında yardımcı olabilir.

TÜRKİYE'NİN SAHRA ALTINDAKİ EN ÖNEMLİ TİCARET ORTAĞI

İki ülke arasındaki ilk temaslar, 19. yüzyılın ikinci yarısında, Osmanlı Devleti ve Güney Afrika'da yaşayan Müslümanlar arasında gerçekleşiyor. Resmî ilişkiler ise 1991 yılında konsoloslukların açılmasıyla başlıyor. Türkiye'nin Sahra altı Afrika'daki en önemli ticaret ortağı olan Güney Afrika ile ticaret ise bu bölgedeki ülkelerle gerçekleştirilen toplam ticaretin yaklaşık yüzde 15'ini oluşturuyor. Türkiye, Güney Afrika ile ikili ticaretinde ilk kez ticaret fazlası vermeye 2022'de başlıyor. 2023 yılı sonu itibarıyla da Güney Afrika ile Türkiye arasındaki ikili ticaret hacmi yaklaşık 1,339 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Güney Afrika'ya yatırımları da bulunan Türkiye'nin ülkedeki yatırımlarının değerinin 600 milyon dolardan fazla olduğu biliniyor. Yatırımlar ağırlıklı olarak makine ve tekstil sektörlerinde toplanıyor ve başta Cape Town ve Johannesburg kentlerinde olmak üzere Türk vatandaşlarına ait tekstil, halı, gıda ağırlıklı ithalat, toptan ve perakende satış yapan firmalar bulunuyor.

GÜNEY AFRIKA'NIN İHRACATINDA ÖNDE GELEN ÜRÜNLER

GTİP	Ürün tanımı	İhracat Tutarı (dolar)
711031	Rodyum (işlenmemiş/pudra hâlinde olanlar)	8,8 milyar
710813	Altın (diğer yarı işlenmiş şekilde)	7,4 milyar
260112	Demir cevherleri ve konsantreleri (ağlomere edilmiş)	6,3 milyar
270112	Bitümenli taşkömürü	5,9 milyar
711021	Paladyum (işlenmemiş/pudra hâlinde olanlar)	4,1 milyar

Afrika kıtasının en gelişmiş ekonomilerinden biri olan Güney Afrika, başta Sahra altı Afrika olmak üzere kıtaya açılan bir ticaret kapısı görevi üstleniyor.

HAYATIN OLDUĞU HER YERDE

Full Jeneratör kesintisiz enerji için güvenilir çözümlerle üstün performans sunar.

www.fulljenerator.com

ÜRETİM VE PAKETLEME KAPASİTESİ İLE AVRUPA'DA İLK 3 İÇİNDEYİZ

TOP 3 IN EUROPE WITH PRODUCTION AND PACKAGING CAPACITY

Bentaş

Yeni yatırımlarla büyüyoruz. 75'in üzerinde ülkede her gün, milyonlarca kedi sahibinin hayatına dokunan ürünler üreten şirketimiz, küresel ölçekte büyümeye emin adımlarla devam ediyor.

2007 yılında kurulan şirketimiz Bentaş Bentonit A.Ş., ülkemizde bulunan beyaz bentonit rezervlerini, çeşitli işlemlerden geçirerek dünyada 75'den fazla ülkeye ihraç etmektedir. Türkiye'deki beyaz bentonit rezervlerinin çok büyük bir kısmı Ordu-Ünye-Fatsa civarındadır. Bu rezervlerin önemli bölümü şirketimiz himayesindedir.

Türkiye kedi kumu pazarının yüzde 70'inden fazlasını domine eden firmamız, ülke genelinde 45'e yakın büyük toptancı ya da iş ortağıyla halen çalışmaya devam etmektedir.

Ayrıca şirketimiz, hem üretim kapasitesi hem de paketleme kapasitesi olarak Avrupa'da ilk 3 firmadan biridir. Bugün 240 bin ton granül üretim kapasitesine sahip olan firmamız, toplam 350 personele de istihdam sağlamaktadır.

VanCat® markamız, World Branding Forum tarafından, "Temizlik ve Hijyen" dalında ilki 3 Temmuz 2019 olmak üzere, 9 Eylül 2021 ve 27 Temmuz 2023 yıllarında toplamda 3 kez "Yılın Markası" ödülüne layık görüldü. Bu alanda Türkiye'de ödül alan ilk ve tek markanın sahibi olarak gururumuz büyük.

6 Mart 2020'de TİM önderliğinde düzenlenen "İhracatın Yıldızları" yarışmasında, Özgün Ürün dalında da ödüle layık görüldük.

Bugün VanCat® markamız 65 ülkede, Cat's White® markamız 25 ülkede pazarlanmaktadır. Bentaş Bentonit olarak kurulduğumuz günden beri en büyük hedeflerimizden biri olan "Türkiye'nin üretimden ihracat yapan ikinci 500 firması" arasına girmiş olmanın mutluluğunu ve gururunu yaşıyoruz.

We are growing with new investments. Our company produces products that touch the lives of millions of cat & cat owners every day in more than 75 countries.

Our Company, was established in 2007, exports the white bentonite reserves to more than 75 countries in the world by undergoing various processes. A great portion of the white bentonite reserves in Turkey are around Ordu-Ünye. Most of these reserves are under the auspices of our company.

Our company, which dominates more than 70% of the Turkish cat litter market, still continues to work with nearly 45 large wholesalers or business partners throughout the country.

Our company is one of the top 3 companies in Europe in terms of production and packaging capacity. Our company has 240,000 tons production capacity, provides employment for a total of 350 personnel.

On 3rd July 2019, VanCat® was honoured by the World Branding Forum as the "Brand of the Year" in the "Cleaning and Sanitation" category, marking its first win.

Further accolades followed on 9th September 2021 and 27th July 2023, bringing the total number of awards to three. We are proud to announce that VanCat® is the first and only Turkish brand to receive this recognition in the industry.

In the "Stars of Export" competition organized under the leadership of TİM in 2020, we were also awarded in the Original Product category.

Today, our VanCat® brand is marketed in 65 countries and our Cat's White® brand in 25 countries. As Bentaş Bentonit, we are experiencing the happiness and pride of being among "Turkey's second 500 companies that export from production", which was one of our biggest goals since our establishment.

We serve to 130 international customers in 75 countries.

As of 2024, the number of countries Bentaş Bentonit exports to is over 75. We are actively carrying out export operations in 5 of 7 continents, including South & North America, Asia, Europe and Africa.

In bentonite cat litter sector, Bentaş Bentonit is Turkey's largest producer and exporter. Our company is one of the biggest suppliers in Europe.

Bentaş

Company Name : Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
OIZ Name : Fatsa
Chairman : Turgay ÖMÜR
General Manager : Fatih ÖMÜR
Sector Information : Mining
Export Products : Cat Litter, Industrial and Micronized Bentonite
Contact e-mail : contact@bentasbentonit.com
Fax : +90 452 423 48 04
Phone : +90 452 424 02 16
Web : www.bentasbentonit.com
E-mail : contact@bentasbentonit.com
Address : Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa, ORDU / TÜRKİYE

Firma Adı : Bentaş Bentonit Mad. San. ve Tic. A.Ş.
Bulunduğu OSB : Fatsa
YKB : Turgay ÖMÜR
Genel Müdür : Fatih ÖMÜR
Sektör Bilgisi : Madencilik
İhracat Ürünleri : Kedi Kumu, Endüstriyel ve Mikronize Bentonit
Kontakt e-mail : contact@bentasbentonit.com
Telefon : +90 452 423 48 04
Fax : +90 452 424 02 16
Web : www.bentasbentonit.com
E-mail : contact@bentasbentonit.com
Adres : Fatsa OSB. 101 Sk. No: 20 52400 Fatsa / ORDU

[f](#) [X](#) [@](#) BentaşBentonit | www.bentasbentonit.com

TİM TÜRKİYE
EXPORTERS
ASSEMBLY

AMONG TOP 1000
EXPORTERS OF TÜRKİYE

VAN CAT **WHITE SAND** **CAT'S WHITE** **ro cat**

Enerji Sektöründe Yerli Kaynakların Payı Yükseliyor

Türkiye'nin toplam kurulu enerji kapasitesi 2000-2023 yılları arasında önemli ölçüde artarak 27,3 gigavattan 109,5 gigavat seviyesine yükseldi. 2023 yılı itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 56,6 seviyesine ulaştı.

Son yıllarda enerji politikalarında yerli kaynak kullanımını ön plana çıkarmaya yönelik önemli adımlar atan Türkiye, enerji arz güvenliğini sağlama ve enerjide dışa bağımlılığı azaltma stratejileri doğrultusunda enerji üretiminde daha sürdürülebilir ve bağımsız bir ülke hâline gelmek için emin adımlarla ilerliyor. Ülkenin son 10 yıllık dönemine bakıldığında geline uygulanan politikalar ve yenilenebilir enerjiye yapılan yatırımlarla varılmak istenilen nokta açık şekilde görülüyor.

Türkiye'nin toplam kurulu enerji kapasitesi 2000-2023 yılları arasında önemli ölçüde artarak 27,3 gigavattan 109,5 gigavat seviyesine yükseldi. Rüzgâr, güneş ve jeotermal enerji gibi yeni kaynakların devreye girmesi ile doğal gaz ve ithal kömür gibi mevcut kaynakların genişletilmesinin bu yükselişte önemli bir paya sahip olduğu görülüyor. Çünkü 2023 yılı itibarıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güç içindeki payı yüzde 56,6 seviyesine ulaştı.

2000'li yılların başında fosil yakıtlara dayalı bir enerji üretim portföyüne sahip olan Türkiye, bugün kurulu gücünün yüzde 50'den fazlasını yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyor. 2023 yılında rüzgâr ve güneş enerjisi kapasitesindeki büyüme de bu dönüşümün en önemli göstergelerinden biri. KPMG ve APLUS Enerjinin iş birliğiyle hazırlanan Enerji Sektör Raporu 2024'e göre Türkiye'nin enerji üretimindeki dönüşüm, doğalgaz, kömür gibi fosil yakıtların yanı sıra hidroelektrik, rüzgâr, güneş gibi yenilenebilir kaynakların kullanımının hızla artmasıyla ivme kazanıyor.

İLK YARIDA YERLİ KAYNAKLARIN PAYI YÜZDE 66 OLDU

Türkiye'nin enerji politikasının ana hedefleri arasında enerji

güvenliğini ve piyasadaki serbestleşme düzeyini artırırken uygun fiyatlı enerji sağlanması yer alıyor. Günümüzde termik elektrik üretimi için ithal yakıt kaynaklarına bağımlılık oldukça yüksek seyrediyor. Bu nedenle ülkenin enerji politikasının ana hedeflerinin başında dış ticaret açığını azaltmak amacıyla elektrik üretimi için yerli kaynakların kullanımını artırmak geliyor.

2023 yılının ilk altı ayında 153.579 gigavat/saat olan Türkiye'nin enerji üretimi, 2024 yılının ilk altı ayında yüzde 6,8 oranında bir artışla 163.959 gigavat/saate ulaştı. 2024 yılının ilk yansında kullanılan enerjinin kaynaklara göre dağılımı ise şu şekilde gerçekleşti: Yüzde 45,494 hidroelektrik, yüzde 32,122 ithal kömür, yüzde 29,922 doğal gaz, 22,370 yerli kömür, yüzde 18,051, yüzde 12,422 güneş, yüzde 5,230 jeotermal ve yüzde 5,348 fuel oil. 2024 yılının ilk altı ayında toplam üretim içinde yerli kaynakların payı yüzde 66'yı buldu. Aynı dönemde ithal kaynakların payı ise yüzde 34'e geriledi.

YENİLENEBİLİR KAYNAKLARIN PAYI ARTIYOR

Türkiye'nin 2000-2023 yılları arasında yenilenebilir enerjideki kurulu gücü yüzde 7,7'lik yıllık birleşik büyüme oranı (YBBO) ile 11,2 gigavattan 62,0 gigavata yükseldi. Özellikle 2010 sonrasında kaynak çeşitliliğinin de artmasıyla yenilenebilir enerji kapasitesi 2010-2023 yılları arasında yüzde 10,3'lük YBBO'ya sahip oldu.

2023 sonu itibarıyla termik santrallerin toplam kurulu güç içindeki payı yüzde 43,4, hidroelektrik santrallerin yüzde 29,2 ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam elektrik kapasitesi içindeki payı yüzde 27,4 olarak gerçekleşti. Böylelikle, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güçteki payı yüzde 56,6

Rüzgâr, güneş ve jeotermal enerji gibi yeni kaynakların devreye girmesi ve mevcut kaynakların genişletilmesinin, Türkiye'nin toplam kurulu enerji kapasitesinin yükselmesinde önemli bir paya sahip.

%66

2024'ün ilk altı ayında toplam üretim içinde yerli kaynakların payı

%34

2024'ün ilk altı ayında toplam üretim içinde ithal kaynakların payı

Türkiye'nin kişi başına elektrik tüketimi 1990-2022 yılları arasında yüzde 250'den fazla artmış olmasına rağmen ülkede kişi başına elektrik tüketiminin orta gelirli ülkelere kıyasla aşağıda olduğu görülüyor.

seviyesine ulaştı. Türkiye'nin enerjideki kurulu gücünün yüzde 56,3'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşuyor. Rapora göre bu kaynakların toplam kurulu güç içindeki payının artmasında YEKDEM ve YEKA yarışmaları ile lisanssız yatırımlarla öz tüketim modeline olan ilginin artması etkili oldu.

Yenilenebilir enerjide en fazla kurulu güce sahip kaynak 31.962 megavat ile hidroelektrik olurken bu kapasite toplam kurulu gücün yüzde 29,2'sine denk geliyor. Kapasitenin 8.312 megavatını akarsu, 23.650 megavatını ise barajlı hidroelektrik santralleri oluşturuyor. Hidroelektrik santrallerinin ardından en yüksek kurulu güce sahip olan santrallerin başında 25.406 megavat ile doğal gaz geliyor. Kömür santralleri ise toplam kurulu gücün yüzde 19,9'unu oluşturuyor.

EN FAZLA ELEKTRİĞİ SANAYİ TÜKETİYOR

Türkiye'nin kişi başına elektrik tüketimi 1990-2022 yılları arasında yüzde 250'den fazla artmış olmasına rağmen ülkede kişi başına elektrik tüketiminin orta gelirli ülkelere kıyasla aşağıda olduğu görülüyor. Elektrik piyasasının serbestleşmeye başladığı 2000 yılından bu yana elektrik talebinin yıllık bileşik yüzde 4,2'lik bir büyüme oranına sahip olduğu görülüyor. 2020'de pandemi nedeniyle brüt talebinde yaşanan düşüşün ardından 2021 yılında talep hızla artmaya başladı. 2023 yılında ise 6 Şubat depremleri, ılıman geçen kış ve sanayi üretimindeki

durağanlık gibi nedenlerden dolayı toplam talepte artış yaşanmadı. 2023'ün ilk yarısında bir önceki seneye kıyasla daha az elektrik tüketimi gerçekleşirken yılın ikinci yarısında önceki yıla kıyasla tüketimde artış görüldü.

Rapora göre elektrik tüketiminin sektörel kırılımı aylık olarak incelendiğinde, elektrik tüketiminde en fazla pay sahibi olan tüketici grubunun sanayi olduğu görülüyor. Sanayinin 2024 yılının ilk altı ayında toplam tüketim içindeki payı yüzde 41 oldu. 2024 yılının ilk altı ayında mesken tüketiminin toplam tüketimdeki payı yüzde 28, tarımsal faaliyetlerin elektrik tüketimindeki payı yüzde 3, aydınlatmanın yüzde 2, ticarethanenin ise yüzde 26 olarak gerçekleşti.

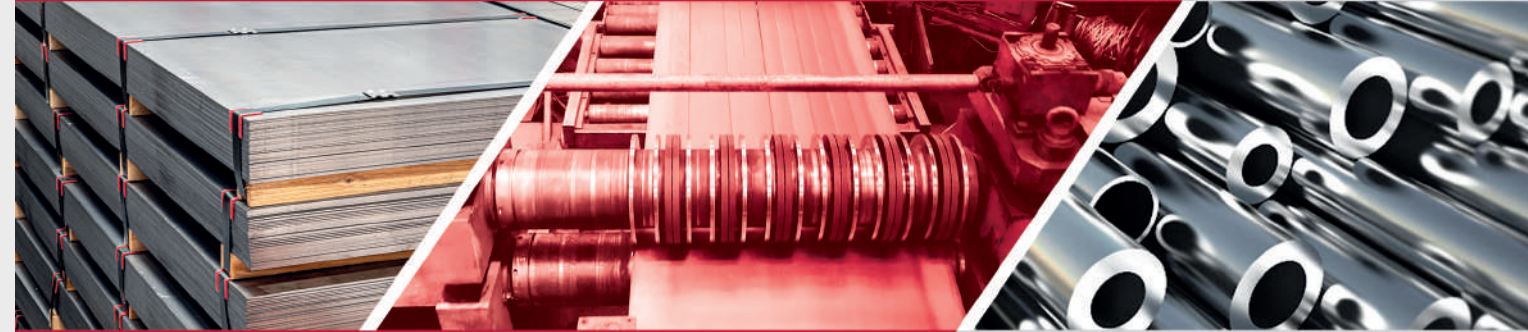
ELEKTRİK İTHALATINDA İLK SIRADA GÜRCİSTAN VAR

2024 yılının ilk yarısı boyunca Türkiye'nin üç komşu ülkesi olan Bulgaristan, Gürcistan ve Yunanistan ile elektrik ithalatı gerçekleştirilirken elektrik ihracatı bu üç komşu ülke ve Suriye ile gerçekleştirildi. 2024 yılının ilk altı ayı boyunca en fazla elektrik ithal edilen ülke 1.018 gigavat/saat ile Gürcistan olurken bu miktar toplam elektrik ithalatının yüzde 68'ine tekabül ediyor. Elektrik ithalatının en çok yapıldığı ikinci ülke 331 gigavat/saat ile Bulgaristan oldu. Bir önceki yıl da benzer şekilde elektrik ithalatının yüzde 77'si Gürcistan'dan yapılmıştı. Bulgaristan ise yüzde 21'lik pay ile en çok ithalatın yapıldığı ikinci ülke oldu.

2024 yılının ilk altı ayı boyunca en fazla elektrik ihraç edilen ülke 405 gigavat/saat ile Bulgaristan olurken bu miktar toplam ihracatın yüzde 38'ine karşılık geliyor. Elektrik ihracatının en çok yapıldığı ikinci ülke 336 gigavat/saat ile Suriye oldu.

Dikşsiz Borular
STOKLARIMIZDA

ÇELİĞE DEĞER KATIYORUZ

Soybaş Demir Çelik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Merkez & Fabrika / Headquarters & Factory

Sultan Orhan Mah. 1174/1 Sokak No: 6 Gebze, 41400 / KOCAELİ / TURKEY

Tel./Phone: +90 262 644 96 66 | Faks/Fax: +90 262 644 95 44 | satis@soybas.com

Dış Ticaret / Foreign Trade

Brandium Residence R2 Block D: 160-161 Ataşehir, 34758 / İSTANBUL / TURKEY

Tel./Phone: +90 216 504 35 00 | Faks/Fax: +90 216 504 35 03 | export@soybas.com

www.soybas.com

Yerli Enerji Kaynaklarının Geleceği Parlak

Enerji arz güvenliğini artırma ve dışa bağımlılığı azaltma hedefleri doğrultusunda yerli enerji kaynaklarına yaptığı yatırımları artıran Türkiye'nin, yerli kaynak kullanımında dikkat çekici bir yükselme söz konusu.

2023 yılı itibarıyla
toplam kurulu gücün:

%65,4'ünü

serbest üretim
santralleri oluşturuyor.

%19,5'ini

EÜAŞ santralleri
oluşturuyor.

%3,0'ını

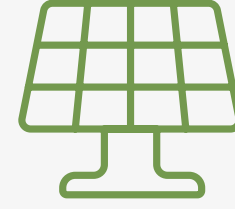
İşletme hakkı
devredilen santraller
oluşturuyor

%0,1'ini

Yap-İşlet-Devret
santralleri oluşturuyor.

%12'sini

Lisanssız santraller
oluşturuyor.

**109.481
megavat**

2023 sonu itibarıyla
Türkiye'nin enerjideki
kurulu gücü

**153.579
Gigavat/saat**

2023 yılının ilk
6 ayında Türkiye'nin
elektrik üretimi

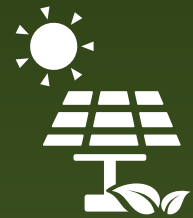

**163.959
Gigavat/saat**

2024 yılının ilk
6 ayında Türkiye'nin
elektrik üretimi

Türkiye'nin Enerjideki Kurulu Gücü (2023)

Kaynak Türü	Kurulu Güç (MW)
Doğal gaz	25.406
Yerli kömür	11.440
İthal kömür	10.374
Diğer termik	601
Barajlı hidro	23.650
Rüzgâr	11.806
Akarsu	8.312
Güneş	14.119
Jeotermal	1.691
Biyokütle	2.080
TOPLAM	109.481

%4,2

Türkiye'de 2000-2023
yılları arasında elektrik
talebinin yıllık bileşik
büyüme oranı

%5,9

2024'ün ilk yarısında
bir önceki senenin
ilk yarısına kıyasla
elektrik tüketimindeki
artış

%6,8

Aynı dönemde elektrik
üretimindeki artış
oranı

%56,3

Yenilenebilir enerjinin
Türkiye'nin toplam
kurulu gücü içindeki
payı

2024 yılının ilk
6 ayında toplam
elektrik üretimi içinde
yerli kaynakların
payı yüzde 66'ya
ulaşırken ithal
kaynakların payı
yüzde 34'e geriledi.

Madalyonun Öteki Yüzü Dijital Cephedeki Savaşlar

Dijital dönüşüm teknolojilerinin yaygın kullanımı sonucunda siber tehditler her geçen gün artıyor. Artık ulusal güvenliği tehdit eden bir konuma ulaşan siber saldırılar, özellikle İsrail örneğiyle birlikte riskin ne kadar büyük olduğunu gözler önüne seriyor.

Günümüz dünyasında teknoloji, hem her geçen gün gelişiyor hem de giderek daha ulaşılabilir hâle geliyor. Paralel şekilde internet kullanımı da artmaya devam ediyor ve bu artış devam ettikçe çevrim içi olarak erişilebilir hâle getirilen kişisel bilgi ve veri miktarı da artıyor. Tüm bunlar nedeniyle oluşan güvenlik açığı ise siber saldırıların sıklığını artırıyor. Yaygınlaşan saldırılar, siber güvenliği hem toplum hem de bireysel açıdan önemli bir kavram hâline getiriyor. Daha da önemlisi, önlemler alınmadıkça siber saldırılar ulusal güvenliği tehdit eden boyutlara ulaşıyor.

Özellikle de son dönemde yapay zekâ araçlarının gelişmesiyle güvenlik paradigmaları dünya çapında köklü bir değişim sürecine girmiş durumda. Geleneksel savaş yöntemlerinin yerini giderek siber saldırılar, dijital manipülasyonlar ve bilgi savaşları aldı. Başta hükümetler olmak üzere bireyler, şirketler ve kurumlar için risk hiç bu kadar büyük olmamıştı. Bu nedenle yeni düzende devletler, savunma stratejilerini dijital tehditlere göre şekillendirmek zorunda kalıyor.

DİJİTAL TEHDİTLER YÜKSELİŞTE

Teknolojik donanımlarla çevrelenen dünyada her şey değiştiği gibi tehdit mekanizmaları da değişime uğradı. Artık hem kurumsal hem de kişisel verilerin güvenliğini sağlamak fazlasıyla zor. Yaşanan dijital dönüşümle birlikte bireyler, kritik altyapılar ve devletler siber saldırılara her zamankinden daha açık ve kırılgan hâle gelmiş durumda. 2024 yılının ilk yarısındaki verilere göre internet, 5,35 milyar kişi tarafından aktif olarak kullanılıyor. Bu da dünya nüfusunun yüzde 66'sından fazlasına denk geliyor. Bu hızlı dijitalleşme, siber tehditleri her geçen gün artırdığı gibi bir o kadar da komp-

leks hâle getirdi.

2020'li yıllarda pandemi ve jeopolitik krizlerin de etkisiyle önceki yıllara göre artan siber saldırılar, tehlikenin ne derece büyük olduğunu hatırlatarak devletlerin ve şirketlerin güvenlik politikaları üzerinde yeni çalışmalar yapılması gerektiğini ortaya koyuyor. Çünkü bu güvenlik açıkları yüksek maliyetleri beraberinde getiriyor. International Business Machines (IBM), Veri İhlali Maliyeti raporunda 2023 yılında bir veri ihlalinin küresel ortalama maliyetinin 4,45 milyon dolara ulaştığını paylaştı. IBM'nin raporu, siber saldırılara yönelik kapsamlı ve etkili tedbirlerin gerekliliğinin ne denli önemli olduğunu gösteriyor.

PwC'nin, 65 ülkede 3 bin 522 kıdemli yöneticinin katılımıyla hazırladığı "2023 Dijital Dünyada Güven Araştırması"na göre dünyada her dört şirketten biri, son üç yılda 1 ila 20 milyon dolara mal olan veri gizliliği ihlaliyle karşı karşıya kaldı. Araştırmaya katılan yöneticilerin çoğu, şirketlerinin siber bütçesini artırmaya devam ettiğini ifade etti. Katılımcı CEO'ların yüzde 52'si şirketlerinin siber dayanıklılığını iyileştirmek amacıyla önemli girişimlerde bulunacağını söylerken CFO'ların çoğu ise siber alana odaklanacaklarını belirtti. Çünkü siber tehditler şirket ve kurumlar açısından bir güvenlik sorunu olduğu kadar itibar ve prestijini de etkileyen ciddi bir sorun.

SİBER GÜVENLİK BÜTÇELERİ ARTIK BİR GEREKLİLİK

Kaspersky tarafından yapılan bir araştırmaya göre küresel çapta şirketlerin yüzde 15'i yetersiz siber güvenlik yatırımları sonucunda son iki yılda artan siber saldırılara maruz kaldı. Bu da şirketlerin maliyet tablolarında zarara neden oluyor. Cybersecurity Ventures verilerine göre 2024 yılı sonuna kadar küresel ölçekte siber saldırı

2020 ile 2025 arasında siber güvenlik ürünleri ve hizmetlerine yönelik küresel harcamaların kümülatif olarak yıllık bazda yüzde 15 artarak 1,7 trilyon doları aşacağı öngörülüyor.

1,9
milyon

Son kullanıcılar tarafından bildirilen tehditlerin küresel sayısı

9,22
trilyon dolar

Siber suçun dünya çapındaki maliyeti

kaynaklı ortaya çıkan zarar, 9,5 trilyon doları bulacak. 2025 yılında ise siber suçlar kaynaklı zararın, küresel çapta yüzde 15 artarak 10,5 trilyon dolar olacağı tahmin ediliyor.

2023 yılında 360 milyar dolar olan küresel siber güvenlik harcamalarının, 2024 yılında 418 milyar dolara ulaşacağı öngörü- lüyor. 2020 ile 2025 arasındaki beş yıllık dönemi inceleyen Cybersecurity Ventures, siber güvenlik ürünleri ve hizmetlerine yönelik küresel harcamaların kümülatif olarak yıllık bazda yüzde 15 artarak 1,7 trilyon doları aşacağını öngörüyor.

HÜKÜMETLER SİBER GÜVENLİK YATIRIMLARINI ARTIRIYOR

Uluslararası danışmanlık şirketi Ernst&Young'ın Küresel Siber Güvenlik Liderliği İçgörülerini araştırmasının sonuçlarına göre 2010 ile 2022 yılları arasında siber güvenlik alanına 1,3 trilyon dolar yatırım yapıldı ve bu yatırım yıllık olarak yüzde 16,6 oranında arttı. Bilişim sektörü hızlı bir gelişim içinde olan Türkiye de bu alana

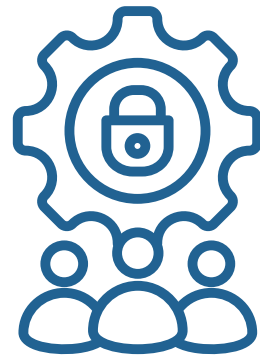
yönelik yatırımlarını artırıyor. 2023 Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu'nda paylaşılan bilgiler, geçen yıl Türkiye'nin siber güvenlik ve veri koruma girişimlerine 29,3 milyon dolar yatırım yaptığını ortaya koyuyor. Ayrıca Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı 2024-2028 kapsamında, yerli ve milli ürünlerin ve teknolojilerin yaygınlaşmasına yönelik teşvik ve destek programlarının geliştirilmesi sağlanarak uluslararası pazarlarda rekabet edebilecek siber güvenlik ürünlerinin ve hizmetlerinin üretilmesine ilişkin 100'den fazla projeye destek sağlandı.

SAVAŞIN "SİBER" YÜZÜ

Artan yatırımlara rağmen siber güvenlik saldırılarının sayısı her yıl artıyor. Hatta öyle ki saldırılar artık savaş boyutuna erişerek, dijital arenalara taşındı. Özellikle kritik altyapılara, enerji santrallerine, finans sistemlerine yönelik saldırılar büyük ölçekte maddi zarara ve güvenlik açıklarına yol açıyor. Tüm bu riskler ve yakın dönemde dünya sahnesinde yaşanan gerçekler, ülkelerin milli

teknoloji açısından gelişmelerinin ulusal güvenlik noktasındaki önemini ortaya koyuyor.

Savaş ikliminin ne yazık ki hâlâ sürdüğü Orta Doğu'da, İsrail ve Lübnan arasında meydana gelen gerilim, dijital savaşların bölgesel olarak ne kadar önemli bir rol oynadığını ve gelecekte daha ne kadar ileri gidilebileceğini gözler önüne serdi. Lübnan'daki çağrı cihazları ve telsizlerin patlatılması, akıllara zaten aralarındaki hava saldırılarının sürdüğü İsrail'i getirdi. Çünkü daha önceki yıllarda da bu tarz siber saldırılar gerçekleştirmiş olan İsrail, ABD'den sonra en fazla siber güvenlik şirketine sahip olan ülke konumunda ve yaptığı yatırımlarla güçlü bir siber ekosisteme sahip. Aynı durum Rusya ve Ukrayna arasında da görülmüştü. Rusya, Ukrayna'ya yönelik askeri hareketlenmenin çok öncesinde birçok alana yönelik siber saldırılara başlamıştı. Hatta elektrik santrallerine düzenlenen siber saldırıda neredeyse çeyrek milyon Ukraynalı elektriksiz kalmıştı.

5,35
milyar

Dünyadaki internet kullanıcı sayısı

5,04
milyar

Dünya genelindeki sosyal medya kullanıcı sayısı

DALGAKIRAN

Türkiye'nin Global Kompresör Markası
+130 Ülkede Kesintisiz Hizmet

dalgakiran.com

İhracatın Lokomotif Sektörü

Hazır Giyim ve Konfeksiyon

Türkiye'nin net ihracatçı sektörlerinden olan ve en çok ihracat gerçekleştiren sektörler arasında bugüne dek hep ilk üçte yer alan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, hem ihracat performansı hem de yarattığı istihdam ile Türkiye ekonomisinin itici gücü konumundaki sektörlerden biri olmayı sürdürüyor.

Türkiye ekonomisine net döviz girdisi sağlayan hazır giyim sektörü, üretim ve ihracatıyla ülke ekonomisinin gelişimine katkıda bulunan en önemli sektörlerin başında geliyor. Sektör, esnek üretim kapasitesi, deneyimli iş gücü ve coğrafi konum avantajı sayesinde uzun yıllardır istikrarlı şekilde başarılı şekilde büyüyor. Sunduğu kaliteli hizmet ile de dünya pazarında öne çıkıyor. Özellikle Avrupa Birliği pazarında güçlü bir yere sahip olan Türk hazır giyim sektörü, Almanya ve Hollanda gibi büyük pazarlara sağladığı ihracatla bölgedeki en önemli tedarikçilerden biri hâline gelmiş durumda.

Üretim yapısı emek yoğun, işletme yapısı ise KOBİ ağırlıklı olan hazır giyim, yüksek istihdam oranlarıyla da diğer sektörler arasında ayrışıyor. Sektör, hem ülke ekonomisine sağladığı ihracat katkısı hem de yarattığı istihdam Türkiye ekonomisinin itici gücü konumundaki sektörlerden biri olmayı sürdürüyor.

HAZIR GİYİMDE AVRUPA'NIN GÜVENİLİR TERCİHİ: TÜRKİYE

Türkiye'nin net ihracatçı sektörlerinden olan hazır giyim ve konfeksiyon, en çok ihracat gerçekleştiren sektörler arasında bugüne dek hep ilk üçte yer aldı. Türk hazır giyim sektörünün dünya pazarında böylesine önemli bir konuma ulaşmasının arkasında elinde bulunan avantajları iyi değerlendiriyor olması yatıyor. Türk hazır giyim sektörünün, küresel arenada göz ardı edilemez rekabet üstünlükleri bulunuyor. Bunların başında ham madde-deki zenginliği geliyor. Türkiye, bugün dünyanın en büyük altıncı pamuk üreticisi konumunda. Türk pamuğunun yaklaşık yüzde 30'u yüksek kaliteli ve uzun elyaflıdır. Pamuğunun kalitesi, özellikle Avrupa pazarında Türkiye'yi bir adım öne taşıyan özelliklerden.

Türkiye, ürün kalitesinin yanı sıra Uzak Doğu'daki lojistik risklerin yoğun olması sebebiyle Avrupa'daki hazır giyim firmaları arasında güvenilir bir seçenek olarak öne çıkıyor.

Günümüzde Amerika, hazır giyim sektörünün en büyük pazarı olarak konumlanıyor ve Amerika'yı Almanya ağırlıklı bir piyasanın oluşturduğu Avrupa ülkeleri takip ediyor. Lojistik gecikmelerin yoğun olduğu Uzak Doğu ürünleri pazarın belli bir kısmını oluşturuyor. Avrupa kıtasına yakınlığı ile dikkat çeken Kuzey Afrika ülkeleri ile Türkiye ise pazarın diğer bir kısmını oluşturuyor. Türkiye, ürün kalitesinin yanı sıra Uzak Doğu ürününün hızlı değişen moda ayak uyduramaması ve lojistik risklerinin yoğun olması sebebiyle Avrupa'daki hazır giyim firmaları arasında güvenilir seçeneklerin başında geliyor.

YEŞİL MUTABAKAT DEĞİŞİMİ ZORUNLU KILIYOR

Türkiye'nin stratejik sektörleri arasında yer alan hazır giyim ve konfeksiyon, Yeşil Mutabakat'a uyum sürecinde de etkin rol oynayan sektörlerden biri olmasıyla biliniyor. Ocak 2023'te açıklanan ve yol haritası niteliğindeki Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Eylem Planı belgesi, altı bileşen başlığında 40 eylemden oluşuyor. Sektör, en büyük pazarı olan Avrupa'daki rekabetini daha da artırmak için yeşil üretim kapasitesini maksimum düzeye çıkarmak doğrultusunda emin adımlarla ilerliyor.

Sektörlerin Yeşil Mutabakat'a

Hazır Giyimde Türkiye'nin Avantajları

- Eğitimli ve kalifiye insan kaynağı
- Büyük pazarlara coğrafi yakınlık
- Gelişmiş hazır giyim yan sanayi
- Hızlı moda yapabilmek
- Ürün çeşitliliği
- Gelişmiş tekstil terbiye sanayi
- Yaratıcılık
- Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum
- Çalışanların sosyal koşulları konusunda hassasiyet
- Kalite
- Sağlık ve çevreye verilen önem
- Kalite kontrol ve test laboratuvarları

“HAZIR GİYİM, DİNAMİK VE UYUM YETENEĞİ GÜÇLÜ BİR SEKTÖR”

Mustafa Paşahan
İHKİB Başkan Yardımcısı

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda 2022'nin son çeyreğinden bu yana bir düşüş trendiyle karşı karşıyayız. İhracattaki gerilemenin temel olarak iki nedeni var. Birincisi küresel talepteki gerileme. Avrupa Birliği (AB) ve ABD başta olmak üzere en büyük pazarlarımızda hazır giyim talebi azaldı. İkinci ve daha belirgin olan neden ise ülkemizde girdi maliyetlerindeki olağanüstü artışa rağmen döviz kurunun uzun süre yatay seyretmesi. Girdi maliyetleri ile kur arasındaki makas açıldığı için fiyat tutturmakta zorlandık ve rekabetçiliğimizi kaybettik. Dokuz aylık ihracatta 2023'ün aynı dönemine göre yüzde 8,5 eksideyiz. 2022 ile kıyasladığımızda ise kayıp oranı yüzde 16'ya yaklaşıyor.

Kızıldeniz'deki kriz nedeniyle yakından tedarikin yeniden önem kazanması üçüncü çeyrekte ihracatımıza kısmen de olsa pozitif yönde katkı sundu. 2023'ün üçüncü çeyreğinde 4 milyar 887 milyon dolar olan ihracatımız bu yılın aynı döneminde binde 7 artışla 4 milyar 921 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Tasarım gücümüz, üretim hızımız ve Avrupa gibi büyük bir pazara yakınlığımızla rakiplerimizden ayrışıyoruz. Aynı zamanda dinamik ve uyum yeteneği güçlü bir sektörüz.

“MODA ENDÜSTRİSİ, DİJİTALLEŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİME GEÇİŞ SÜRECİNDE”

Küresel moda endüstrisi iki büyük dönüşüm sürecini, dijitalleşme ve sürdürülebilir üretime geçişi birlikte yaşıyor. Biz bu ikiz dönüşüm sürecini de başarıyla atlatarak güçlü kasalarımıza yenilerini eklemek istiyoruz. Bakanlıklarımız ve AB ile iş birlikleri yapıyoruz. AB'nin

aday ülkeler için uyguladığı “Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı” (IPA) kapsamında projeler geliştirip uyguluyoruz. IPA 2 kapsamında geliştirdiğimiz “Tasarımdan Üretime: Türkiye’de Hazır Giyim Sektörünün Dijital Dönüşüm Projesi”ni 2022’de uygulamaya başladık. IPA 3 kapsamında İHKİB ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) öncülüğünde tüm paydaşları bir araya getiren ‘Karbon Ayak İzinin Takibi ve Azaltılması’ projemizi Haziran 2025’te başlatacağız. Ayrıca Temmuz 2024 itibarıyla Avrupa Dijital İnovasyon Merkezleri Programı çerçevesinde hibe kullanmaya hak kazandık. Tüm bu projeler için Avrupa Birliği’nin İHKİB’e hibe desteği 37 milyon euro’ya ulaştı. Sektörün farkındalığını artırmak için de yoğun bir çalışma yürütüyoruz. Kurumsal karbon ayak izi ölçümü ve hesaplanması, ürün yaşam döngüsü, iklim değişikliği, sera gazı emisyonu gibi konularda eğitim programları düzenliyoruz.

İHKİB olarak firmalarımızı dünyanın dört bir yanındaki alıcılar ile buluşturduğumuz fuar ve heyetler, sektörün uluslararası rekabetçiliğini destekleyen URGE projeleri düzenliyoruz. Tasarım, marka-laşma, dijitalleşme ve tanıtım gibi birçok başlık altında firmalarımıza sunulan devlet desteklerine aracılık ediyor, sektörün katma değerli ihracatı için 32 yıldır Koza Genç Tasarımcıları Yarışması’nı düzenliyoruz. Şubat 2022’de sektöre kazandırdığımız IFCO İstanbul Fashion Connection Hazır Giyim ve Moda Fuarı, düzenlendiği ilk sezonda Avrupa’nın en büyük Hazır Giyim ve Moda Fuarı oldu. Tüm bu faaliyetler ve moda endüstrimizin stratejik konum ve önemi, sürdürülebilir başarılarımızda önemli bir rol oynuyor.

Lojistik inovasyonu taşımaktır.

Müşterilerimizin ihtiyaçlarına uygun esnek ve özelleştirilmiş çözümler sunarken, aynı zamanda çevresel etkileri minimize eden sürdürülebilir lojistik uygulamaları hayat geçiriyoruz. AR-GE ekibimiz ile verimlilik, güvenilirlik ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerini harmanlayarak sektörde öncü bir konumda yer almayı sürdürüyoruz.

Geleceğe yönelik adımlarımızda da inovasyonu ve teknolojiyi odak noktamız olarak belirleyerek, müşterilerimize üst düzeyde değer sunmaya devam edeceğiz.

alisangroup.com

/alisanlogistics

Alisan
LOGISTICS
A MEMBER OF THE PSA GROUP

Tarihin ve Kültürün Kesiştiği Renkli Yolculuk

Anadolu'da binlerce yıl önce yaşamış olan medeniyetlerin miraslarını bugünün dünyasına taşıyan büyüleyici rota Mozaik Yolu, insanlık hafızasında silinmez bir yer edinen kadim topraklarda zamanda yolculuk yapmaya davet ediyor.

Tarihin kışını şekillendiren medeniyetlerin doğduğu, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan Anadolu, Hititlerden Lidyalılara, Urartulardan Friglere; Pers İmparatorluğu'ndan Roma ve Bizans'a dek pek çok medeniyete ev sahipliği yaptı. Ve her medeniyetten geriye kalan izlerle kendi eşsiz değerlerini yarattı. Uygarlıkların yeşerdiği bu kadim toprakların köklü tarihinden günümüze taşınan eserler ise insanlık hafızasında silinmez bir yer ediniyor. Bu Mezopotamya'yı da kapsayan anadolu bölgesi, zamanda yolculuk yapmaya davet eden eşsiz bir rotayı sınırları içinde barınıyor: Mozaik Yolu.

Bu büyüleyici rota, MÖ 4 binden günümüze kadar sayısız uygarlıkların izlerini taşıyan, birbirlerine görünmeyen bir kültür bağıyla bağlı Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Şanlıurfa bölgelerinde yer alıyor. Özellikle son yıllarda Gaziantep-Zeugma, Urfa-Edessa ve Kahramanmaraş-Germanicia antik kentlerinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda sayısız mozaik eser bulundu. Binlerce yıl önce bu şehirlerde yaşamış olan medeniyetlerin ihtişamlı dönemlerine ait izler taşıyan bu mozaikler, Ortak Nesiller Entegrasyonu (ONE) Derneği öncülüğünde hayata geçirilen "Mozaik Yolu" projesi kapsamında bir kültür yolu hâline geldi.

PROJENİN AMACI, MOZAIKLERİN BİLİNİRLİĞİNİ ARTIRMAK

Saklı kalmış binlerce yıllık hikâyeleri gün yüzüne çıkaran Mozaik Yolu projesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Şanlıurfa Büyükşehir Belediyelerinin desteği ve ONE Derneği Danışma Kurulu Başkanı

Daidalos Mozaği - Zeugma Mozaik Müzesi (Gaziantep)

Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın öncülüğünde 2016 yılında başlatıldı. Türkiye, sahip olduğu mozaiklerle dünyada önemli bir konuma ulaştı. ONE Derneği ise söz konusu mozaiklerin dünya çapındaki bilinirliğini artırmak amacıyla proje başlattı. Proje ile bölgeye turlar organize edilerek başta mozaikler olmak üzere bu bölgelerin tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerinin tanıtımı yapıldı. Proje için UNESCO 40. Dünya Miras Komitesi Oturumu Toplantıları kapsamında tanıtım konferansı da yapıldı.

HATAY'DA TARİHİN İLK İZLERİNE YOLCULUK

Mozaik Yolu'nun son durağı olan Hatay, tarih boyunca kültürlerin, dinlerin ve sanatın kesişme noktası olmuş bir şehir. Romalı tarihçi Ammianus Marcellinus'un da dediği gibi "Dünyada hiç bir kent, ne topraklarının bereketi, ne de ticaretteki zenginliği bakımından bu kenti geçemezdi." Dünyanın en büyük mozaik koleksiyonlarından birine ev sahipliği yapan Hatay Arkeoloji Müzesi'nde Roma ve Bizans dönemlerine ait çok sayıda mozaik sergileniyor. Hatay'daki

Gaziantep-Zeugma, Urfa-Edessa ve Kahramanmaraş-Germanicia antik kentlerinde yapılan kazı çalışmalarında, binlerce yıl önce bu şehirlerde yaşamış olan medeniyetlere ait izler taşıyan sayısız mozaik eser bulundu.

kazı çalışmaları 1932 yılında başlıyor ve 1933 ile 1938 yılları arasında Chicago Üniversitesi Chicago Oriental Institute, 1936 yılında da British Museum adına Sir Leonard Wolley'in kazı çalışmaları yürüttüğü biliniyor. Müzenin esas zenginliğini oluşturan mozaikler ise 1932-1939 yıllarında Princeton Üniversitesi'nin yaptığı araştırmalarda ortaya çıkıyor.

İlk etabı 2014 yılında ikinci etabı ise 2019 yılında açılan Hatay Arkeoloji Müzesi 19 sergi salonundan oluşuyor. Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik, Tunç Çağı, Hitit, Hellenistik, Roma, Doğu Roma, Selçuklu ve Osmanlı döneminden pek çok önemli eserin kronolojik olarak sergilendiği müze, "Dünyanın En Büyük Mozaik Müzesi" ünvanına sahip. Kral Şuppiliuma, Antakya Lahdi, Sivri Kafatasları, Tanrıça İştar Heykelciği ve Antakya Tykhe'si gibi Roma ve Bizans Dönemi'ne ait mozaikler, müzenin en bilinen eserleri arasında yer alıyor.

ZEUGMA'NIN BÜYÜLÜ DÜNYASI

Mozaik Yolu'nun ilk ve belki de en göz alıcı durağı, Gaziantep'in tarih kokan sokaklarıyla bütünleşmiş Zeugma Mozaik Müzesi. Roma döneminde Fırat Nehri'nin kenarında, ticaret yollarının kavşağında yer alan canlı bir şehir olarak kurulan Zeugma'da, saraylardan konutlara dek pek çok yapı zarif mozaiklerle donatılmış. Roma'nın zengin mitolojik anlatıları ve günlük yaşantısını betimleyen bu zengin eserler, Zeugma Mozaik Müzesi'nde sergileniyor. Müzenin koleksiyonunda, Roma ve Doğu Roma Dönemi'ne ait 3 bin metrekare mozaik, 140 metrekare duvar resmi, dört adet Roma Çeşmesi, 20 adet sütun, dört adet kireç taşından yapılmış heykel, bronz Mars heykeli, mezar stelleri, lahitler ve mimari parçalar bulunuyor.

Müze, bazıları 500 bin parçadan

Mozaik Yolu projesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Şanlıurfa Büyükşehir Belediyelerinin desteği ve ONE Derneği Danışma Kurulu Başkanı Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın öncülüğünde 2016 yılında başlatıldı.

meydana getirilmiş mozaik panoları ve metrekareye düşen mozaik taşı sayısının fazlalığıyla dikkat çekiyor. Üç boyutlu tasarımlar ve üst düzey tekniklerle dönemin mimarisi, yaşam biçimi, bitki ve hayvan temalarının mozaiklere aktarılması, Zeugma'yı dünyanın en önemli mozaik müzelerinden biri hâline getiriyor.

Okeanos ve Tethys, Akrotos ve Euphrosine, Europh'e'nin Kaçırılışı gibi eserleriyle Gaziantep'in sembolü hâline gelen Zeugma'nın en önemli eseri, diğerlerine göre oldukça küçük bir parça hâlinde keşfedilen, MS 2'nci yüzyıl tarihli Çingene Kızı Mozaği'dir.

HALEPLİBAHÇE'DEN TARİHİN DERİNLİKLERİNE

Şanlıurfa, sadece dinlerin ve kültürlerin buluştuğu bir merkez değil, aynı zamanda mozaik sanatında Roma'nın izlerini taşıyan etkileyici eserlere de ev sahipliği yapıyor. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi ile aynı bahçede bulunan Haleplibahçe Mozaik Müzesi'nde, Edessa Kenti'nin Grek kültür kalıntılarının en değerli hazineleri sergileniyor. Roma döneminde zengin villaların zeminini süsleyen mozaiklerin yer aldığı müze, oldukça detaylı ve canlı kompozisyonlardan oluşuyor. Mitolojide

Kadın Maskı Mozaği - Germanicia Antik Kenti (Kahramanmaraş)

Thermodosa Mozaği - Şanlıurfa Mozaik Müzesi

Orpheus Mozaği - Haleplibahçe Mozaik Müzesi (Şanlıurfa)

Oceanus Tethys Mozaği - Hatay Arkeoloji Müzesi

Menanith Mozaği - Haleplibahçe Mozaik Müzesi (Şanlıurfa)

ismi geçen kadın savaşçı Amazonların tasvir edildiği tek mozağe ev sahipliği yapan Haleplibahçe Mozaik Müzesi, Roma'nın sanata ve kadına olan yaklaşımını ortaya koyan dikkat çekici sahneler sunuyor. Savaşçı Amazon Kraliçelerinin anlatıldığı mozaikler, dünyanın ilk örneklerinden kabul ediliyor.

KAHRAMANMARAŞ MS 4. YÜZYILA IŞIK TUTUYOR
Adını Roma İmparatoru Caligu-

la'dan alan Germanicia Antik Kenti, MS 1. yüzyılda bugünkü Kahramanmaraş sınırlarında kuruluyor. Çalışmalar, soylu ve zenginlerden oluşan Germanicia halkının güç ve zenginliğin simgesi olarak gösterişli villalarda oturduğu, verimli topraklarda refah, bolluk ve bereket içinde yaşadıklarını gösteriyor. Germanicia Antik Kenti mozaiklerinde, doğadaki birçok rengin kullanılması, aynı rengin farklı tonları kullanılarak verilen gölgelendirmeler ile kullanılan taşların kalitesi, üst seviyedeki Roma mozaik sanatının Germanicia mozaiklerine yansımış olduğunu ortaya koyuyor.

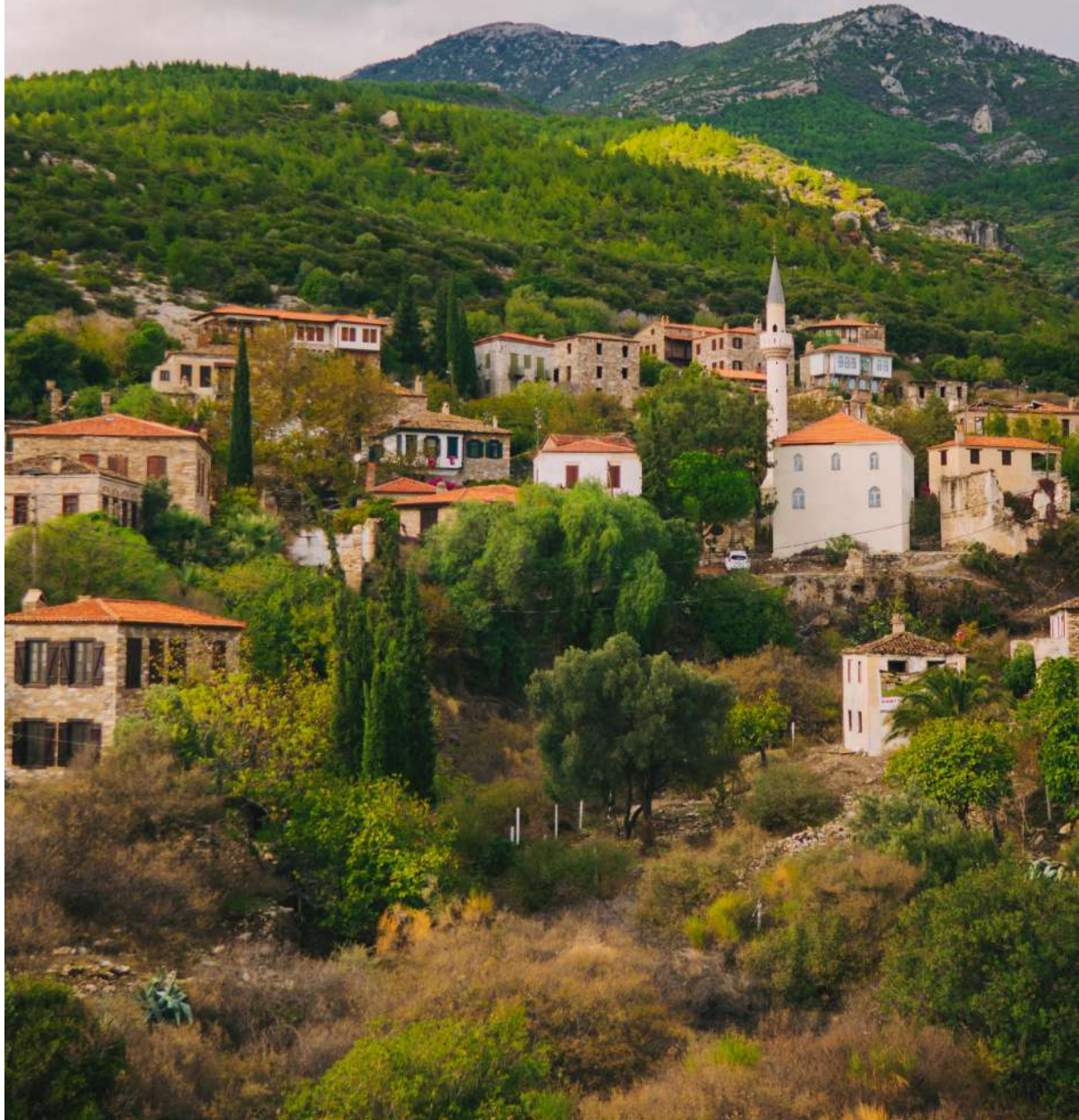
Germanicia mozaiklerinde kullanılan taşların renk ve boyutları ile betimlediği konu mitolojiden daha ziyade günlük yaşamı, komşuluk ilişkilerini dönemin yaşamına ait detayları içerdiğinden diğer eserlerden ayrılıyor. Zeugma ve Hatay mozaikleri MS 1.-3. Yüzyılları, Urfa-Edessa-Haleplibahçe mozaikleri 6.-7. yüzyılları aydınlatırken Germanicia mozaikleri aradaki boşluğu dolduruyor ve Anadolu'nun MS 4.-5. yüzyıllarına ışık tutuyor. 2007 yılında başlayan kazı çalışmaları sonucunda bölgeden 400 metrekare mozaik tabakası ortaya çıkarıldı. Bulunan eserler ise 2018 yılında ören yeri olarak ziyarete açılan mozaikli alanda ziyarete açıldı.

Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik, Tunç Çağı, Hitit, Hellenistik, Roma, Doğu Roma, Selçuklu ve Osmanlı döneminden pek çok eserin sergilendiği Hatay Arkeoloji Müzesi, "Dünyanın En Büyük Mozaik Müzesi" ünvanına sahip.

Doğanın Ahengini Günümüze Taşıyan Köyler

Paylaşmanın, kültür çeşitliliğinin ve doğallığın birer timsali olan köyler, büyük şehirlerin kalabalığı ve karmaşasından bunalanlar için birer huzur vahası niteliğinde.

Devamlı gelişen teknoloji ile insanın içindeki gerçeklik algusu zamanla azalmaya başlarken sanal ortamlar, sanal yaşamları ve sonucunda da birbirinden uzaklaşan, kopuk ilişkili insan topluluklarını doğurdu. Şehirleşmenin cazibesine kapılan insanlar, kırsal bölgeleri terk ederek metropollere akın etti. Ancak bugün bu bakış açısı terse dönmüş, dünyada ve Türkiye’de tersine göç gündem olmuş durumda. Sürdürülebilirlik ve ekolojik yaşam kavramlarının hayatımızdaki yerini artırmasıyla köy yaşamı yeniden ilgi görmeye başladı. Bu dönüşüm sürecinde ülkemizdeki köyler, geçmişten gelen değerleri yaşatmaları ve modern dünyanın taleplerine uygun bir yaşam sunmalarının yanı sıra doğal habitatlarını korumayı başaran özgün yapılarıyla dikkat çekiyor. Paylaşmanın, kültür çeşitliliğinin ve doğallığın birer timsali olan bu köyler, büyük şehirlerin kalabalığı ve karmaşasından bunalanlar için birer huzur vahası niteliğinde.

MÜTEVAZİ BİR YAŞAM ALANI DOĞANBEY KÖYÜ

Aydın’ın Söke ilçesine bağlı eski bir Rum köyü olan Doğanbey, Menderes havzasının en batı ucunda, Dilek Yarımadası ve Büyük Menderes Deltası Milli Park sınırları içinde yer alıyor. Güney yamacında antik çağda bu bölgede yaşamış olan İyon halkının, tanrı merkezi olarak kabul ettiği Mikale Dağı bulunuyor. Rumların çoğunlukta olduğu dönemde köyün ismi, büyük avlulu ve oda şeklinde yapılmış evlerinden dolayı Rumca odalar anlamına gelen “Domatia” olarak geçiyor. 18. yüzyılda kurulan Doğanbey Köyü, 19. yüzyılda bölgenin ticaret merkezi hâline geliyor ve yine bu dönemde mübadelede kurbanı oluyor. Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi ile bölgedeki Rumlar, Yunanistan’a göç etmek zorunda bırakılıyor, gelen Türkler ise

köyün eğimli arazisi sebebiyle tarım yapmakta zorlandıkları için birkaç kilometre ötede bulunan ve günümüzde Yeni Doğanbey Köyü denilen yere yerleşerek yeni bir köy kuruyorlar. Köy de böylece Eski ve Yeni Doğanbey Köyü olarak ikiye ayrılıyor.

Arnavut kaldırımlı dar sokakları, Rum evleri ve tarihe dayanan Doğanbey Köyü’nün simgesi ne varsa hepsi Eski Doğanbey Köyü’nde bulunuyor. Köydeki Rum evleri, tarihi dokusu bozulmamak koşuluyla tekrardan restore edilerek köye kazandırılmış. Köyde ayakta kalmayı başaran yapılardan biri şapel bir de şu an Ziyaretçi Tanıtım Merkezi olarak kullanılan eski okul. Tarih ile doğanın buluşarak bir ahenk yarattığı bu mütevazı köy, Aydın’ın bereketli toprakları üzerinde bulunduğu için birçok endemik bitki türüne de ev sahipliği yapıyor. Begonvillerin sarıp sarmaladığı arnavut kaldırımlı sokaklarında yürürken geçmişinden gelen efsane ve hikâyeler kulaklara fısıldıyor âdeta. Günümüzün kaotik yaşamından uzak yapısı ve sakinliği ile tanınan Doğanbey Köyü’nde insanın içini

Artvin’in en uzun yeşil yoluna sahip olan Macahel Köyü, bitki ve biyoçeşitlilik açısından zengin olduğu gibi kendine özgün bir iklime sahip. Macahel, bu iklim sayesinde 2005 yılında UNESCO tarafından “Dünya Biyosfer Rezerv Alanı” ilan edildi.

Sürdürülebilirlik adına atıklarını ayıran Bademler Köyü, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yaptığı araştırma sonucunda temizliğini tescilleyerek Türkiye'nin en temiz köyü ünvanına sahip oldu.

1923 yılında yerleşik yaşama geçen Tahtacı Türkmenleri'nin kurduğu Bademler, Türkiye'de köy tiyatrosu olan ilk ve tek köy.

büyük bir huzur kaplıyor.

HIRÇIN KARADENİZ'İN SAKİN KÖYÜ MACAHEL

Ölmeden önce mutlaka görülmesi gereken yerler arasında gösterilen Macahel Köyü, yazı ayrı kışı ayrı güzel olan Karadeniz'de, tabiat ananın insanlığa hediyesi gibi duruyor. Türkiye'nin ilk biyosfer alanı Macahel, gözünü Karadeniz'e dikmiş onca insana karşı kendini korumayı başarmış bir köy. Artvin'in Borçka ilçesine bağlı olan Macahel'in resmi kaynaklardaki adı "Camili" olarak geçse de Gürcü ve Türk halkının uzun dönem bir arada yaşadığı köyün gerçek ve sıkça kullanılan adı Macahel'dir.

Doğu Karadeniz'in en doğusunda, Karçal Dağı'nın eteklerindeki vadiye kurulan köy, İstiklal Savaşı sonrasında Türkiye ve Rusya arasında yapılan sınır anlaşması sonucunda günümüzdeki hâline kavuşuyor. Karadeniz'in her yeri yeşil, her köyü sakin ama Macahel bir başka. Burası bölgedeki diğer köylere kıyasla tarihini ve doğasını çok daha iyi korumuş. Kendine özgü yapısını koruyabilmesinin sebebi olarak ise iklim

koşulları gösteriliyor. Zorlu geçen Kış aylarında Macahel'de yağın kar zamanı durdurabiliyor. Böyle zamanlarda, sağlık konusunda yaşanan acil bir durum olursa köy halkı, Gürcistan ve Türkiye arasındaki protokol kapsamında Gürcü tarafına geçebiliyor. Sınırlarlar belgelerle ayrılrsa da dostluğun baki kaldığını gösteren köylerden biri.

Artvin'in en uzun yeşil yoluna sahip olan Macahel, bitki ve biyoçeşitlilik açısından da oldukça zengin. Dağların ortasında kalan bu vadinin kendine has bir iklimi var. Macahel, bu iklim sayesinde 2005 yılında UNESCO tarafından "Dünya Biyosfer Rezerv Alanı" ilan edildi. Türkiye'nin en uzun şelalesi olan Maral Şelalesi, Macahel'de görülmesi gereken yerlerden. 1851 yılında yapılan ve bugüne kadar ayakta kalmayı başaran İremet Camisi ise 168 yıllık tarihi, ahşap mimarisi ve kök boya kullanılan motifleriyle göz dolduruyor.

İZMİR'İN AYDINLIK YÜZÜ BADEMLER KÖYÜ

Türkiye'nin köyleri en çok ilgi gören şehri İzmir'de, bir köyden çok daha fazlasını görebileceğiniz, İzmir'in aydınlık yüzü olarak gösterilen Bademler'de hayat, diğer köylerden çok daha farklı yaşanıyor. Okuma-yazma oranı yüzde 99 olan, kültür, sanat ile yoğrulmuş Bademler Köyü'nde herkes yaşadığı yere saygı duyuyor. Köy halkı yaşadıkları yeri korumak için her türlü çabayı gösteriyor ve burası bildiğimiz köylere hiç benzemiyor.

1923'te yerleşik yaşama geçen Tahtacı Türkmenleri'nin kurduğu Bademler, Türkiye'de köy tiyatrosu olan ilk ve tek köy. Burada tartışmasız en sevilen şey tiyatro. 1925 yılında köye atanan öğretmen, Mustafa Anarat'ın kazandırdığı tiyatro aşkı o günden beri hiç eksilmemiş. İmece bir şekilde köy halkı tarafından kurulan Badem-

ler Köy Tiyatrosu'nun oyuncularını da yine köylülerden oluşuyor. Her yıl mayıs ayında geleneksel hâle getirdikleri Bademler Tiyatro Şenliği'ni gerçekleştiriyorlar. İlklerin köyü Bademler'de, 1990 yılında kurulan Çocuk Oyuncakları Müzesi de aynı şekilde Türkiye'deki ilk oyuncak müzesi olma özelliğini taşıyor.

Kireçle badanalanmış evleri ve tertemiz sokakları ile Bademler halkı, yaşadıkları yere gönülden bir sevgiyle bağlı. Her hanenin kendi kapısının önünü süpürdüğü bu köyde herkes sürdürülebilirlik adına atıklarını ayırıyor. Köyün meydanına ve sokaklarına her atık için ayrı kutular koyulmuş. Köy ayrıca Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yaptığı araştırma sonucunda temizliğini tescilleyerek Türkiye'nin en temiz köyü ünvanına sahip oldu.

EGE'NİN MEDENİYETLER SENTEZİ BİRGİ

Antik çağlardan bugüne birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapmış olan Birgi, İzmir'in Ödemiş ilçesine bağlı, Bozdağlar'ın eteklerinde saklı bir cennet âdeta. Tarih boyunca sırasıyla Frigler, Lidyalılar, Persler, Bergama Krallığı, Roma, Bizans, Aydınoğlu Beyliği ve Osmanlı Devleti'ne ev sahipliği yapan Birgi Köyü, medeniyetlerin seçkin kültürlerinden kalan izleri her adımda hissettiriyor. 700 yılı aşkın yolculuğu boyunca kendine özgü yapısını oluşturarak, mimari yapısını korumuş ve bugünkü eşsiz atmosferine kavuşmuş. İzmir'e 110 kilometre uzaklıkta yer alan Birgi'nin Ödemiş'e uzaklığı ise yalnızca 10 kilometre. Tehditlere karşı güvenli bir merkez olmasını sağlayan yüksekliği, Sarıyar Dere-si ve diğer zengin su kaynaklarına yakınlığı ile sahip olduğu verimli topraklar, Birgi'yi stratejik açıdan önemli bir bölge hâline getiriyor.

Türkiye'de kentsel koruma planına dâhil edilen ilk yerleşim yerlerinden biri olan Birgi,

Özellikle yalıtım kısmındaki farklılıklarıyla Anadolu'daki diğer evlerden ayrılan Birgi'nin kendine özgü taş evleri Osmanlı sivil mimarisinin izlerini günümüze taşıyor.

1996 yılında sit alanı ilan edilmesinin ardından, 2012 yılında da UNESCO'un Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alındı. Anadolu'da yaygın bir şekilde kullanılan taş evler, temelde güçlü ve sağlıklı yönleriyle öne çıkıyor olsa da teknik özellikleri ve işçiliklerinin bölgelere göre farklılık gösterdiği biliniyor. Birgi evleri de özellikle yalıtım kısmındaki farklılıklarıyla Anadolu'daki diğer evlerden ayrılıyor. Birgi'nin kendine özgü taş evleri ve konaklarına bölge insanı tarafından hâlâ büyük bir özenle bakılıyor ve bu evler, Osmanlı sivil mimarisinin izlerini günümüze taşıyor. İzmir, gezginlerin her daim uğrak rotalarından biri olsa da Birgi, halk arasında popülerleşmiş bir yer değil. Bu da bölgenin kendini bu kadar iyi bir şekilde korumasının en önemli sebeplerinden.

KAPADOKYA'NIN ZİRVESİ UÇHISAR

Bir doğa mucizesi olan Kapadokya'nın, zirvedeki köyü Uçhisar; kalesi, vadileri ve peri pacalarından oyma taş evleri ile en gözde köylerin başında geliyor. Tarihsel zenginliğine doğal güzelliği de

Türkiye'de kentsel koruma planına dâhil edilen ilk yerleşim yerlerinden biri olan Birgi Köyü, 1996 yılında sit alanı ilan edilmesinin ardından, 2012 yılında da UNESCO'un Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alındı.

Küçük bir Ege kasabasını andıran Yeşilyurt Köyü, Alp'lerden sonra dünyadaki en büyük oksijen oranına sahip olan Kaz Dağları'nın eteklerinde yer alıyor.

eklenince turizm değeri artan Uçhisar Köyü'nden Kapadokya'ya bakmanın tarifi yok. Çünkü Uçhisar, sadece bölgenin değil, dünyanın en güzel manzaralarından birine sahip. Pers döneminde Kral Yolu, Selçuklu döneminde İpek Yolu olarak bilinen bölgenin üzerine kurulmuş olan Uçhisar'ın en meşhur yapısı, 1350 metre yüksekliğe konumlanan ve doğal gökdelen de denilen Uçhisar Kalesi. Görkemli görüntüsüyle uzaktan olduğu kadar yakından da büyüleyen kaleden bakıldığında, deyim yerindeyse Kapadokya ayakların altına seriliyor.

Son yıllarda trekking, vadi bisikleti ve yoga gibi etkinliklerin yapıldığı Güvercinlik Vadisi de köyün sevilen yerlerinden. Adını, zamanında burada yaşamış insanların, kayaları oyarak açtığı güvercin yuvalarından almış. Meşhur Emir üzümü de sadece bu topraklarda yetişiyor. Orta Anadolu'da şarap denildiğinde ilk akla gelen yer olan Kapadokya'nın, Emir üzümünden yapılmış şaraplarının seveni oldukça fazla. Uçhisar'ın ikinci büyük kalesi Tıgıraz, UNESCO Dünya Mirasları Listesindeki Göreme Milli Parkı, Cevizli, Kara Kale ve Derinkuyu

bölgenin görülmeye değer diğer noktalarından.

HUZURUN ADI: YEŞİLYURT KÖYÜ

Yunan mitlerinde tanrılar dağı olarak kabul edilen Kaz Dağları'nın eteklerinde, adıyla müsemma bir köy Yeşilyurt. Eski adı Büyük Çetmi olan ve mübadelenin izlerini taşıyan bu eski Rum köyü, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı. 700 yıllık bir geçmişi olduğu tahmin edilen Yeşilyurt Köyü, Arnavut kaldırımli sokakları ve eski taş evleri ile geleneksel yapısını hiç bozmadan günümüze kadar gelmeyi başarmış. Küçük bir Ege kasabasını andıran bu şirin köy, Kaz Dağları'ndaki köyler arasında en popüler olanı. Son yıllarda adından sıklıkla söz ettirmeye başlayınca köyde onarılan evlerin sayısı da artmaya başladı.

Huzurun kaynağı diyebileceğimiz özellikleri içinde barındıran Yeşilyurt Köyü, Alp'lerden sonra dünyadaki en büyük oksijen oranına sahip Kaz Dağları'nın eteklerinde yer alması, İstanbul'a yakın bir lokasyonda olmasına rağmen bakır kalması, doğası ve insanlarıyla dikkat çekiyor. Denize uzaklığı üç kilometre olan köyde, aynı zamanda trekking ve daha pek çok doğa sporunu yapmak mümkün. Taş evlerin duvarlarından bile yeşilliklerin fişkırdığı bu köyün sokakları, herkesin görmesi gereken eşsiz manzaralara açılıyor.

Şehir hayatının karmaşasından bunalan insanların yeni gözdesi Yeşilyurt Köyü, Kaz Dağları'nın eteklerine kurulmuş 700 yıllık bir yerleşim yeri.

Tıkr tıkr işleyen sistem durmasının diye

ÖNLEYİCİ SİGORTACILIK CORPUS'TA

İş hayatında riskleri doğru saptamak önemlidir. Corpus Sigorta risk mühendisliği sigortalısı olun ya da olmayın işletmenizdeki olası farklı senaryoları değerlendirir, analiz eder, raporlar ve çözüm sunar. Corpus Sigorta ile riskleri öngörmek, öngördüklerini önlemek, önleyemediklerinin ise ödenebilir primlerle sonuçlarını önlemek mümkün.

**Kısacası, içiniz rahat, öncesi de sonrası da bizde.
Önleyici sigortacılık, Corpus'ta!**

C O R P U S
S İ G O R T A

corpussigorta.com.tr

Yiğit Özaksüt
Rise Teknoloji Kurucusu

Rise Teknoloji

Yapay Zekâ Temelli Çözümlere Odaklanıyor

Geliştirdiği AI tabanlı ürünlerle işletmelerin operasyonel verimliliğini artırarak pazardaki rekabetçiliklerini güçlendirmeye odaklanan Rise Teknoloji, birbirinden farklı birçok sektöre geniş bir yelpazede çözümler sunuyor.

Yapay zekâ tabanlı ürünler yaratmaya odaklanan Rise Teknoloji'nin yola çıkış hikâyesini dinleyebilir miyiz?

Rise Teknoloji, dijital dönüşüm sürecini hızlandıracak çözümler üretme vizyonuyla 2017 yılında kuruldu. Kuruluşumuzun arkasındaki en önemli etken, özellikle Türkiye'de ve global pazarda, şirketlerin yapay zekâ ve bulut teknolojileri gibi yeni nesil çözümlerle iş süreçlerini modernize etme gereksinimiydi. İşletmelerin operasyonel verimliliğini artırmak, onların pazarda rekabetçi kalmalarını sağlamak ve yapay zekâ temelli çözümlerle iş süreçlerini optimize etmek üzere yola çıktık. Başlangıçta uygulama geliştirme, modernizasyon ve dış kaynak hizmetleri sunduk, ancak hızla büyüyerek AI tabanlı ürünler geliştirmeye odaklandık. Bugün ise Vorion, Gradia, Wizmo ve Tailo gibi inovatif ürünlerle birçok sektörde iş süreçlerine değer katıyoruz.

İş birliği hâlinde olduğunuz firmalara hangi alanlarda ne gibi çözümler sunuyorsunuz?

Rise Teknoloji olarak geniş bir yelpazede çözümler sunuyoruz. Teknoloji bağımsız projelerde uygulama geliştirme, modernizasyon ve bulut geçişi (Lift&Shift) gibi hizmetler sağlıyoruz. .NET uygulamalarını yeniden yapılanma ve modernizasyon projeleri gibi büyük kapsamlı projelerde

yer alıyoruz. Bunun yanı sıra, "Developer as a Service" (DaaS) hizmetimiz ile firmalara özelleştirilmiş yazılım ekipleri sunuyoruz. Örneğin, Setur, Aygaz ve Tüpraş gibi büyük müşterilerimize özelleştirilmiş yazılım geliştirme desteği veriyoruz.

Yapay zekâ tarafında ise, Gradia ile çalışanların verimliliğini artıran masaüstü uygulamaları, Wizmo ile akıllı chatbot çözümleri ve Vorion ile ölçeklenebilir yapay zekâ uygulamaları geliştirme platformu sunuyoruz. Tailo ise perakende sektörüne özel moda asistanı olarak, kişisel öneriler sunan bir AI çözümü.

Girişiminizin iş yapış süreçleri nasıl ilerliyor? Çalıştığınız firmalarla nasıl bir yol izliyorsunuz ve nasıl dönüşler alıyorsunuz?

Çalışma sürecimizde her firmayı yakından tanımaya ve onların ihtiyaçlarına uygun çözümler üretmeye odaklanıyoruz. İş birliğimiz, müşterilerimizin ihtiyaçlarını belirlemek için yapılan derin analizlerle başlıyor ve süreç boyunca onlarla sürekli iletişim hâlinde kalarak en uygun çözümleri sunuyoruz. Uygulama modernizasyonu, bulut geçişi ve yapay zekâ çözümlerimiz, firmaların iş süreçlerini hızlandırıyor ve operasyonel maliyetleri düşürüyor. Firmalar tarafından aldığımız dönüşler, özellikle çözümlerimizin

hız ve esneklik sağlaması açısından çok olumlu. Partnerlerimiz, sunduğumuz teknolojik çözümlerin iş süreçlerini büyük ölçüde iyileştirdiğini ifade ediyor.

Yapay zekânın hayatlarımızdaki rolü gün geçtikçe artarak büyüyor. Her alana yönelik etkili çözümler sunan AI teknolojisinin bugünü ve geleceğini nasıl değerlendirirsiniz?

Yapay zekâ, iş süreçlerini optimize eden ve daha verimli hale getiren bir teknoloji olarak her geçen gün daha da önemli hale geliyor. Bugün, neredeyse tüm sektörlerde yapay zekâ çözümlerine olan talep artmakta. Özellikle otomasyon, veri analizi ve kişiselleştirilmiş müşteri deneyimi gibi alanlarda AI'nin sağladığı avantajlar, iş dünyasında fark yaratıyor. Gelecekte, yapay zekânın daha ileri düzeyde karar destek sistemleri ve insan-makine iş birliği sağlayacak çözümlerle hayatımızı daha da derinden etkileyeceğini öngörüyoruz. Bu teknolojinin daha geniş çaplı uygulamalarıyla, daha akıllı ve verimli bir dünya yaratılacağını düşünüyoruz.

Rise Teknoloji'nin ortaya çıktığı günden bu yana geldiği noktayı nasıl tanımlarsınız?

Rise Teknoloji olarak, her yıl büyümeye ve inovatif çözümler üretmeye devam ediyoruz. 2023 yılı bizim için özellikle yapay zekâ ürünlerimizin pazara sunulması ve global iş birliklerimizin genişlemesi açısından önemli bir yıl oldu. Gradia, Vorion ve Wizmo gibi AI çözümlerimiz, firmaların iş süreçlerini optimize etmelerinde büyük rol oynadı. 2024'ün ilk dokuz ayı ise yeni projeler ve iş birlikleri açısından oldukça verimli geçti. Hedeflerimize doğru hızla ilerliyoruz ve ulusal pazarın yanı sıra uluslararası pazarlarda da varlık göstermeye devam ediyoruz.

Hem ulusal hem de uluslararası

pazarlar için belirlemiş olduğunuz stratejileri bizimle paylaşabilir misiniz?

Ulusal pazarda teknoloji, yapay zekâ ve bulut çözümleri sunmaya devam ederken, global pazarlarda da büyüme hedeflerimiz var. Amerika, Avrupa ve Orta Doğu pazarlarında yapay zekâ çözümlerimizi yaygınlaştırmak için stratejik adımlar atıyoruz. Özellikle, bulut modernizasyonu ve yapay zekâ uygulama geliştirme platformumuz Vorion ile bu pazarlarda rekabet avantajı elde etmeyi hedefliyoruz.

TİM-TEB Girişim Evi'nin desteklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

TİM-TEB Girişim Evi'nin sunduğu mentorluk ve networking olanakları, Rise Teknoloji'nin büyüme sürecine önemli katkılar sağladı. Bu destekler sayesinde hem yerel hem de global iş birliklerimizi güçlendirdik. Özellikle girişimcilik ekosistemindeki diğer oyuncularla olan etkileşimlerimiz ve aldığımız stratejik destekler, yapay zekâ çözümlerimizi daha geniş kitlelere ulaştırmamızda etkili oldu.

Çalışma sürecimizde her firmayı yakından tanımaya ve onların ihtiyaçlarına uygun çözümler üretmeye odaklanıyoruz. Partnerlerimiz de sunduğumuz teknolojik çözümlerin iş süreçlerini büyük ölçüde iyileştirdiğini ifade ediyor.

Furkan Yazıcı
Tumurly Kurucusu

Tumurly

Temiz Enerjiye Erişimi Mümkün Kılan Girişim

Türkiye'nin Girişimcileri 2024 Ödülü'nü kazanan girişimlerden biri olan Tumurly, rüzgâr türbinleri ve akıllı güneş sistemleriyle atmosfere salınan karbondioksit miktarını azaltarak küresel ısınma ve emisyon ile mücadeleye katkıda bulunuyor.

Sürdürülebilir enerji çözümleriyle atmosfere salınan karbondioksit miktarını azaltan Tumurly'nin kuruluş hikâyesini dinleyebilir miyiz?

Tumurly'yi 2018 yılında, TÜ-BİTAK desteği ile yenilenebilir enerji teknolojilerinin bireysel kullanım alanlarında istenilen ölçüde kullanılmaması sorununa çözüm bulmak amacıyla İTÜ ARI Teknokent'te kurdum. Bu süreçte taşınabilir, kolay kurulabilir ve akıllı teknolojilerle donatılmış güneş sistemleri ve küçük ölçekli rüzgâr türbinleri geliştirmeye ve üretmeye odaklandık. Amacımız hem bireylerin hem de kurumların kendi enerji ihtiyaçlarını çevre dostu ve sürdürülebilir yöntemlerle karşılamalarını sağlamak, bu sayede atmosfere salınan karbondioksit miktarını azaltarak küresel ısınma ve emisyon ile mücadeleye katkıda bulunmaktı. Geliştirmekte ve üretmekte olduğumuz küçük ölçekli rüzgâr türbinlerimiz ve akıllı güneş sistemlerimiz ile herkesin temiz enerjiye erişimini mümkün kılmayı ve daha yaşanabilir bir gelecek yaratmayı hedefliyoruz.

Rüzgâr türbinlerinizle daha sürdürülebilir bir enerji sistemini teşvik ediyorsunuz. Sizce yeşil dönüşüm konusunda rüzgâr enerjisi nasıl bir yerde konumlanıyor? Türkiye'de bu

alana yaklaşımı nasıl değerlendirirsiniz?

Rüzgâr enerjisi, yeşil dönüşümde kritik bir yere sahip çünkü sıfır karbon salımla temiz enerji sağlıyor. Rüzgâr türbinlerimiz, bireylerin ve kurumların kendi enerjilerini üretmek için sürdürülebilirliğe katkıda bulunmalarını mümkün kılıyor. Türkiye'nin kara ve deniz rüzgâr enerjisi kapasitesi yaklaşık 150 gigavat olmasına rağmen mevcut kurulu rüzgâr gücü sadece 13 gigavat seviyesinde. Bu durum, değerlendirilmeyi bekleyen çok büyük bir potansiyele işaret ediyor. Bireysel ve küçük ölçekli çözümlerin desteklenmesi bu potansiyelin tam anlamıyla kullanılabilmesi için önemli. Tumurly olarak, yenilikçi türbinlerimizle Türkiye'de daha fazla kişinin temiz enerjiye erişimine katkı sağlıyoruz.

Yeşil dönüşüm uygulamalarının arttığı yeni dünyada Tumurly için sürdürülebilirlik ne ifade ediyor, bu konu özelinde neler yapıyorsunuz?

Küresel emisyonların arttığı ve dünyamızın her geçen gün daha fazla kirlendiği bu dönemde, fosil yakıtlı enerji kaynaklarından kurtulmak ve yaşanabilir bir gelecek sağlamak adına yeşil dönüşüm büyük bir önem taşıyor. Yeni dünyada sürdürülebilirlik bizim için sadece bir hedef değil,

aynı zamanda yenilikçi ve çağdaş bir yaşam biçimini temsil ediyor. Tumurly olarak sürdürülebilirliği; çevre dostu ürünler geliştirerek ve karbon ayak izini en aza indirmeye odaklanarak hayata geçiriyoruz. Ürünlerimiz ile bireylerin ve kurumların yenilenebilir elektrik enerjisine kolayca erişimini sağlıyoruz.

Misyonumuz, yenilenebilir enerji kaynaklarını demokratikleştirerek herkesin evinde en verimli şekilde elektrik enerjisi üretebilmesini mümkün kılmak. Bu sayede kullanıcılarımız, kendi elektrik enerjilerini üretiyor. Özellikle taşınabilir ve akıllı teknolojilerle donatılmış güneş sistemlerimiz ve yüksek verimli rüzgâr türbinlerimiz, 42 ülkede kullanıcılarımızın sıfır emisyonlu elektrik enerjisi üretmelerine katkı sağlıyor. Küçük ölçekli rüzgâr türbinleri ve akıllı güneş sistemlerinin yanı sıra yeşil hidrojen uygulamaları konusunda da teknoloji geliştiriyoruz. Almanya, Ürdün ve şu sıralar Birleşik Krallık'ta kurmakta olduğumuz firmalarla, yenilenebilir enerji çözümlerimizi daha geniş bir coğrafyaya yaymayı ve yeşil dönüşüme global ölçekte katkı sunmayı hedefliyoruz.

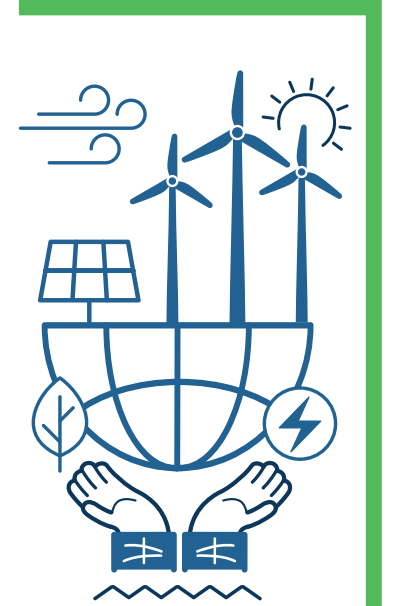
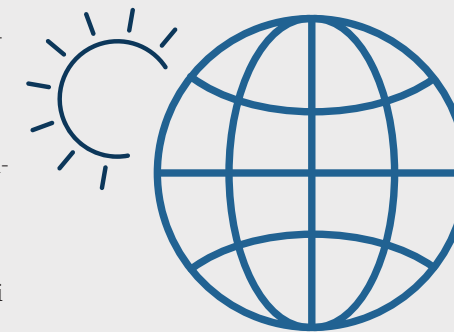
Girişiminizin iş yapış süreçleri nasıl ilerliyor? Çalıştığınız firmalarla nasıl bir yol izliyorsunuz?

Tumurly olarak iş süreçlerimizi şeffaflık, yenilikçilik ve yüksek kaliteye odaklanarak yürütüyoruz. Ürünlerimizin tasarım ve üretim aşamalarını TÜBİTAK projeleriyle geliştiriyor ve Türkiye'deki mühendislik deneyimimizle en yüksek standartlarda hayata geçiriyoruz. Üretimden satış sonrası hizmetlere kadar tüm süreçlerde sürdürülebilirliği ve müşteri memnuniyetini ön

planda tutuyoruz. Aynı zamanda bir AR-GE firması olarak son kullanıcıların ihtiyaçlarını yakından takip ediyor ve onların diledikleri yerde en uygun şekilde elektrik enerjisi üretmelerine olanak tanıyoruz. Bu sayede yenilikçi çözümlerimizle kullanıcılarımızın enerji bağımsızlığını destekliyoruz.

Türkiye'de girişimcilik ekosistemini nasıl değerlendiriyorsunuz? TİM TEB girişimleri hakkında ne söylersiniz?

Türkiye'de girişimcilik ekosistemi, son yıllarda önemli bir ivme kazandı. Yenilikçi fikirlerin desteklenmesi, girişimcilere sağlanan teşvikler ve yatırımcıların artan ilgisi, ekosistemin güçlenmesine katkı sağlıyor. Bu noktada TİM-TEB Girişim Evleri de girişimcilik ekosistemine büyük bir değer katıyor. Hem yeni kurulan girişimlere hem de teknolojik ürün ihraç eden büyük işletmelere hitap eden geniş bir hedef kitesine sahip. Genel ve sektöre özel sunduğu birçok programla girişimcilerin işlerini büyütmelerine, ulusal ve uluslararası başarılar elde etmelerine destek oluyor. Bu kapsamlı ve çok yönlü yaklaşımın, girişimcilerin ihtiyaçlarına uygun çözümler sunarak onların rekabet gücünü artırmak açısından son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

HEDEF VE BAŞARILAR

2023 ve 2024 yılları, ekonomik ve finansal zorluklara rağmen Tumurly için büyüme ve genişleme yılı oldu. İngiltere, Almanya ve Ürdün'de yeni firmalar kurarak global varlığımızı güçlendirdik. Küçük ölçekli rüzgâr türbinleri ve taşınabilir güneş sistemlerimizle hem bireysel hem de kurumsal müşterilere yenilikçi çözümler sunduk. AR-GE çalışmalarımızla enerji verimliliğini artıran teknolojiler geliştirirken sürdürülebilirlik odaklı büyümemiz devam etti. Yılın kalan kısmında ise İngiltere pazarındaki payımızı artırmayı, yeşil hidrojen alanında yeni yatırımlar yapmayı ve daha geniş kitlelere ulaşmayı hedefliyoruz. 2024'ün geri kalanında, daha fazla insanın temiz enerjiye erişimini sağlamaya odaklanacağız.

Orta Vadeli Program'da (OVP 2025-2027) İGE'nin Rolü

İhracatçılar için kefalet yükünün azaltılacağına ilişkin olarak İGE'nin OVP'de yer alması, İGE'nin ülkemiz ekonomik kalkınma stratejisinde oynadığı rolün önemini bir kez daha tescil ediyor.

İGE Genel Müdürü Fatih Tuğrul Topaç, Türkiye Innovation Week stratejik partneri olarak plaketi Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz'ın elinden aldı.

5 Eylül 2024 tarihli ve 32653 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Orta Vadeli Program (OVP 2025-2027) ile İhracatın finansmanında, ihracatçıların rekabet güçlerinin ve dayanıklılıklarının artırılmasını teminen, uygun koşullarda finansmana erişimlerinin sağlanması önceliklendiriliyor. Özellikle yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm odağında ihracatta finansman imkânlarının geliştirilmesi, ihracata yönelik destek mekanizmalarının etkin bir şekilde kullanılması yoluyla, sürdürülebilir ve yüksek katma değerli ihracat potansiyeli yükseltilecek. Bu kapsamda

İGE'nin ihracatçılar için kefalet yükünün azaltılmasına ilişkin olarak OVP'de yer alması, İGE'nin ülkemiz ekonomik kalkınma stratejisinde oynadığı rolün önemini bir kez daha tescil ediyor.

TCMB'NİN REESKONT KREDİSİ UYGULAMASI DEĞİŞİKLİKLERİ VE İGE MUAFİYETLERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 08.10.2024 tarihinde "İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı"nda değişikliğe gidilerek, ihracatın finansmanını destekleyici dü-

zenlemeler yapıldı. Bu kapsamda İGE kefaletiyle kullanılacak reeskont kredileri de uygulama talimatında yer alan kriterler açısından muafiyet kapsamına alındı. 13 Ocak 2025'e kadar kullanılacak reeskont kredilerinde, İGE kefaletinin sağlanması koşuluyla net ihracatçı kriteri aranmaksızın reeskont kredisi kullanılabilecek imkânı tanınıyor. Bununla beraber güncellenen uygulama talimatıyla bankalara, 13 Ocak 2025'ten sonra uygulamaya alınacak "ihracatçı skoru" hesaplama zorunluluğu getirildi. Bankaların kullanacağı reeskont kredilerinde İGE kefaletinin bulunması durumunda

ise, bankalara skor hesaplamadan kredi kullandırma imkânı sağlanacak. Bu düzenlemeyle ihracatçıların finansmana erişim süreçleri, bankaların ise kredi değerlendirme süreçlerinde İGE, kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı bir rol üstlenecek.

TÜRKİYE INNOVATION WEEK 2024

İnovasyon ekosistemini geliştirmek, büyütme ve inovasyonun sürdürülebilirliğini güvence altına almak amacıyla T.C. Ticaret Bakanlığı destekleriyle, TİM'in evsahipliğinde 11. kez düzenlenen "Türkiye Innovation Week" bu yıl 10-11-12 Ekim tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

Türkiye'nin ve yakın coğrafyanın en büyük inovasyon buluşmasında İGE olarak standımızla yer aldık. Yanı sıra "Türk Tipi İnovasyon: Yerel Dinamiklerle Küresel Rekabet" panelinde Genel Müdürümüz Fatih Tuğrul Topaç panelist olarak yer aldı. Yine bu yıl da ihracatçılarla "MasterClass" etkinliğinde bir araya gelerek verimli bir etkinlik gerçekleştirdik. İGE olarak kuruluşumuzun üçüncü yılında, üçüncü kez Türkiye Innovation Week'in stratejik partnerleri arasında yer almaktan gurur duyuyoruz.

TCMB'nin Reeskont Kredisi Uygulaması değişiklikleri ile ihracatçıların finansmana erişimi ve bankaların kredi değerlendirme süreçlerinde İGE, kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı bir rol üstlenecek.

AB ve İsviçre ile Yürürlükte Olan Kümülasyona Norveç Eklendi

Türkiye ile Avrupa Birliği ve İsviçre arasında Gümrük Birliği ürünleri bakımından hâlihazırda yürürlükte olan anlaşmaya Norveç de eklendi.

1 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No: 2)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No: 8) ile Türkiye ile Avrupa Birliği ve İsviçre arasında Gümrük Birliği ürünleri bakımından hâlihazırda yürürlükte olan anlaşmaya Norveç eklendi. Buna göre Türkiye'ye getirilen menşeli ürünler için Kayıtlı İhracatçı Sistem (REX) üzerinden düzenlenen menşe beyanları, Türkiye'deki

kayıtlı ihracatçılarca düzenlenecek müfrez menşe beyanları ile değiştirilerek bu ürünlerin Norveç'e GTS tavizleri kapsamında ihraç edilmesi mümkün olacak. Aynı şekilde; menşeli eşyanın Norveç üzerinden müfrez menşe beyanı eşliğinde ülkemize ihracı da GTS tavizleri kapsamında yapılabilecek.

YENİ KURULACAK ŞİRKETLER REKABET KURUMU ÖDEMELERİNİ HTS ÜZERİNDEN DE YAPABİLECEK

1 Ekim 2024 tarihli Resmî Gaze-

te'de yer alan 4054 sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile yeni anonim ve limitet şirket kuruluşu ile sermaye artırımı işlemlerinde Rekabet Kurumuna yapılacak ödemelerin Harç Takip Sistemi (HTS) üzerinden de tahsil edilebilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Değişiklikle, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'nden (MERSİS) yapılan şirket kuruluşu ve sermaye artırımı hallerinde, tahsil işlemi MERSİS arayüzünü kullanarak, HTS üzerinden de yapılabilecek. Bu yolla banka ve kredi kartıyla yapılan tahsilatların Kurum hesabına aktarımı ve uygulamaya ilişkin diğer hususlar, ilgili tahsilat birimi ve TOBB arasında yapılacak protokolle belirlenecek.

KİRA ÖDEMELERİNDE UYGULANAN CEZALARDA DÜZENLEME YAPILDI

17 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No 328) ile kira ödemelerini banka ve PTT aracılığıyla yapmayıp, elden gerçekleştirenlere her bir tespit için kira tutarının yüzde 10'u oranında ceza kesilmesine karar verildi. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleriyle herhangi mükellefiyet kaydı bulunmayanların gerçekleştirdikleri iş yeri ve konut kiralama işlemlerine ilişkin yapılacak tahsilat ve ödemeler, bankalar veya PTT aracılığıyla gerçekleştirilecek. Kesilecek ceza tutarı 5 bin liradan az olamayacak.

Eski uygulamada bu, kira tutarının yüzde 5'i ve asgari 3 bin lira olarak uygulanmaktaydı. Ayrıca, kiracı, ödemenin elden yapıldığını, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde idareye bildirmesi hâlinde, kiracıya özel usulsüzlük cezası kesilmeyecek. Bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezası üst sınırı da 8 milyon 700 bin liradan

20 milyon liraya çıkarıldı.

7 BİN TL'İN ÜZERİNDEKİ ÖDEMELERİN BANKA ARACILIĞI İLE YAPILMASI ZORUNLU HÂLE GETİRİLDİ

18 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 572) ile 7 bin lirayı aşan tahsilat ve ödemelerin banka veya aracı finansal kurumlar üzerinden yapılması zorunlu hâle getirildi. Tebliğe göre mükellef olmayan kişiler de dahil olmak üzere, 7 bin lirayı aşan her türlü tahsilat ve ödeme işlemleri, mutlaka banka ya da finansal kurumlar aracılığıyla yapılacak. Tevşik zorunluluğuna uymayan taraflara ayrı ayrı ceza uygulanacak.

TİCARİ İŞLEMLERDE FATURA DÜZENLENMEDİĞİNDE KESİLECEK CEZALARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR BELİRLENDİ

19 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 571) ile Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen fiş, fatura, serbest meslek makbuzu gibi belgelerin bir takvim yılı içinde birden fazla kez verilmemesi veya alınmaması durumunda alıcıya ve satıcıya her bir tespit için artırımlı şekilde vergi cezası uygulanmasına karar verildi.

Örneğin, fatura düzenlememede asgari ceza tutarı birinci tespitte 10 bin lira iken, ikinci tespitte 20 bin lira, üçüncü tespitte 30 bin lira, dördüncü tespitte 40 bin lira, beşinci tespitte 50 bin lira, altıncı ve sonraki tespitlerde ise 100 bin liraya kadar çıkacak. Satıcı tarafından alıcıya Vergi Usul Kanunu'nda sayılan belgelerin dışında farklı bir belge verilir ve alıcı bu durumu beş iş günü içerisinde kendiliğinden vergi dairesine bildirirse alıcıya ceza kesilmeyecek fakat satıcıya

Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen fatura gibi belgelerin, bir takvim yılı içinde birden fazla kez verilmemesi veya alınmaması durumunda alıcıya ve satıcıya her bir tespit için artırımlı şekilde vergi cezası uygulanmasına karar verildi.

altı kat artırımlı ceza kesilecek.

DEPREMDEN ETKİLENEN DÖRT İL VE İKİ İLÇEDE YAPILANDIRMA BAŞVURU VE ÖDEME SÜRELERİ UZATILDI

4 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 7) ile "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" hükümlerinden yararlanmak için yapılacak başvuru ile taksit ödeme süreleri, mücbir sebep halinin sona erdiği tarih esas alınarak düzenlendi. Düzenlemeye göre mücbir sebep hâlinin 30 Kasım'a kadar devamına karar verilen dört il ve iki ilçedeki alacaklı idarelere borçlu olanlar, 7440 sayılı Kanun kapsamında başvurularını 28 Şubat 2025 Cuma gün sonuna kadar yapabilecek.

TIBBİ CİHAZ SEKTÖRÜNE DÖVİZLE SÖZLEŞME İSTİSNASI GETİRİLDİ

8 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32

Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024-32/70) ile tıbbi cihaz sektörüne dövizle sözleşme istisnası getirildi. Düzenlemeye göre, tıbbi cihaz yönetmeliği ile in vitro tanı amaçlı tıbbi cihaz yönetmelikleri uyarınca atanmış Türkiye'de yerleşik onaylanmış kuruluşlar, imalatçı firmalarla söz konusu yönetmelikler kapsamında akdettiği hizmet sözleşmeleri ve Türkiye'de yerleşik kişilerle yaptıkları iş sözleşmelerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapabilecekler.

MALEZYA MENŞELİ SONSUZ TRANSMİSYON KOLANLARI ÜRÜNLERİNE DAMPİNG ÖNLEMLERİ ALINDI

9 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/31) ile Malezya menşeli/çıkışlı "kesiti trapez şeklinde (v-kolanlar) olan (v-yivli olanlar hariç) sonsuz transmisyon kolanları" ithalatına yönelik olarak başlatılan soruşturmanın tamamlanması neticesinde alınan karar yürürlüğe konuldu.

Tebliğe göre, Çin menşeli "kesiti trapez şeklinde (v-kolanlar) olan (v-yivli olanlar hariç) sonsuz transmisyon kolanları" ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin, Malezya'da yerleşik Toyopower Manufacturing Sdn. Bhd. firmasının üretilen eşya hariç olmak üzere, Malezya menşeli/çıkışlı ürünler için de uygulanmasına karar verildi.

Buna göre, söz konusu ürün ithalatında kilogram başına 3,15 dolar dampinge karşı önlem uygulanacak. Söz konusu önlem kapsamında gümrük idareleri, belirlenen gümrük tarife istatistik pozisyonları altında yer alan ürünlerin ithalatında dampinge karşı kesin önlem uygulamaya devam edecek.

POLYESTER ELYAF İTHALATINDA KOTA VE TARİFE KONTENJANI DÜZENLEMESİ GETİRİLDİ

9 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ (No: 2024/8) ile polyester elyaf ithalatında geçerli olan korunma önleminde muafiyet sağlanması amacıyla açılan tarife kontenjanının kullanım usul ve esasları belirlendi. Tebliğe göre, 5503.20.00.00.00 GTİP'e sahip eşya için 16 bin 593 tonluk tarife kontenjanı açıldı. Her bir ülke veya gümrük bölgesi menşeli eşya için kontenjan limiti 5 bin 531 ton olacak. Başvurular elektronik imza ile Ticaret Bakanlığına yapılacak. Tarife kontenjanı "ilk gelen ilk alır" esasına göre dağıtılacak ve her ithal lisansı en fazla 15 ton içerebilecek.

NİTELİKLİ YABANCI İŞÇİYE ÇALIŞMA İZNI MUAFİYETİ ALTI AYDAN ÜÇ YILA UZATILDI

15 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Uluslararası İşgücü Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair

Yönetimlik ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeye göre, ekonomik, sosyo-kültürel ve teknolojik alanlar ile eğitim konularında Türkiye'ye önemli hizmet ve katkı sağlayabilecekleri ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca bildirilen yabancıların çalışma izninden muafiyeti altı aydan üç yıla çıkarıldı.

ORGANİK ARICILIK YAPANLARA KOVAN BAŞINA 50 LİRA DESTEK VERİLECEK

4 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Organik Arıcılık Yapan Yetiştiricilerin Desteklenmesine Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/32) ile organik arıcılık yapan yetiştiricilerin desteklenmesi kapsamındaki ödemeler için şartlar, başvuru yöntemi ile başvuru ve ödeme süreleri belirlendi. Destekleme ödemesine hak kazanan organik arılı kovanlar için kovan başına 50 lira ödeme yapılacak. Desteklemeden yararlanmak isteyen yetiştiriciler, 20 Aralık 2024'e kadar Organik Tarım Bilgi Sistemi'nde (OTBİS) kayıtlı oldukları il veya ilçe müdürlüklerine gerekli belgelerle başvuruda bulunabilecekler.

YAŞ ÇAY ÜRETİCİLERİNE FARK ÖDEMESİ DESTEĞİ GETİRİLDİ

9 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre Yaş Çay Üreticilerine 2024 Yılı Ürünü Yaş Çay Fark Ödemesi Desteği Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2024/34) ile tarım havzaları üretim ve destekleme modeli kapsamında faaliyet gösteren çay üreticilerine fark ödemesi desteği getirildi. Buna göre, ödeme yapılacak üreticiler ve ödeme miktarları da açıklandı. İlk defa 2024 yılı üretim sezonunda yaş çay yaprağı üreterek satışını yapan ruhsatlı üreticilere, kilogram başına 200 kuruş fark ödemesi desteği yapılacak. Üreticilere ayrıca, 2024 yılı yaş çay üretim sezonunda dekar

başına en fazla 2 bin 766 kilograma kadar yapılan çay satışına fark ödemesi desteği sağlanacak.

MISIR İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA KARAR VERİLDİ

10 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 9009) ile mısır ithalatına yıl sonuna kadar geçerli olmak üzere 1 milyon ton ürün için yüzde 5 gümrük vergili olarak tarife kontenjanı (kota) tanımlandı.

Mısır ithalatında tarife kontenjanı uygulanmasına ilişkin tebliğe göre, tarife kontenjanının dağıtım beyanname sırasına göre tahsis yöntemi ile yapılacak. Gümrük beyannamesinin tescili esnasında ilgili muafiyet kodunun seçilmesi suretiyle tarife kontenjanından yararlanılacağı beyan edilmesi başvuru niteliğinde olacak. Bir gümrük belgesi kapsamında en fazla 10 bin ton kota kullanılabilir.

METAL HURDA İTHALATINDA KONTROL ESASLARI BELİRLENDİ

10 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Gümrük Genel

Tebliğ (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 18) ile metal hurda olarak beyan edilen eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrasında kullanım veya teslimine yönelik yapılan beyanların tespit işlemlerine ilişkin raporların düzenlenmesi ile süreler, ibraz ve diğer usul ve esasları belirlendi.

Eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrası beyana uygun kullanım, teslim veya işleme konu edilip edilmediğinin tespiti yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu ile yapılacak.

JANTLARIN İTHALAT GÖZETİM UYGULAMASINDA DÜZENLEME YAPILDI

10 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008/4) ile gözetim uygulamasındaki muafiyet düzenlendi.

8708.70.50.00.13 GTIP kodlu jantlar için gözetim uygulamasında brüt 50 kilogram veya daha az miktarda yapılacak olan ithalat, CIF kıymetine bakılmaksızın gözetim uygulamasında muaf iken yapılan düzenleme ile antrepo beyanname, taşıma senedi, özet beyan veya TIR Karnesi kapsamında belirli bir GTİP'ten 10 adet veya daha az malzeme ithal edildiğinde, gözetim belgesi talep edilmeyecek.

Eylül 2024

Tarım Bülteni

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Eylül 2023	Eylül 2024	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.162.289	966.824	-%16,8
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	679.546	661.819	-%2,6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	294.295	331.070	%12,5
Meyve Sebze Mamulleri	218.654	228.388	%4,5
Yaş Meyve ve Sebze	244.101	268.765	%10,1
Fındık ve Mamulleri	151.342	196.037	%29,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	134.642	198.228	%47,2
Tütün	80.259	77.069	-%4,0
Zeytin ve Zeytinyağı	53.857	56.123	%4,2
Süs Bitkileri ve Mamulleri	6.531	7.638	-%16,9

Dünyadan Tarım Haberleri

Süpermarketlerde Yerel Tarım Denemeleri Yapıldı

İsveçli SweGreen şirketi, süpermarketlerin içinde hidropo-nik yöntemle meyve ve sebze yetiştirmeye başladı. Bu çevre dostu çözüm, su kıtlığı ve tarım arazisi eksikliği gibi sorunlara yanıt veriyor. Her yetiştirme platformu, üç hektar tarım arazisi kadar gıda üretebiliyor. Müşteriler, yeşilliklerin büyümesini izleyip doğrudan raflardan alabiliyor. SweGreen'in hidroponik yöntemi, bitkilerin toprak olmadan, su içinde taş yünü parçalarıyla yetiştirilmesini sağlıyor. Her yetiştirme platformu, üç hektar tarım arazisi kadar gıda üretebiliyor. Bu yöntemle yerel olarak yeşilliklerin yetiştirilmesi, taşıma emisyonlarını azaltarak ürünlerin raf ömrünü uzatıyor ve tadını iyileştiriyor. Şirket, marul, dereotu, nane gibi 100'den fazla bitki türü yetiştiriyor ve mikro yeşillikler ile meyve veren bitkileri de deniyor. Bu uygulama, tarımda sürdürülebilirliği artırmayı hedefliyor.

Mavi Dil Aşuları Birleşik Krallık'ta Kullanıma Sunuldu

Birleşik Krallık'ta sığır ve koyun yetiştiricileri, mavi dil hastalığına

karşı aşılama imkânına kavuştu. Ülkede acil kullanım onayı alan üç farklı aşı, sınırlı bölgelerde (RZ) kullanılmak üzere lisanslandırıldı. Yüksek riskli alanlarda bulunmayan hayvancılık sahipleri, aşı kullanmak için özel lisans başvurusu yapabiliyor. Aşılar, koyunlar için tek doz, sığırlar için ise üç hafta arayla iki doz şeklinde uygulanacak. Ancak bu aşuların virüsü tamamen önlemediği, yalnızca şiddetli belirtileri ve ölümleri engellediği belirtiliyor. Aşının hamile inekler ve koyunlar için güvenli olduğu, erkek üreme hayvanları için ise güvenliğinin belirsiz olduğu aktarılmakta. DEFRA (Çevre, Gıda ve Köy İşleri Dairesi Başkanlığı), doğu İngiltere'deki RZ sınırına yakın onaylı vakalar nedeniyle RZ'yi genişletti. Uzmanlar, çiftçilerin aşılamanın avantaj ve dezavantajlarını veterinerleriyle değerlendirmeleri gerektiğini vurguladı. Çiftçilerin, mevcut vaka sayısının artışı ve iklim koşullarını göz önünde bulundurarak aşılama dikkate almaları önerildi.

FAO'dan Acil La Niña Uyarısı

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), 2024 sonbaharında beklenen La Niña iklim olayına

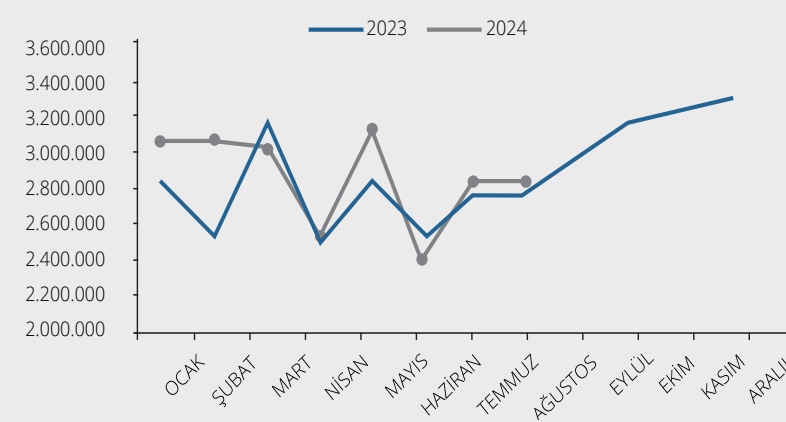
karşı acil küresel eylem çağrısında bulundu. La Niña, Orta ve Doğu Pasifik sularının soğumasıyla ortaya çıkan ve küresel hava düzenlerini etkileyen bir iklim fenomeni olarak son yıllarda tehlike arz ediyor. Her 2 ila 7 yılda bir görülen bu olay, genellikle kuraklık ve aşırı yağış gibi aşırı hava koşullarına yol açarak tarım ve gıda güvenliği için ciddi tehditler oluşturur. 2023-2024 El Niño'nun ardından gelen bu uyarı, özellikle savunmasız çiftçiler ve kırsal topluluklar için erken müdahale planlarını içeriyor. FAO, 282 milyon insanın akut gıda güvensizliğiyle karşı karşıya kalabileceğini belirtti.

Birleşik Krallık'ta Çiftçilik, En Tehlikeli Meslek Olarak Belirlendi

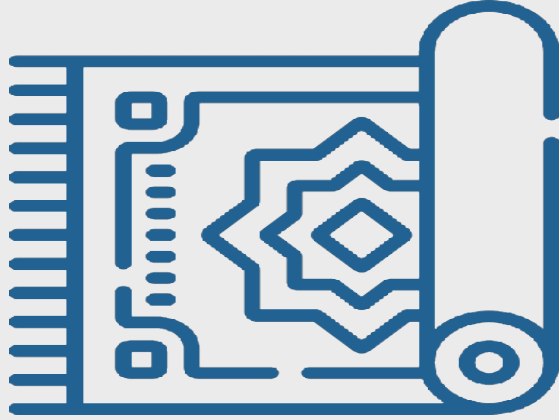
Birleşik Krallık Sağlık ve Güvenlik Yöneticisi (HSE) tarafından yayımlanan verilere göre çiftçilik 2023/24 döneminde en tehlikeli meslek olarak öne çıktı. Bu dönemde çiftliklerde 35 ölüm meydana geldi. Bu ölümlerden dördü kamuya açık alanlarda yaşandı ve iki çocuk hayatını kaybetti. Ayrıca çiftlik işçilerinin ölüm oranı bir önceki yıla göre artarak 23'e yükseldi. Tarım sektörü, iş gücünün yalnızca yüzde 1'ini oluştursa da iş kazası ölümlerinin yüzde 20'si bu sektörde gerçekleşiyor.

Sigorta şirketi NFU Mutual, çiftliklerde 937 kazanın sigorta talebi oluşturduğunu ve bu kazalar için toplamda 68 milyon sterlinin üzerinde talep alındığını açıkladı. HSE ise çiftlik denetimlerini durdurup mesleki sağlık konularına odaklanacağını duyurdu. HSE Tarım Birimi Başkanı Sue Thompson, çiftçileri güvenlik risklerini daha iyi yönetmeye çağırarak sektörde acil bir kültürel değişim ihtiyacına dikkat çekti.

AYLAR BAZINDA TARIM İHRACATI

Anadolu'nun Hazinesi El Halıcılığı İhracatla Büyüyecek

Dünyanın en büyük halı üreticilerinden ve ihracatçılarından olan Türkiye, bu toprakların en büyük kültür hazinelerinden olan el halıcılığını dünyaya sahnesine daha fazla çıkarmak için harekete geçiyor. Bu kapsamda, İstanbul Halı İhracatçıları Birliği (İHİB), yaklaşık 200 yıllık bir tarihi olan Hereke halılarının dokunduğu yer olan Hereke'ye bir tanım gezisi düzenledi. İnce işçilik ve yüksek kalitesi ile dünyada çok önemli bir yere sahip olan Hereke halılarının dokunduğu atölyeler basın mensuplarına ve katılımcılara tanıtılırken, 1943 yılında kurulan Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası'na da bir ziyaret gerçekleştirildi. Dünyada halı denilince ilk akla gelen ülkelerden birinin Türkiye olduğunu söyleyen İHİB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hayri Diler, "Türkiye olarak 123 ülkeye el halısı ihracatı yapıyoruz. Hereke halıları ise yüzyıllardır sanat ve zanaatı bir araya getirerek ülkemizin kültürel mirasını yaşatıyor. Geleneksel dokuma teknikleri ve yaratıcı desenleriyle ülkemizin el sanatları mirasını gelecek nesillere taşıyan Hereke'de bin bir emekle ve özel tekniklerle dokunan halıların, hak ettiği değer üzerinden dünyaya yayılmasını sağlamayı amaçlıyoruz." dedi.

"Ülkemizin el sanatları mirasını gelecek nesillere taşıyan Hereke'de özel tekniklerle dokunan halıların, hak ettiği değer üzerinden dünyaya yayılmasını sağlamayı amaçlıyoruz."

Hereke halılarının dokunduğu yer olan Hereke'ye bir tanım gezisi düzenledi. İnce işçilik ve yüksek kalitesi ile dünyada çok önemli bir yere sahip olan Hereke halılarının dokunduğu atölyeler basın mensuplarına ve katılımcılara tanıtılırken, 1943 yılında kurulan Hereke Halı ve İpekli Dokuma Fabrikası'na da bir ziyaret gerçekleştirildi. Dünyada halı denilince ilk akla gelen ülkelerden birinin Türkiye olduğunu söyleyen İHİB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hayri Diler, "Türkiye olarak 123 ülkeye el halısı ihracatı yapıyoruz. Hereke halıları ise yüzyıllardır sanat ve zanaatı bir araya getirerek ülkemizin kültürel mirasını yaşatıyor. Geleneksel dokuma teknikleri ve yaratıcı desenleriyle ülkemizin el sanatları mirasını gelecek nesillere taşıyan Hereke'de bin bir emekle ve özel tekniklerle dokunan halıların, hak ettiği değer üzerinden dünyaya yayılmasını sağlamayı amaçlıyoruz. Türk halıcılığını küresel pazarda en güzel şekilde temsil eden Hereke'deki halıcılığın gelişmesini çok önemsiyoruz ve bu konuda elimizden geleni yapmaya hazırız." dedi.

Kozmetik Sektörü Danimarka'da Bir Araya Geldi

Kimya sektörünün ihracatına katkı sağlamak amacıyla pek çok faaliyet gerçekleştiren İKMİB, kozmetik ve temizlik ürünleri sektörüne yönelik 13-16 Ekim 2024 tarihleri arasında ECRM

Kopenhag Kozmetik Sektörel Ticaret Heyeti'ni gerçekleştirdi. Danimarka'ya düzenlenen Sektörel Ticaret Heyeti'ne Türk kozmetik ve temizlik ürünleri sektöründen 13 firma katıldı.

Etkinlik boyunca, Türk firmaları tarafından cilt bakım ürünleri, kişisel bakım ürünleri, sabun ve ıslak mendil, bebek bakım ürünleri gibi markalı veya Private Label ürünler alıcıların beğenisine sunuldu. İki gün süren organizasyon kapsamında aralarında Watson, Carrefour, Rossman gibi büyük alıcı ve mağaza zincirlerinin yer aldığı ABD, Danimarka ve çevre ülkelerden yaklaşık 75 civarında satın almacı firmayla 478 ikili iş görüşmesi gerçekleştirildi.

Danimarka'ya düzenlenen Sektörel Ticaret Heyeti'ne Türk kozmetik ve temizlik ürünleri sektöründen 13 firma katıldı.

Fındık İhracatında Artış Trendi Sürüyor

2024 yılının Ocak-Ekim döneminde Türkiye'den gerçekleştirilen fındık ihracatı 254 bin 174 tona ulaşarak karşılığında 2,6 milyar dolar döviz girdisi elde edildi. Söz konusu ihracat gerçekleştirmeleri bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında fındık ihracatı, miktar bazında yüzde 14, değerde ise yüzde 46 oranında artış sağladı. Konu hakkında değerlendirmelerde bulunan Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği (DKİB) Fındık ve Fındık Mamulleri Sektör Komitesi Başkan Yardımcısı Sebahattin Arslantürk, 10 aylık dönemde ülkemizden 125 farklı ülkeye ihracat yapıldığını belirtti ve en çok ihracat yapılan ilk beş ülkenin sırasıyla Almanya, İtalya, Polonya, Fransa ve Çin olduğunu ifade etti.

10 aylık dönemde Türkiye'den gerçekleştirilen fındık ihracatı 254 bin 174 tona ulaşarak karşılığında 2,6 milyar dolar döviz girdisi elde edildi.

Eylül ayında başlayan fındık ihracat sezonunun çok iyi bir açılış yaptığına da değinen Arslantürk, sezonun henüz ikinci ayında 64 bin 856 ton fındık ihracatı yapıldığını ve karşılığında 518,2 milyon dolarlık döviz girdisi sağlandığını açıkladı. Gerçekleştirilen ihracatta; önceki yılın aynı ayı ile kıyaslandığında miktar bazında yüzde 20 değer bazında ise yüzde 46 oranında bir artış yaşandığını belirtti.

Makarna İhracatında Hedef 1 Milyar Dolar

Türkiye, 2024 yılının dokuz aylık diliminde makarna ihracatını yüzde 9'luk artışla 606 milyon dolardan 659 milyon dolara taşıdı ve dünya ikinci-liğindeki yerini sağlamlaştırdı. Türkiye'nin makarna ihracatında Somali 93 milyon dolarlık tutarla ilk sırada yer alırken, Venezuela 70 milyon dolarlık Türk makarnası talep etti. Gana'ya yapılan makarna ihracatı yüzde 80'lik artışla 55 milyon dolar olurken, Japonya 54,5 milyon dolarlık

Türk makarnası olarak listede dördüncü sıranın sahibi oldu.

Türkiye'nin 2024 yılının ocak-eylül döneminde 155 ülkenin sofralarına makarna sunduğu bilgisini veren Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamul-

leri İhracatçıları Birliği Başkanı Muhammet Öztürk, Türkiye'nin 2025 yılında makarna ihracatında 1 milyar doları aşabilecek potansiyele sahip olduğunu paylaştı. Türkiye'nin makarna ihracatı son beş yılda yüzde 41'lik artışla 577 milyon dolardan 813 milyon dolara çıktığının altını çizen Öztürk, "Makarnada benzer seyri koruyarak önümüzdeki beş yıllık vadede 1,2 milyar dolarlık ihracat hacmine ulaşabiliriz. Avrupa'dan Uzak Doğu'ya, Amerika'dan Afrika'ya dünyanın dört bir tarafında güçlü bir şekilde yerimizi alıyoruz. Makarna sektörümüzün ihracat pazarlarındaki çeşitlilik bizleri hedeflere ulaşma konusunda cesaretlendiriyor." dedi.

Türkiye'nin makarna ihracatında Somali 93 milyon dolarlık tutarla ilk sırada yer alırken, Venezuela 70 milyon dolarlık Türk makarnası talep etti.

Georg Baselitz: Son On Yıl Sergi

Mekân:
Sakıp Sabancı Müzesi

Saat:
10.00-18.00

Çağdaş Sanatın Örnekleri

Alman sanatına yeni bir kimlik kazandıran Georg Baselitz'in eserleri, Almanya'nın kolektif travması ve Nazi döneminin toplumsal bellekte bıraktığı derin yaralar tarafından şekilleniyor. Sanatçının "baş aşığı" kompozisyon tekniği ile yaptığı tablolar, serginin neredeyse tamamını oluşturuyor. Sergi, sanatçının çalışmalarında yıllar içinde belirginleşen, kararlı motiflerden oluşuyor. Sergi, Baselitz'in son on yıldaki yaratıcı sürecine dair derinlikli bir bakış sunarken geçmişle bağlantısını sürdürüyor ve sürekli yenilik peşinde koşan ruhunu ortaya koyuyor.

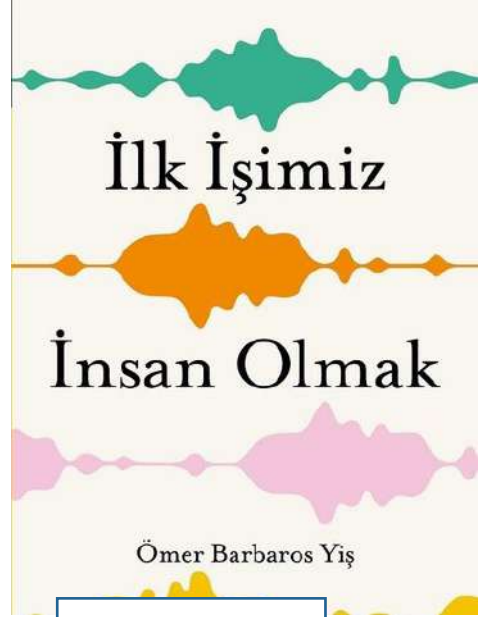
Leonardo da Vinci Sergisi

Mekân:
Lale Müzesi

Saat:
10.00-20.00

Rönesans Dehasının Eserleri

Leonardo da Vinci hakkında bugüne kadar açılmış en kapsamlı sergide, da Vinci'nin 100'den fazla icat modeli yer alıyor. Bu koleksiyon, da Vinci'nin hayatı ve çalışmalarının modern dünyadaki etkisini gözler önüne seriyor. Sadece bir sanatçı değil, aynı zamanda bir bilim insanı ve mucit olarak nasıl evrensel bir miras bıraktığını kanıtlayan sergi, Leonardo Da Vinci tarafından Rönesans döneminde tasarlanan 100 yenilikçi icadın modeli ile 130 belge, kod ve reproduksiyonunu görme imkânı sunuyor.

İlk İşimiz İnsan Olmak Ömer Barbaros Yiş

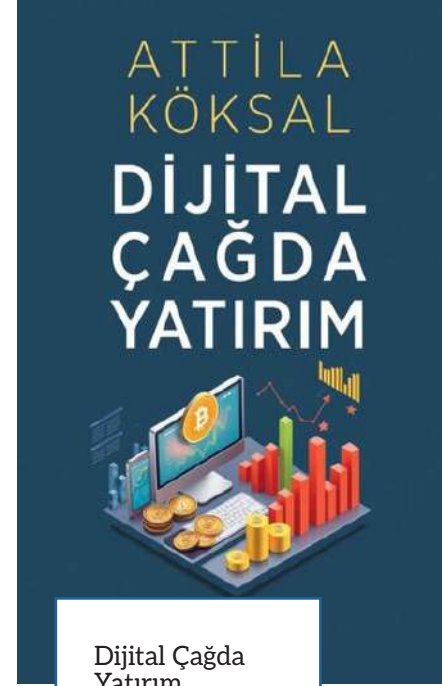
Sayfa Sayısı:
88

İlk Baskı Yılı:
2024

Yayınevi:
Destek Yayınları

İş Hayatında Karakterin Önemi

Çalıştığınız yerde gülümsemek, espri yapmak, hiyerarşiden biraz uzaklaşmak sizi ciddiye almaz. Aksine insan olduğunuzu gösterir. Ne yazık ki bazen bunu unutuyoruz. Koltuğumuzu, unvanımızı o kadar çok seviyoruz ki adaletsizlikleri görmezden gelebiliyoruz. Başarmak için kalp kırmaktan, hak yemekten geri durmuyoruz. Halbuki iş hayatında huzurun anahtarı vicdanlı olabilmekte. İşte bu yüzden ilk işimiz insan olmak.

Dijital Çağda Yatırım Atilla Köksal

Sayfa Sayısı:
376

İlk Baskı Yılı:
2024

Yayınevi:
Remzi Kitabevi

Finans Hakkında Her Şey...

Dijitalleşmenin hızla artan etkisiyle birlikte finansal ürünler de artık daha çeşitli ve ulaşılması kolay hâle geldi. Finansal okuryazarlık ise bireylerin parasal kararlarını bilinçli ve güvenli bir şekilde alabilmeleri için kritik bir öneme sahip. Tüm bu süreçler, ister istemez dijital okuryazarlık gibi bir başka olguyu da beraberinde getiriyor. Güncel finansal okuryazarlık konularının dijital çağın dinamikleriyle harmanlandığı kitapta yazar, finansal bilgilerini sade ve anlaşılır bir dille sunuyor. Ayrıca yatırımları yönetmenin aslında riskin yönetimi olduğuna dikkat çekiyor.

1923 Müzikal Tiyatro

Yöneten:
Mehmet Ergen, Lerzan Pamir

Oyuncular:
Kerem Alişık, Özge Özder, Ece Dizdar

Mekân:
Zorlu Performans Sanatları Merkezi

Cumhuriyetin Kahramanları Anısına

Cumhuriyetimizin 100. yılında, günümüzden tarihe uzanan büyüleyici bir müzikal yolculuk. Bandırma'yı sarsan dalgardan Meclis'in açılışına, Büyük Taarruz'dan Cumhuriyet'in ilanına uzanan; genç, yaşlı, çocuk, kadın ve erkek nice isimsiz Cumhuriyet kahramanının yarattığı Milli Mücadele serüveni, müzik, dans, muhteşem sahne tasarımı ve multimedya şovunu eşliğinde izleyicilerle buluşuyor. 100 kişilik dev kadronun yer aldığı müzikal tiyatro, 10 Kasım'da Zorlu PSM'de tiyatroseverlerle buluşacak.

The Redemption of Thomas Shelby Müzikal

Yönetmen:
Benoit Swan Pouffer'in

Mekân:
Zorlu Performans Sanatları Merkezi

Shelby Ailesinin Heyecanlı Hikâyesi

Televizyon dizisi Peaky Blinders'in yaratıcısı Steven Knight tarafından sahneye uyarlanan Peaky Blinders: The Redemption of Thomas Shelby, dünyanın en ünlü sokak çetesinin sürükleyici hikâyesini sahneye taşıyor. 1920'lerin sanayileşen İngiltere'sinde geçen müzikal boyunca, özel bestelenen müzikler canlı orkestra tarafından seslendiriliyor. Kapalı gişe turnesinin ardından İstanbul'da sevenleriyle buluşacak olan müzikal, 21-24 Kasım aralığında Zorlu PSM'de izlenebilecek.

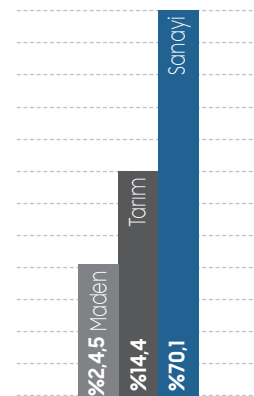
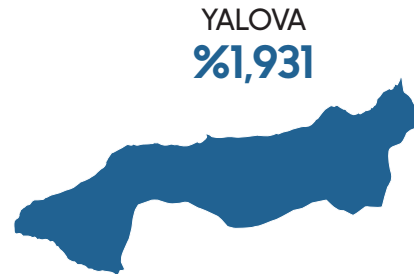

İhracat Rakamları (ÖTS)

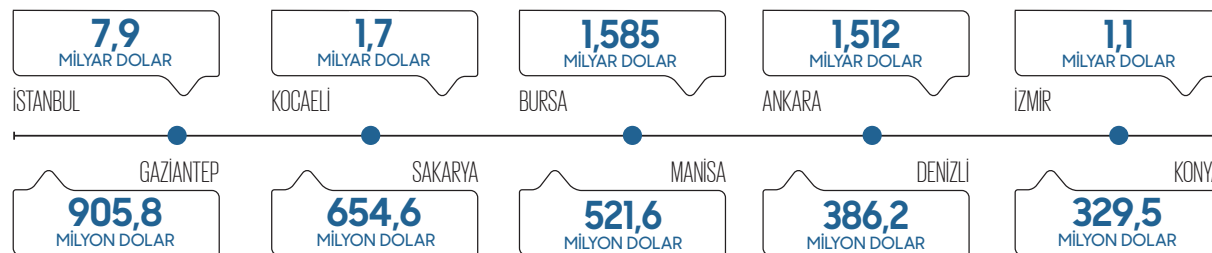
2024 Yılı Ekim Ayı İhracatı
23,6 Milyar Dolar Oldu.10 Aylık İhracat
216,4 Milyar Dolar Oldu.Önceki Yılın Ocak- Ekim
Dönemine Göre İhracat
%3,2 Arttı.10 Aylık Dönemde Dış Ticaret
Açığı Yüzde 30,4 Azaldı.

En Fazla İhracat Yapılan 10 Ülke

2024 yılı Ekim ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1,6 milyar dolarla Almanya oldu. Almanya'yı 1,3 milyar dolarla ABD ve 1,1 milyar dolarla Birleşik Krallık izledi.

Alt Üretim Gruplarının 2024 Yılı
Ekim Ayında İhracattan Aldığı PayAna Üretim Gruplarının
2024 Yılı Ekim Ayında
İhracattan Aldığı Pay2024 Yılı Ekim Ayında İl
Bazında En Dikkat Çeken
İhracat Artışı

İllere Göre 2024 Yılı Ekim Ayı İhracat Dağılımı

Sektörel Bazda İhracat Rakamları -1,000 \$

SEKTÖRLER	2023	1-31 EKİM			1 OCAK - 31 EKİM			Pay(24) (%)
		2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)	2023	2024	Değişim ('24/'23)	
I. TARIM	3.217.130	3.393.918	5,5	14,4	28.416.250	29.500.152	3,8	13,6
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.249.306	2.335.746	3,8	9,9	18.926.370	19.814.364	4,7	9,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.185.764	1.044.473	-11,9	4,4	10.043.579	9.740.315	-3,0	4,5
Yaş Meyve ve Sebze	311.948	289.508	-7,2	1,2	2.606.062	2.692.095	3,3	1,2
Meyve Sebze Mamulleri	238.822	277.996	16,4	1,2	1.937.216	2.238.498	15,6	1,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	183.336	238.297	30,0	1,0	1.257.505	1.486.273	18,2	0,7
Fındık ve Mamulleri	204.690	322.722	57,7	1,4	1.411.988	2.061.707	46,0	1,0
Zeytin ve Zeytinyağı	41.786	60.643	45,1	0,3	769.424	668.256	-13,1	0,3
Tütün	75.328	91.154	21,0	0,4	786.617	810.704	3,1	0,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	7.632	10.953	43,5	0,0	113.980	116.518	2,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	291.711	367.179	25,9	1,6	2.872.968	3.168.328	10,3	1,5
Sü Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	291.711	367.179	25,9	1,6	2.872.968	3.168.328	10,3	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	676.113	690.992	2,2	2,9	6.616.912	6.517.460	-1,5	3,0
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	676.113	690.992	2,2	2,9	6.616.912	6.517.460	-1,5	3,0
II. SANAYİ	15.769.739	16.547.453	4,9	70,1	148.767.819	152.091.936	2,2	70,3
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.248.517	1.250.171	0,1	5,3	11.835.565	11.523.438	-2,6	5,3
Tekstil ve Hammaddeleri	839.335	842.818	0,4	3,6	7.987.021	7.862.524	-1,6	3,6
Deri ve Deri Mamulleri	134.581	132.783	-1,3	0,6	1.619.142	1.300.182	-19,7	0,6
Halı	274.601	274.570	0,0	1,2	2.229.401	2.360.731	5,9	1,1
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	2.685.529	2.465.588	-8,2	10,4	24.946.235	25.618.240	2,7	11,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.685.529	2.465.588	-8,2	10,4	24.946.235	25.618.240	2,7	11,8
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.835.692	12.831.694	8,4	54,3	111.986.019	114.950.258	2,6	53,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.492.993	1.575.535	5,5	6,7	16.364.713	15.177.874	-7,3	7,0
Otomotiv Endüstrisi	3.077.709	3.581.928	16,4	15,2	28.652.177	30.511.079	6,5	14,1
Gemi, Yat ve Hizmetleri	96.964	172.868	78,3	0,7	1.458.448	1.538.344	5,5	0,7
Elektrik ve Elektronik	1.409.243	1.553.324	10,2	6,6	13.385.585	13.755.642	2,8	6,4
Makine ve Aksamları	995.158	997.399	0,2	4,2	9.321.941	9.282.270	-0,4	4,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	970.025	1.121.478	15,6	4,7	10.541.488	10.405.590	-1,3	4,8
Çelik	1.315.201	1.258.649	-4,3	5,3	12.349.115	13.463.288	9,0	6,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	363.949	365.703	0,5	1,5	3.901.770	3.628.884	-7,0	1,7
Mücevher	994.061	753.928	-24,2	3,2	5.703.172	6.149.148	7,8	2,8
Savunma ve Havacılık Sanayii	509.919	820.884	61,0	3,5	4.344.600	5.125.158	18,0	2,4
İklimlendirme Sanayii	610.469	629.999	3,2	2,7	5.963.011	5.912.981	-0,8	2,7
III. MADENCİLİK	498.694	567.367	13,8	2,4	4.756.828	4.990.940	4,9	2,3
Madencilik Ürünleri	498.694	567.367	13,8	2,4	4.756.828	4.990.940	4,9	2,3
TOPLAM (TİM*)	19.485.564	20.508.738	5,3	86,8	181.940.898	186.583.662	2,6	86,2
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	3.318.977	3.110.812	-6,3	13,2	27.727.751	29.799.643	7,5	13,8
GENEL İHRACAT TOPLAMI	22.804.541	23.619.550	3,6	100,0	209.668.648	216.383.305	3,2	100,0

<p>Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Limonluk Mah. Vali Hüseyin Aksoy Cad. No: 4 Yenisehir/Mersin Tel: 0 324 325 37 37 Faks: 0 324 325 41 42 E-Posta: akib@akib.org.tr Web Adresi: www.akib.org.tr Genel Sekreter: Mehmet Ali Erkan Genel Sekreter Yrd.: Canan Aktan Sarı Genel Sekreter Yrd.: Osman Erşahan Genel Sekreter Yrd.: H. Okan Şenel</p>	<p>Hizmet İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 01 00 Faks: 0 212 454 01 01 E-Posta: info@hib.org.tr Web Adresi: www.hib.org.tr Genel Sekreter: Fatih Özer Genel Sekreter Yrd.: Abdullah Keskin Genel Sekreter Yrd.: Üzeyir Işık</p>
<p>Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Aspendos Bulvarı No: 221 07200/Antalya Tel: 0 242 311 80 00 Faks: 0 242 311 79 00 E-Posta: baib@baib.gov.tr Web Adresi: www.baib.gov.tr Genel Sekreter: Ümit Sezer</p>	<p>İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 C Blok, Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 05 00 Faks: 0 212 454 05 01-02 E-Posta: iib@iib.org.tr Web Adresi: www.iib.org.tr Genel Sekreter: Doğuş Tozanalı Genel Sekreter Yrd.: İsmail Bozdemir Genel Sekreter Yrd.: Kutay Oktay Genel Sekreter Yrd.: Volkan Kekevi</p>
<p>Denizli İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Akhan Mah. 246 Sok. No: 8 Pamukkale/Denizli Tel: 0 258 274 66 88 Faks: 0 258 274 72 22 - 62 E-Posta: denib@denib.org.tr Web Adresi: www.denib.org.tr Genel Sekreter: Uğur Dayıoğlu Genel Sekreter Yrd.: Yusuf Fidangenç</p>	<p>İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 A Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 00 00 Faks: 0 212 454 00 01 E-Posta: immib@immib.org.tr Web Adresi: www.immib.org.tr Genel Sekreter: Armağan Vurdu Genel Sekreter Yrd.: Coşkun Kıriloğlu Genel Sekreter Yrd.: Muharrem Kayılı Genel Sekreter Yrd.: Aydın Yılmaz</p>
<p>Doğu Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Cumhuriyet Cad. Eren İş Mrk. No: 86 K: 4-5 Erzurum Tel: 0 442 214 11 85 Faks: 0 442 214 11 89-91 E-Posta: daibarge@daib.org.tr Web Adresi: www.daib.org.tr Genel Sekreter: Murat Karapınar</p>	<p>İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Dış Ticaret Kompleksi Yenibosna Merkez Mah. Sanayi Cad. No: 3 B Blok Bahçelievler / İSTANBUL Tel: 0 212 454 02 00 Faks: 0 212 454 02 01 E-Posta: info@itkib.org.tr Web Adresi: www.itkib.org.tr Genel Sekreter: Mustafa Bektaş Genel Sekreter Yrd.: Özlem Güneş Genel Sekreter Yrd.: Fatih Zengin Genel Sekreter Yrd.: Çağrı Öztürk</p>
<p>Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği Pazarcağı Mah. Sahil Cad. No: 95 Trabzon Tel: 0 462 326 16 01 Faks: 0 462 326 94 01-02 E-Posta: dkib@dkib.org.tr Web Adresi: www.dkib.org.tr Genel Sekreter: İdris Çevik</p>	<p>Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Bulvarı No:19/E 28200 Giresun Tel: 0 454 216 24 26 Faks: 0 454 216 48 42 E-Posta: kib@kib.org.tr Web Adresi: www.kib.org.tr Genel Sekreter: Sertaç Şevket Toramanoğlu</p>
<p>Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Atatürk Cad. No:382 Alsancak/İzmir Tel: 0 232 488 60 00 Faks: 0 232 488 61 00 E-Posta: eib@egebirlik.org.tr Web Adresi: www.egebirlik.org.tr Genel Sekreter: İ. Cumhur İşbirakmaz Genel Sekreter Yrd.: Kemal Coşkun Genel Sekreter Yrd.: Çiğdem Önsal Genel Sekreter Yrd.: Serap Ünal</p>	<p>Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120 Balgat/Ankara Tel: 0 312 447 27 40 (5 Hat) Faks: 0 312 446 96 05 E-Posta: oaibwebmaster@oaib.org.tr Web Adresi: www.oaib.org.tr Genel Sekreter: Musa Demir Genel Sekreter Yrd.: Esra Arpınar Genel Sekreter Yrd.: Fatih Yumuş</p>
<p>Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Gazimuhtarpaşa Bulvarı Mücahitler Mah. 52012 No'lu Sk. No: 6 27090 Şehitkamil/Gaziantep Tel: 0 342 211 05 00 Faks: 0 342 221 05 09-10 E-Posta: gaibevrak@gaib.org.tr Web Adresi: www.gaib.org.tr Genel Sekreter: Bülent Kayalı Genel Sekreter Yrd.: Ahmet Şahbudak Genel Sekreter Yrd.: Aydın Kutlu Genel Sekreter Yrd.: Serdar Hasan Aydoğan</p>	<p>Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Organize Sanayi Bölgesi 2. Gelişim Sahası Kahverengi Cad. No: 11 16140 Nilüfer/Bursa Tel: 0 224 219 10 00 Faks: 0 224 219 10 10 E-Posta: uludag@uib.org.tr Web Adresi: www.uib.org.tr Genel Sekreter: Mümin Karacakayalılar Genel Sekreter Yrd.: Ayşe Mehtap Ekinci Genel Sekreter Yrd.: Birgül Polat</p>

Genel Sekreter Yiğit Tufan Eser

Genel Sekreter Yrd. Dr. Kübra Ulutaş Genel Sekreter Yrd. Mustafa Seçilmiş Genel Sekreter Yrd. Funda Özgülec Yüceer

Dış Ticaret Kompleksi

Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3 B Blok Kat : 9 34197 Bahçelievler / İSTANBUL

444 0 846 (TİM)

tim@tim.org.tr • tim.org.tr

ÜNİSPED İLE DİJİTAL GÜMRÜK HİZMETİ

Dijital gümrük hizmetlerimiz ile ithalat ve ihracat süreçlerinizin daha hızlı, verimli ve güvenilir bir şekilde gerçekleşmesine imkan tanırız.

- Hızlı İşlem Süreleri
- Maliyet Azaltma
- Hata Riskini Azaltma
- Şeffaflık ve İzlenebilirlik
- Kolay Entegrasyon
- Uluslararası Ticaretin Kolaylaşması
- Güvenlik ve Veri Koruma
- Dijital Arşivleme ve Erişim Kolaylığı
- Anlık Gümrük Operasyonlarının Takibi

444 99 81

Mahmutbey Mah. 2655. Sk. No: 1-3 Bağcılar/İSTANBUL

info@ugm.com.tr

www.ugm.com.tr

ÜNİSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ

1981'den beri

DÜNYANIN HER YERİNE GÖNDERİLERİNİZ GÜVENLE ULAŞSIN.

1159 rotada, kimyadan tekstile farklı sektörlerde,
aynı özenle yükünüzü taşıyoruz.

Sea

Air

Road

weld online platform

www.weld-op.com
www.weld-int.com

